Virtain Joulu 2009

Inkerin balladi

Torisevalta

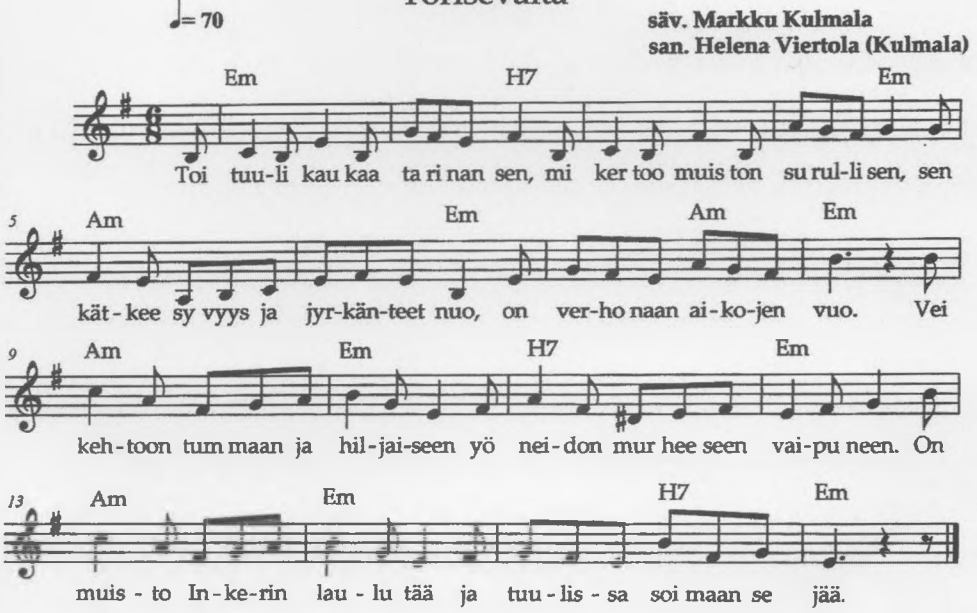

2. Ei pilvilinnaa löytänyt hän,
sai vastaanottaa yön synkeän,
kun lähti rakkaansa kauaksi pois,
ei yksinään elää hän vois.
Ei pilvilinnaansa päässyt lain,
sai tuonen syleilyn kylmän vain.
Soi tuuli tornissa hiljaa vaan
nyt nyyhkien kaipaustaan.

3. Kun myrsky öinen soi muistoaan
ja pinta järven on kumpunaan,
on kansa rannalla kulkiessaan
kuin itkua kuulevinaan.
Pois Pilvilinnankin aika vei,
kun onni säilynyt siellä ei.
Vain tähti yllä on raunion,
yön tähti se Inkerin on.

Kuva Juha Kallio

Kuva Ilkka Liettyä.

Lukijalle

Virtain Joulu 2009 on kulkenut työnimellä "Länsi-Virtain teemanumero". Vaskiveden, Koron, Vaskuun, Härkösen ja Kurjenkylän suunnalla on tapahtunut paljon vuoden aikana: on kirjoitettu historiikkeja, juhlittu pyöreitä vuosia, vietetty kesäjuhlia ja rakennettu uutta. Näissä aiheissa oli jo alkuun tuhti paketti Virtain Joulun rungoksi.

Muita kyliä ja tapahtumia ei kuitenkaan ole unohdettu. Pienoisena pulmana on jälleen kerran ollut aineiston laajuus. Kaikkea ei saa millään mukaan. Historiikkejä, niin ansioituneita kuin ne ovatkin, ei voi julkaista kokonaisina. Torisevanmäelle asti olen kuullut sielujen huokailun, kun nuuka päätoimittaja on vaatinut poistettavaksi aina vaan lisää tekstiä.

Virtain Joulu on vuosikymmenien kuluessa vakiinnuttanut asemansa merkittävänä paikallishistorian ja perinteen taltioijana. Samalla lehteä voidaan pitää virtolaisten vuosikronikkana. Paikkakunnan menneisyydestä kertovien kirjoitusten ohella mukaan onkin jälleen saatu paljon ajankohtaisia aiheita. Valokuvakoosteet kertovat siitä, mitä meillä on tehty kuluneen vuoden aikana kulttuurin ja kotiseututyön saralla.

Aktiiviset, yhteisten asioiden hoitamisesta, kulttuurista ja kotiseudusta kiinnostuneet ihmiset ovat Virtain voimavara. Työtä tehdään monenlaisissa yhdistyksissä ja seuroissa vapaa-ajalla ilman palkkaa, tunteja laskematta. Työn tulokset näkyvät erityisen selvästi elävässä kylätoiminnassa.

Myös Virtain Joulu on osoitus virtolaisten toimeliaisuudesta. Yksityiset henkilöt ovat lahjoittaneet kirjoituksensa ja valokuvansa pyyteettömästi lehden käyttöön. Erityisen onnellinen olen monista vanhoista, ennen julkaisemattomista kuvista, joita on löytynyt arkistoista ja yksityisten virtolaisten albumeista.

Virtain Joulun 2009 toimituskunnan puolesta toivotan Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta sekä antoisia lukuhetkiä lehden parissa!

Jaana Kallio
päätoimittaja

Hyvää Joulua toivottaa

Hyvinvoiva virtolainen – hyvinvoiva Virrat

Hyvä elämä koostuu monista eri asioista. Terveys on yksi keskeisimmistä, ehkä tärkein. Jokainen meistä on kiinnostunut terveydentilastaan. Viimeistään sairastuessamme huomaamme, kuinka arvokas asia terveys on.

Kuntalaiset pitävät tärkeinä hyviä ja laadukkaita terveyspalveluja. Terveyden edistämiseen ja sairauksien hoitamiseen käytetäänkin vuosi vuodelta yhä suurempi määrä rahaa. Veroja ollaan valmiita maksamaan vieläpä nykyistä enemmän, kunhan vain terveyspalvelut toimivat.

Terveyspalvelujen toimivuutta ja vaikuttavuutta voi arvioida muun muassa eliniän pidentymisellä. Keskimääräinen elinikä on noussut jatkuvasti. Yhä useampi saavuttaa sadan vuoden merkkipaalun. Terveyspalveluilla on aina enemmän kysyntää kuin mitä niitä on mahdollisuuksia järjestää. Suurin osa terveyspalveluihin käytetyistä rahoista käytetään sairauksien hoitoon. Hämmästyttävää on, että terveyden edistämiseen rahoja riittää vain murto-osa. Onko jotenkin hienompaa hoitaa sairauksia kuin pyrkiä ehkäisemään niitä ennakolta?

Perustavaa laatua oleva kysymys on, mikä on minun ja sinun ja toisaalta yhteiskunnan vastuu terveydestä. Maailman terveysjärjestön arvion mukaan terveillä elintavoilla voitaisiin ehkäistä ainakin 80 prosenttia sepelvaltimotapauksista ja yli 90 prosenttia tyypin 2 diabetestapauksista. Arviot pitävät varmasti paikkansa koko maata ja Virtaitakin koskien. Jokainen meistä voi elintavoillaan vaikuttaa merkittävästi sekä terveysmenojen hillintään että elämänlaadun parantamiseen. Useimmat meistä tietävät tämän hyvin. Asia on helppo todeta, mutta kuinka vaikea se onkaan toteuttaa käytännössä. Meistä virtolaisistakin suurin osa on ylipainoisia. Meidän tulisi haastaa itsemme ja toisemme painonpudotustalkoisiin. Paljon olisi jo saavutettu, jos joka toisen painoindeksi olisi suositusten mukainen.

Hyvinvoiva virtolainen – hyvinvoiva Virrat on otettu lähtöajatukseksi laadittaessa suunta-asiakirjaa kulumassa olevalle valtuustokaudelle. Tavoitteena on pyrkiä laaja-alaisesti lisäämään hyvinvointia ja saada meidät tiedotuksen ja eri toimenpiteiden avulla huomaamaan omat mahdollisuutemme hyvinvointimme parantamiseen. Suunnitelmissa on muun muassa ottaa käyttöön hyvinvointikortti tai hyvinvointipassi. Siihen kirjattaisiin keskeiset lähtötiedot nykyisistä elämäntapatottumuksista sekä tavoitteet, joihin pyritään, jos korjaamisen tarvetta on. Tällaista työtä tehdään jo mittavassa määrin muun muassa työterveyshuollossa. Tarvitaan vain lisää tavoitteellisuutta ja seurantaa. Erityisen tärkeää olisi saada mukaan henkilöt, jotka ovat suurimmassa riskiryhmässä sairastua.

Jo hyvin vaatimattomalla liikunnan lisäämisellä saadaan myönteisiä tuloksia aikaan. Riskejä ei tarvitse ottaa. Alkuun pääsee hyvin jo noin puolen tunnin mittaisella kävelylenkillä pari kolme kertaa viikossa. Virroilla on erinomaiset mahdollisuudet harrastaa monipuolista liikuntaa niin ulkona kuin sisälläkin. Sisäliikuntamahdollisuudet sen kun vain paranevat Kisapirtin valmistumisen myötä. On pohdittu myös sitä, tulisiko olla porkkanoita, joilla aktivoitaisiin liikkumaan. Kannustimiakin voidaan miettiä. Paras palkinto tulee nopeasti jokaisesta liikuntasuorituksesta. Mieli pysyy virkeänä, puntarin viisarit alkavat näyttää oikeaan suuntaan, elimistö toimii entistä paremmin ja elämänlaatu kaiken kaikkiaan kohenee.

Lähdetään liikkeelle!

Tapani Leppänen
kaupunginjohtaja

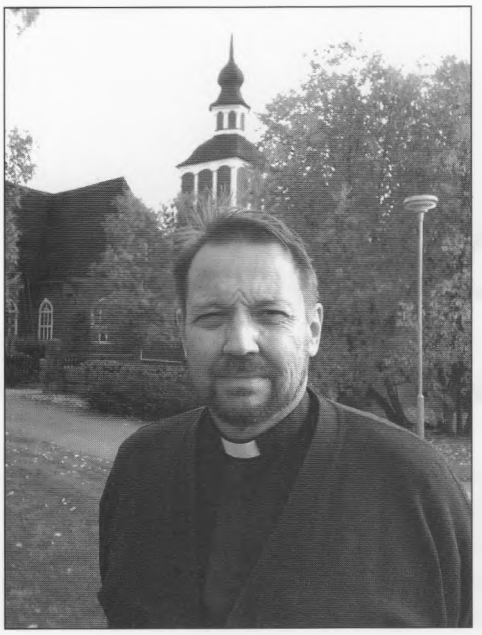

Kynttilätaivas

Leikittelin joskus opiskeluaikoina ajatuksella, miltä tuntuisi kokea joulurauha Helsingin keskustassa jouluyönä. Ajatus jäi toteuttamatta. Sen verran ns. perinteinen joulu kotimaisemissa veti puoleensa.

Nuorempana oli myös energiaa enemmän ja palautuminen syyskaudesta oli nopeampaa. Ystävien tapaaminen joululomalla muodostuikin tärkeimmäksi elementiksi. Iän myötä olen oppinut arvostamaan myös kotona joutenoloa, leppoisuutta, hiljaisuutta ja joulunpyhien suomaa rauhaa. Joulun sanoma itsessään voi puhutella. Myös kynttilöiden sytytys hautausmaalla ja joulun sanoman kuuleminen on tullut iän myötä tärkeämmäksi osaksi joulua. Vanhoja ystäviä ja tuttuja voi tavata myös joulukirkossa tai hautausmailla omien vanhempien ja sukulaisten haudoilla.

Virroilla on vaikuttavaa tulla jouluaaton kirkkoon sisälle hämärän laskeutuessa. Kynttilät on juuri sytytetty haudoilla. Sisällä kirkossa voi hiljentyä, rauhoittua, veisata ja kuulla suurella joukolla viestiä meidän puolellemme asettuvasta Jumalasta. Jouluaaton kirkonmenon loputtua ulkona on kunnolla pimeää ja sadat kynttilät muodostavat kynttilämeren kirkkojen ja kappeleiden ulkopuolelle. Näkymää sietää ihailla. Kirkkainta ja valokuvauksellisinta on muualle haudattujen muistomerkillä, jossa moni liekki muistuttaa kaipauksesta, ikävästä mutta myös toivosta.

Olen leikitellyt idealla, että mahdollisimman moni voisi tuoda kynttilänsä haudoille juuri tuohon parhaaseen aikaan. Mitä enemmän kynttilöitä, sitä enemmän voi olla valoa pimeyden keskellä. Voimme tuolloin kokea, että sana Kristuksesta pimeän maailman valona pitää paikkansa. Parhaimmillaan kynttilät voivat palaa vielä jouluaamuna. Silloin voi ihailla jouluaamun rauhaa. Kirkosta tullaan ulos kirkastuvaan talviaamuun.

Kynttilämerta katsellessa tulee mieleen sana kynttilätaivas. Kynttilöitä on niin paljon, että näkymä vaikuttaa kirkkaammalta kuin vain pelkältä tähtitaivaan peilikuvalta. Jotain samaa käänteentekevää näkökulmaa on joulun sanomassa.

Joulu muistuttaa meitä siitä, että Jumala ei ole enää meille etäinen vaan hän on lähelle tullut Jumala. Joulun sanoma muistuttaa siitä, että Jumala haluaa meille hyvää ja asettuu puolellemme Jeesuksen syntymässä, elämässä, kuolemassa ja ylösnousemuksessa. Joulun elementit läpäisevät järjen ja arjen seulan ja menevät mieliemme ytimiin ja puhuttelevat syvimpiä tuntojamme ja sisäistä maailmaamme. Niin on hyvä.

Me nykyajan raskauttamat ihmiset tarvitsemme lähelle tulevaa Jumalaa. Joulu luo siihen hyvät puitteet.

Virtain seurakunnan puolesta toivotan kaikille lukijoille ja kaikille joulunviettäjille joulurauhaa ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen syntymäpäiväjuhlaa.

Hannu Haukkala
kirkkoherra

Otto Juhani Moision muistolle

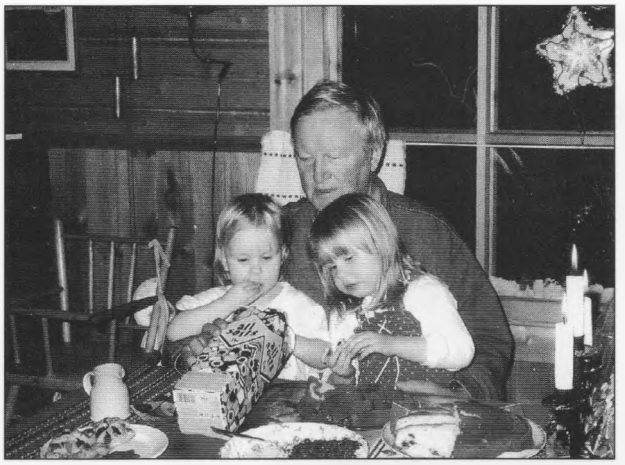

Kuva Mikko Moisio

Otto Moisio kuoli 29.10.2008 76 vuoden iässä pitkällisen sairauden jälkeen kotikylässään Virroilla.

Isäni syntyi 26.7.1934 Virroilla. Tarinan mukaan Oton isä kirvesmies Eero Moisio kantoi muutaman päivän ikäisen poikansa pärekopalla vastikään rakentamaansa kotitaloon nykyiselle Kontiontielle. Talvisodan syttyessä ehti Eero vielä viimeisenä iltana viimeistellä ulkorakennuksen saunoineen ennen rintamalle lähtöä. Eero Moisio kaatui 1.3.1940 Taipaleella Oton jäädessä sotaorvoksi äitinsä Iltan (o.s. Lahtinen) hoiviin.

Isä ei lapsilleen ikävistä sota- ja pula-ajan muistoista kertoillut. Muutamat tarinat, jotka muistan olivat ajankuvan kommelluksia tai muuten pikkupoikain pahanteon kuvauksia, joissa aina jostain syystä pääosissa kuitenkin olivat naapurin pojat.

Isälle enemmän ominaista olivatkin monelle tutut värikkäät ja humoristiset tarinat ja jutut, jotka usein olivat hyvien tarinankertojien tapaan hänen kertomanaan jopa parempia kuin alkuperäiset tapahtumat.

Isäni liittyi 15 vuoden iässä VPK-liikkeeseen, ja harrastuksesta tulikin hänelle ammatti. Isä opiskeli palomiehen ammattiin Valtion Palo-opistossa ja hänestä tuli Virtain kunnan ensimmäinen palomies 1957. Lisäksi hän toimi Virtain Vesiosuuskunnan työ- ja luottamustehtävissä. Vuonna 1960 Otto avioitui äitini Liisan (o.s. Jouttenus) kanssa. Virtain palopäällikkönä hän toimi vuodesta 1968. Näillä main minä ja veljeni ilmestyimme perhekuvaan mukaan.

Noista ajoista muistan itse öiset tulipalolle lähdöt, joita äitini sylistä katselin ikkunasta. Muistan lisäksi punaisen virkapuhelimen sekä palohälytyskytkimen seinässä. Tietysti arkea olivat myös savulle tuoksuvat vaatteet ja ainainen lähtövalmiudessa odottava saapas-haalaripino eteisen lattialla, mutta hälytyslaitteet olivat mielestäni jännemmät.

Palomiesammatti ei hälytyksiä ja varuillaoloja lukuun ottamatta muuten merkittävästi vaikuttanut kotielämään, enkä juuri koskaan kuullut isäni puhuvan työasioista. Merkittävimpiä työtapahtumia isäni työuralla oli varmastikin vuoden 1979 vanhainkodin palo, joka suuronnettomuutena sai osakseen myös kansainvälistä uutisointia. Siihen aikaan ei tietystikään mitään kriisiryhmiä vielä tunnettu.

Työn vastapainona olivat isäni rakkaimmat harrastukset: mökkeily, kalastus ja luonnossa liikkuminen. Jouttikylän mökillämme koko perhe vietti kesät ja talvet, ainakin jälkeenpäin se siltä tuntui. Isän mielestä mökin piti olla Mökki eikä mikään vara-asunto, ei sähköä, juoksevaa vettä (tai kaivoa). Yksinkertaiset ikkunalasit, öljylamput ja takka. Muistan Pekan kanssa leikkineeni talvella lumihangessa kunnes isä sai mökin lämpimämmäksi kuin ulkoilma.

Toiselle mökille Nuuttikylään isä sitten jo heltyi laittamaan sähköt, mutta vettä ja puhelinta ei. Savusaunan isä rakensi ensimmäisenä. Tällä mökillä vanhempani sitten viettivätkin suuren osan ajastaan, mikä tietysti meille tässä vaiheessa teini-ikäisille veljeksille sopi vallan mainiosti.

Isäni harrastukset olivat moninaiset, hän oli kiinnostunut timpuroinnista, kirjansidonnasta, tekniikasta, elektroniikasta ja sähkölaitteista, avaruustutkimuksesta, ilmailusta, järjestötoiminnasta, historiasta ja etenkin paikallishistoriasta. Näistä aiheista kirjahyllystä löytyi poikakirjalukemiston kattavan Tarzan-kokoelman, Asterixien ja Akuankkojen lisäksi paljon mielenkiintoista luettavaa.

Eläkkeelle jäätyään 1994 isä käytännössä muuttikin Nuuttikylään. Mökille olivat aina tervetulleita naapurit ja kylän väki sekä omat lapsenlapset, jotka saivatkin nauttia aikamoisesta täysihoitolasta. Välillä pidempien vaarinmökin lomien jälkeen lapsia piti jo vieroittaa mökkielämästä. Uusina harrastuksina isälle tulivat lentoharrastus DC3-kerhon kautta sekä perinnetiedon kerääminen. Perinneharrastus tuotti Virtain Raitti -teoksen sekä tallenteen kotikylän rakennusten historiasta että myös selvästi isälle voimia ja tarkoitusta elämän loppuvuosiin.

Viimeisten vuosien sairauksista huolimatta isäni sai elää lähes täysipainoista elämää kiitos modernin lääketieteen ja asiantuntevan hoidon sekä TAYS:ssa että Virtain terveyskeskuksessa. Hän katsoi sairautensa kanssa parhaimmaksi antaa asioiden mennä omaa kulkuaan.

Sairasvuoteella isä itse totesi yksikantaan eläneensä hyvän elämän. Molemmat totesimme, että paljoa sitä enempää ei ihminen elämältä oikeastaan voikaan toivoa.

Mikko Moisio

Seppo Simosen muistolle

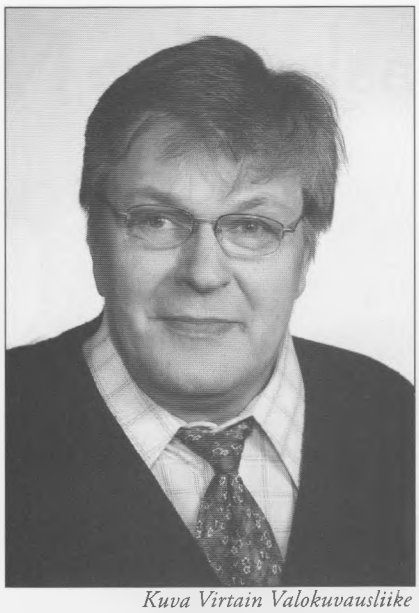

Kuva Virtain Valokuvausliike

Seppo Kalevi Simonen syntyi Virroilla Simoskylässä Keski-Simosen talossa 9. helmikuuta 1949.

Hän varttui maanviljelijäperheessä, johon kuuluivat Sepon lisäksi vanhemmat Elsa ja Kalervo, sisar Marja-Liisa ja Risto-pappa. Risto Simonen oli rakentanut Keski-Simosen talon vuonna 1913 Ala-Simosesta erotetulle perintömaalle Uurasjärven Simoslahden rannalle. Kasvaminen maalaistalossa antoi Sepolle elämänohjeet ja näkemyksen siitä, kuinka asioita tulisi hoitaa.

Koulunkäynnin Seppo aloitti Mantilon kansakoulussa ja siirtyi sitten kirkonkylän kansalaiskouluun. Hän asui koko ikänsä Virroilla Simoskylässä lukuun ottamatta noin vuoden kestäneitä ajanjaksoja Kangasalla maatalouskonekorjaajakurssilla sekä maataloustyöntekijänä Ruhan kartanossa Orimattilan Mallusjoella.

Vanhempien luovuttua tilasta vuonna 1984 jatkoi Seppo maanviljelystä Keski-Simosen isäntänä. Lisäksi hän oli 14 vuoden ajan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen asiamiehenä Virroilla. Maataloudesta ja Mela-asiamiehenä toimimisesta Seppo luopui vuonna 2000, jonka jälkeen hänellä oli enemmän aikaa luottamustoimille ja harrastuksille.

Monet virtolaiset tulivat tuntemaan Sepon lukuisista luottamustehtävistä, joita kertyi vuosien mittaan muun muassa kunnallispolitiikassa, erilaisissa lautakunnissa ja johtokunnissa sekä puolueen järjestötehtävissä. Seppo oli mukana Simoskylän pienviljelijäyhdistyksessä aina yhdistyksen lakkauttamiseen saakka vuoden 2007 alussa. Uurasen alueella olevien kalastusalueiden hoitoon sekä vesialueiden ja Kotalan koskien kunnostukseen ja käyttöön liittyvät toimikunnat ja luottamustehtävät työllistivät Seppoa pitkään. Kotalan kyläyhdistyksen puheenjohtajana Seppo toimi vuosina 2001–2008. Kiitoksena tehtävän hoitamisesta sekä onnentoivotuksena 60-vuotispäivän johdosta sai Seppo kyläyhdistykseltä karhunkaataja Martti Kitusen uhrikuusesta tehdyn pienoiskarhupatsaan.

Seppo halusi osallistua yhteisten asioiden hoitoon ja tuoda mukaan päätöksentekoon maaseudun ihmisen näkökulman. Viime aikoina hän luopui vähitellen osasta luottamustoimiaan. Kuitenkin vielä muutama päivä ennen kuolemaa Seppo osallistui Kotalan kyläyhdistyksen hallituksen kokoukseen.

Seppo oli kiinnostunut myös historiasta. Hänen isänsä Kalervo kuului Virtain Seuran perustajajäseniin, ja myöhemmin tuli Sepostakin kotiseutuyhdistyksen jäsen. Kotiseututyöhön liittyvä perinteiden vaaliminen oli näin tullut kodinperintönä. Seppo oli perehtynyt muun muassa paikallishistoriaan sekä suku- ja talohistoriaan. Kalervo oli 1930-luvulta alkaen valokuvannut paljon pääasiassa oman kylän ihmisiä ja paikkoja. Näiden valokuvien ja negatiivien selvittäminen ja tunnistaminen oli Sepolle mieluisa ajankulu useiden vuosien ajan. Vanhojen valokuvien kautta saattoi tutkia menneiden vuosikymmenien takaista elämää ja ihmisiä Simoskylässä. Sepon tavatessaan huomasi moni pian keskustelun kääntyneen historiaan liittyviin asioihin.

Seppo ehti täyttää 60 vuotta helmikuussa 2009. Vaikka Sepon terveys oli monien sairauksien vuoksi heikentynyt, säilytti hän kuitenkin valoisan luonteensa ja hyväntuulisuutensa loppuun saakka.

Seppo Simosen elämä päättyi sairauskohtauksen yllättämänä omassa syntymäkodissa elokuun 17. päivänä 2009. Häntä jäivät kaipaamaan kolme lasta, sisar ja sukulaiset sekä laaja tuttavapiiri.

Hannu Huhtiniemi

Vaskiveden Nuorisoseura 90 vuotta

SUNNUNTAINA HELMIKUUN 9. päivänä vuonna 1919 kokoontui joukko nuorisoseura-aatteen herättämiä vaskivetisiä Törmä-Tyrkön taloon. Kokoontumisesta kehittyi Vaskiveden Nuorisoseuran perustava kokous. Ripeästi lähtivät tapahtumat liikkeelle. Jo kuukauden kuluttua ostettiin Tienhaaran tila rakennuksineen Väinö Kangaspeskalta, ja näin seuran omistukseen tuli kauppapuotirakennus, josta pienin korjaus- ja muutostöin saatiin toimiva seurantalo. Kuvassa nuorisoseurantalo alkuperäisessä asussaan. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/Vaskiveden Nuorisoseura (VNs).

VANHA, EPÄKÄYTÄNNÖLLINEN rakennus rapistui nopeasti. Johtokunnan kokouksessa helmikuussa 1933 päätettiin tilata uuden rakennuksen piirustukset kihniöläiseltä Juho Peltomäeltä. Tulevassa talossa vanha osa (oikea siipi) jäi ravintolaksi, vahtimestarille ja liikehuoneistona vuokrattavaksi tilaksi. Urakkahuutokaupan jälkeen sai Jussi Sääksmäki talon rakennettavakseen. Marja-ahon sydänmaasta talkoovoimin hinatuista hirsistä valmistui nykyinen seurantalo. Käyttöönottojuhla oli 29.9.1933. Kuvassa uusi talo 1930-luvulla. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

NUORISOSEURAN TALOSSA on vuosien kuluessa ollut useita vuokralaisia. Monenlainen kylän liiketoiminta on kulkenut seuran ovien kautta. Vuokralla ovat olleet nahkuri, räätäli, ompelija; puotihuoneissa ovat kauppaa pitäneet mm. Hanna Kauppinen, Koron Osuuskauppa, Erkki Nojonen ja Vaskiveden Talouskauppa. Pihanpuoleinen kulmakamari toimi postinjakeluhuoneena vuosina 1936–49. Vaskiveden Osuuskassa oli sen jälkeen tupakkahuoneeksi kutsutussa nurkkahuoneessa vuokralla aina vuoden 1962 syksyyn asti. Pöytäkirjoissa on moitteita pankin mainoksista kokoushuoneen seinillä, ne kun virtyttivät tapetteja ja sen vuoksi määrättiin poistettaviksi. Ravintolan pito vuokrattiin usein jonkun emännän hoitoon, mutta vuokrasopimuksissa mainittiin erikseen, että rääppiäisiä ei emännän ole lupa pitää. Kuvassa Erkki Nojonen myymälässään 1930-luvulla. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

OPINTOKERHOTOIMINTA LÄHTI varsinaisesti alkuun vasta 1920-luvun loppupuolella. Sotien jälkeen toiminta monipuolistui: aatteellisen opiskelun lisäksi perustettiin tanhu- ja voimistelukerhoja sekä järjestettiin liikunta- ja näytelmäkursseja. Kuvassa 26.11.–1.12.1951 järjestettyjen iltakurssien osallistujat, ohjaajana Inkeri Paavola. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

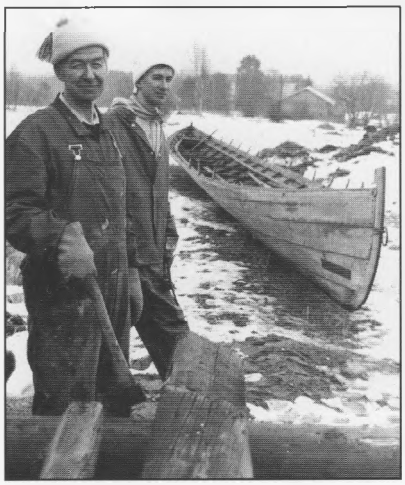

TYRKÖN KIRKKOVENE on ollut seuran omistuksessa vuodesta 1933. Kirkkoveneelle rakennettiin uusi katos Ruusilan mäelle, jonne 13-hankainen museovene Tyrkkö siirrettiin keväällä 1989. Työn suorittivat Raimo ja Jyrki Koivulampi. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

MURRESANASTON, TARINOIDEN ja muun kotiseutuaiheisen aineiston perinnekeräilyjä on tehty koko 90 vuoden ajan. Menestyksekkäin kotiseutukeräilyjen kannalta oli vuosi 1945. Kotiseututyössä maakunnallisesti ja valtakunnallisestikin ansioitunut Väinö Tuomaala (kuvassa keskirivissä vas.) toimi silloin Vaskivedellä kaupanhoitajana, ja hänen johdollaan seuran merkkikerholaiset keräsivät paikkakunnalta perimätietoa. Näin kertyi n. 800 eri kansantietoa, jotka koottiin kahdeksi käsin sidotuksi kirjaksi. Kolmanteenkin oli aineisto valmiina, mutta se jäi sitomatta. Sidottujen kirjojen aineisto toimitettiin ja julkaistiin nimellä "Kotiseututietoa Virtain Vaskivedeltä" Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusaseman TUTKIVI-sarjassa 1995. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

SUURIMMAT VASKIVEDEN Nuorisoseuran järjestämistä juhlista menneinä aikoina ovat varmasti olleet kolmipäiväiset Vaskivesijuhlat juhannuksena 1955. Juhlia vietettiin aattoillasta lähtien Ranta-Tyrkön niemessä ja seuralla. Väinö Tuomaala oli kotiseutukeräilyjen tuloksien avulla tehnyt käsikirjoituksen mittaviin ulkoilmanäytäntöihin, joiden aiheina olivat pirkkalaisten uudisasukkaiden saapuminen Vaskivedelle ja kylän asutus- ja elinkeinohistoria.
Lisäksi oli monipuolista ohjelmaa useassa tilaisuudessa; Ranta-Tyrkön pirttiin oli katettu vanhanaikaiset pidot, ja olipa vielä näytös vaskivetisten kirkkoonlähdöstä kirkkoveneellä. Kuvissa Vaskiveden asutus- ja elinkeinohistoriasta kertovan näytelmän esiintyjät sekä Mauno Poukka ja tervapurilaat. Kuvat Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

Näytelmän "Ruukullinen multaa" tekijät vuodelta 1990, ohjaajana Anne Ala-Nojonen. Kuva Armi Hänninen.

NÄYTELMÄTOIMINTA ON ollut nuorisoseuralaisille itsestään selvä harrastusmuoto. Alkuvuosikymmeninä toimintakertomuksiinkin merkittiin nimeltä ainoastaan useampinäytöksiset näytelmät, muista vain lukumääriä. Näytelmää "Espanjan kärpänen" esitettiin vuonna 1937, ohjaajana Olavi Markkanen. Myöhemminkin käytettiin keskusseuran lähettämiä ohjaajia, eniten 1950-luvulla. Television yleistyminen hiljensi seuranäyttämön 1970-luvulla, kunnes seuraavan vuosikymmenen alussa herättiin taas tekemään itse ja huomattiin uudelleen harrastajateatterin elävyys ja voima. Vaskivedellä syntyneen Uolevi Nojosen näytelmät "Ruukullinen multaa" ja "Kaukana soi haitari" olivat 1990-luvun suuria panostuksia teatteritaiteen alalla.
Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

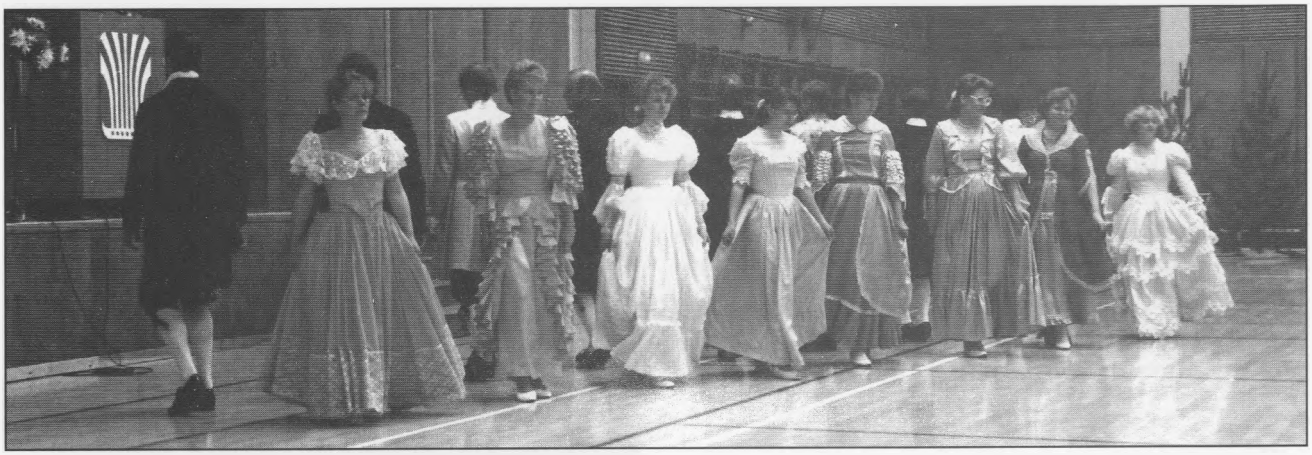

NYKYINEN AIKUISTEN ryhmä, Tanhu-Lysti, on toiminut vuodesta 1980 lähtien. Esiintymisiä on kertynyt runsaasti niin oman kuin naapuripitäjien juhlissa sekä myös kansainvälisillä areenoilla. Ohjelmanumerot ja esiintymiset ovat sisältäneet paljon muutakin kuin vain kansantansseja ja tanhuja. Kuvassa Hämeen Läänin Taidepäivän tanssikavalkadin menuetti Virtain liikuntahallissa 1987. Kuva Armi Hänninen.

KANSANTANSSIRYHMIÄ VASKIVEDELLÄ on varmaan ollut aiemminkin, mutta vuodesta 1948 lähtien on osallistuttu Suvipäivien ym. maakunnallisten ja valtakunnallisten juhlien kansantanhun yhteisesityksiin. Kuvassa Nuorisoseuran tanhuryhmä Turun Suvipäivillä 1949. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

MAALISKUUSSA 1967 pidettiin viikon kestävä tanhukurssi, joka vauhditti kymmenen parin tanhujoukkueen vilkkaaseen toimintaan. Samana kesänä ryhmä osallistui Suomen Laulujuhlille Tampereella, oli mukana "Huutokauppa"-näytelmässä ja esiintyi Virtain Urheilijoiden Myllyniemessä järjestämässä Tervasouvissa kahtena päivänä.

VASKIVEDEN NUORISOSEURA on joka vuosi 90 vuoden ajan järjestänyt hiihtokilpailut. Se on perinne, joka on säilynyt lähes muuttumattomana vuodesta toiseen. Vuonna 1956 seura sai järjestettäväkseen keskusseurankin hiihtokilpailut. Kuva hiihtokilpailuista on vuodelta 1980. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

URHEILUKISOJA ALETTIIN järjestää kesäjuhlien yhteydessä 1921, ja niitä pidettiin aina 1960-luvulle saakka. Kisoissa kamppailtiin juoksun ja viisiottelun kiertopalkinnoista. Lisäksi oli mm. tikanheittoa ja kaaripyssyllä ampumista, esimerkiksi vuonna 1928 oli "ilmapyssyllä ampumista, renkaan heittoa ja äijän päähän heittämistä".

LENTOPALLOA ON pelattu vuodesta 1957 lähtien. Miehet osallistuivat ensimmäisen kerran SNL:n lentopallokisoihin heti 1970-luvun alkuvuosina, naisetkin jo vuonna 1974. Mittavin saavutus miesten puolella on ollut 3-sarjan kärkipaikoilla taistelu noususta 2-sarjaan 1970-luvun puolivälin jälkeen. Mieleenpainuvia ovat myös olleet vuoden 1982 SNL:n kisat, joissa sekä miehet että naiset saavuttivat hopeaa, sekä 1983 kisat Oulussa, jolloin tytöt monien vuosien sitkeän yrittämisen jälkeen voittivat kultaa. Kuvassa tuleva kultamitalistijoukkue. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

NUOROSEURAN VARHAISNUORTEN eli Kalevan Nuorten kerhotoiminta lähti liikkeelle syksyllä 1956 liikuntakursseista, joilla oli ohjaaja keskusseurasta. Jatkossa järjestettiin illanviettoja ja lastenjuhlia, seuraavana kesänä hankittiin lentopallo ja kunnostettiin seuran pihaan pelikenttä. Kuva on otettu Pyykkiniemeen tehdyltä retkeltä vuonna 1959. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.

KALEVAN NUORTEN toiminnan vireys on aina ollut riippuvainen vetäjistä. 1970-luvun alkupuolella varhaisnuorilla ei ollut kerhotoimintaa, sen sijaan lentopallokausi jatkui vireänä. Ja niin vain kävi, että lentopalloilu poiki tyttöjoukkueen, josta taas saatiin seuralle innokkaita Kalevan Nuorten ohjaajia. Syksystä 1977 varhaisnuoria kokoontui jälleen piirtämään, askartelemaan, laulamaan ja leikkimään. Toiminta etsi muotojaan. Syksyllä 1978 löydettiin uudelleen monia yhdistävä harrastus, tanhut. Pääohjaajana toimi Irja Majanen. Kuva Vaskiveden Kalevan Nuorten esittämästä näytelmästä "Väinämöisen vaimonhakumatka" 1992, ohjaaja Virpi Vaulanen edessä oikealla. Kuva Armi Hänninen.

POWER CUP -turnaukset 1990-luvulla ja Nuori Suomi -kerhot vuodesta 1992 lähtien ovat suoneet hyvät mahdollisuudet urheilun ja liikunnan parissa kylän lapsille ja nuorille. Kun mukaan lisätään näytelmätoiminta ja muu näyttämöilmaisu, voidaan todeta, että Vaskiveden Nuorisoseura on edistänyt monipuolisesti lasten liikuntaa ja kulttuuria. Kuvassa lentopalloilijat lähdössä Power Cup -turnauksen avajaiskulkueen näytelmälliseen kilpailuun Kouvolassa 1992. Aila Sipilän käsikirjoittaman ja ohjaaman rap-laulun aiheena olivat Virtain vedet, pääesiintyjänä Markus Lamberg Uunona. Kuva Aila Sipilä.

Aila Sipilä

Häät Patalanmajan *Ns:lla. Kuvassa myös Humu-orkesteri. Kuvan om. Tapani Purra.*

Patalanmajan Nuorisoseura 90 vuotta

Vasta itsenäistyneessä Suomessa aika oli otollista nuorisoseurojen perustamiselle. Niinpä 9.6.1919 pidettiin Koron kansakoululla kokous, jossa kylälle perustettiin Patalanmajan Nuorisoseura. Perustajajäsenet olivat varsin ennakkoluulotonta väkeä, sillä ensimmäiseksi esimieheksi valittiin nainen, Anni Ylä-Patala ja sihteeriksi Siviä Vaskuu. Heidän lisäkseen ensimmäiseen johtokuntaan kuuluivat Kalle Vaskuu, Sanni Havanka Koro, Juho Niinimäki, Onni Jussila, Onni Vähä-Jussila, Lyyli Patala, Iida Järvenpää ja Juho Keski-Patala.

Seuran nimestä oli paljon keskustelua ja nimiehdotuksia useita. Valituksi tulleella nimellä haluttiin kertoa seuran laajasta toimialueesta, johon kuuluivat aluksi Vaskuun, Patalan ja Härkösen kylät sekä myös Järvenpään ja Vermaan alueet.

Seuran ensimmäisen vuoden toimintasuunnitelmassa todetaan:

"Ensisijalle asetetaan yhteiskunnallinen kasvatustyö, jota valvomaan valittiin Edv. Niemi ja Onni Jussila. Toisena on raittiustyö johtajina Vihtori Havanka ja Anni Ylä-Patala sekä Viljo Joensuu." Myös kirjallisuustoimikuntaan, seuran arkiston hoitoon ja kotiseututyöhön valittiin vastuuhenkilöt. Lisäksi päätettiin aloittaa Suomen historian kotiopinnot opettajina Yrjö Peltonen ja Edvard Niemi.

Oman talon hankinta

Kokouksia ja iltamia pidettiin aluksi kylän eri taloissa, mutta samalla etsittiin jo paikkaa omalle talolle. Kun Alexander Lahosen kangas- ja sekatavarakauppana toiminut Koron talon vanha asuinrakennus tuli myyntiin, hankki nuorisoseura tämän jykevän ja suuren talonpoikaisen rakennuksen yhteiseksi kokoontumistilakseen.

Nuorisoseuran ohella talossa toimi E. J. Murron kauppaliike ja varasto vuoteen 1923 asti, minkä jälkeen liike siirtyi Virtain Osuuskaupalle. Vuonna 1928 Koron Osuuskauppa osti Koron talon vuokramaalla sijainneen tontin ja myi puolet siitä nuorisoseuralle rakentaen toiselle puoliskolle oman myymälänsä. Tästä alkaen nuorisoseura toimi talossa yksin ilman vuokralaisia.

Mielenkiintoisena yksityiskohtana voidaan todeta, että vuonna 1920 Santeri ja Selma Koro vuokrasivat lisämaata nuorisoseuralle, jotta tontille mahtuisi seurantalon tarvitsema ulkohuussi. Vuotuisena vuokrana vaadittiin kyseisellä tontilla kerääntynyt makkilanta.

Ensimmäinen kokous pidettiin omassa talossa 22. marraskuuta 1919, siis vain puoli vuotta nuorisoseuran perustamisen jälkeen. Tupaantuliaisiin järjestettiin kahvitarjoilu, josta mainitaan myöhemmässä kirjoituksessa, että *"oli silloin kahvi, sokeri ja vehnäjauhot paljon vaikeammin saatavissa kuin nyt".*

Seura sai heti tilaisuuden kotiseututyöhön, sillä olihan sen oma talo yksi kylän vanhimmista asuinpaikoista. Monet kerrat suoritettiin talossa korjauksia ensimmäisen 10 vuoden aikana, milloin korjattiin lattiaa, kattoa, muureja tai näyttämöä. Rakennusaineita saatiin lahjoituksina. Talkootyöllä oli erittäin suuri merkitys, sillä rahaa ei olisi palkkatyövoimaan ollut.

Talon täydellistä kunnostusta alettiin suunnitella jo 1920-luvulla, mutta ensimmäinen perusteellinen remontti tehtiin 1933 Lauri Kauraniemen ollessa seuran esimiehenä. Remontin valmistumisjuhla pidettiin 2.–3.9.1933. Juhlan yhteydessä kiitettiin rakennustoimikunnan jäseniä ja vielä erikseen Lauri Kauraniemeä *"hänen katsoessaan Ns:n etua ja valitessaan vain hyvää rakennusainetta"*. Rahan keräämiseksi rakennuksen ylläpitoon järjestettiin arpajaisia ja ompeluseuroja. Maamiesseura lainasi rahaa, ja myös yksittäiset isäntämiehet ojensivat auttavan kätensä.

Seurantaloa on talkootöillä kunnostettu vuosikymmenien varrella useaan otteeseen. Viimeisten reilun kymmenen vuoden aikana taloon on tehty mm. vesiliittymä ja sisävessat. Vuonna 2008 uusittiin salin lämmitysuuni ja panelointia. Näin Patalanmajan Nuorisoseuran historiallinen talo jatkaa kohta satavuotista taivaltaan ja palvelee edelleen kyläläisten yhteisenä kokoontumistilana.

40-vuotishistoriikista poimittua

Vuonna 1935 perustettiin opintokerho, joka toimi yhden talven erittäin innokkaasti. Kyläkunta eli silloin rautatien rakennusaikaa, ja rautatien rakentajia osallistui kerhoon kylän väen rinnalla. Myös seuralehti "Kanervaa" toimitettiin.

Kauppisen kerhosta saadaan hypätä 10 vuotta eteenpäin, kun 1945 perustettiin opintokerho keskusseuran ahkerista muistutuksista oppia ottaen. Kerholle ei tosin saatu johtajaa, ja kerholaiset valitsivat vain keskuudestaan kaksi vetäjää. Kerhotoiminnassa oli tuolloin mukana paljon myös kylään muuttaneita siirtokarjalaisia, ja toiminta sai heistä uutta verta.

Liikuntaa ja sen ohjausta oppimaan lähtivät Eeva Ahoniemi ja Martta Vaskuu vallan Pohjanmaalle asti. Ja niin jatkui tanhuharrastus seurassa pitkän aikaa. Tanhuharrastuksen herätti *"reippaalla tavalla karjalainen rouva Ella Riikonen."*

Vuonna 1957 perustettiin Ns:n historian kolmas opintokerho. Kerhon johtajana toimi opettaja Rauha Laulaja. Ensi kertaa seuran historiassa sai Vilho Poukka opettaja Maija-Liisa Toivasen kanssa jakaa nuorisoseuramerkit ansioituneille kerholaisille.

Näytelmä- ja urheilutoiminta

Ohjelmalliset iltamat näytelmineen olivat merkittävä harrastus- ja virkistystoiminnan muoto 1920-luvulta aina 1950-luvun alkupuolelle asti. Toiminnan ensimmäisinä vuosikymmeninä esitettiin ainakin 23 eri näytelmää. Vuonna 1934 Ns. järjesti vanhat virtolaiset kruunuhäät, jotka historiikkien mukaan olivat seuralle suuri voimainponnistus. Näytelmätoiminnan jo hiipuessa kiertävät elokuvaesittäjät näyttivät talolla elokuvia 1950–1960-luvuilla.

Urheilu oli vilkkainta 1920–1940-luvuilla. Kesäjuhlien yhteydessä pidettiin urheilukilpailut lajeina mm. 3-ottelu, 400 m juoksu, 800 m pyöräily ja naisille 100 m juoksu ja tikanheittoa. Iltajuhlissa oli monipuolista ohjelmaa ja tietenkin illan kohokohtana näytelmäpiirin esittämä näytelmä. Talvisin järjestettiin hiihtokilpailuja. Nuorisoseuran ensimmäisen vuosikymmenen miesten hiihdon kiertopalkinto oli kirjateos "Olympiakisat", jonka lahjoitti seuralle herra Laine. Palkinnon voitti omak-

***Patalanmajan Ns:n** korkeushyppykilpailut. Takana silloinen Osuuskassan talo, oikealla Keskus ja näiden välissä Siirtolan lahti. Kuvan om. Salme Vaskuu.*

Painikilpailu 1930-luvulla *Patalanmajan Ns:lla. Painijat, joilla on paidassa logo KV, ovat Koron Voimailijoiden jäseniä. Takarivissä vasemmalla seisoo Uuno Ilomäki. Kuvan om. Voitto Salokari.*

seen K. Peltomäki. 1940-luvulla oli naisten ja miesten hiihdossa kiertopalkintona radiopöytä.

Alaosastona toimi vuonna 1936 painiseura Voimailijat. Toiminta oli aktiivista: painijat valmistivat itse talkoilla painimatotkin ja järjestivät myös otteluita muiden seurojen kuten Killinkosken Myrskyn kanssa.

Kalliosaaren juhannustanssit olivat merkittävä osa Nuorisoseuran toimintaa 1930–1950 -luvuilla. Ensimmäiset juhannustanssit Kalliosaaren avolavalla pidettiin 1934. Avolavan koko oli noin 8 x 8 metriä, ja se oli tehty 5 x 4 tuuman raakalankusta.

Tanssiväki kulki Kalliosaareen omien veneiden lisäksi Koro-kirkkoveneellä. Soutajina ennen sotia oli useana vuonna Aarne Nieminen, Onni Ahoniemi, Toivo "Jukoliste" Mäkinen ja Manu Palolampi.

Juhannuksena 1951 järjesti Virtain Urheilijat tukkilaiskisat. Kisojen ohjelmaan kuului aattona tanssit Kalliosaaressa. Vetomagneetiksi oli tilattu Helsingistä solistiseitsikko Otava, joka silloin oli harvinainen näky maaseudulla. Paikalla olikin tietojen mukaan noin tuhat henkilöä.

Aikalaiset muistelevat, että sinä juhannuksena teki Koro-kirkkovene oman kuljetusennätyksensä. Jorma Vuorisen moottoriveneellä hinaamassa veneessä oli yhdellä kertaa 72 henkilöä. Oli onneksi tyyni ilta, sillä ylälaitaa ei ollut vedenpinnan yläpuolella kuin pari tuumaa. Myös s/s Tarjanne toi matkustajia Virtain kirkkorannasta Kalliosaaren juhliin. Laiva rantautui ilman laituria kallioiseen saareen hiljaisilla koneen kierroksilla.

Saaren juhannuskokko pystytettiin usein jo kevättalvella. Kasa oli ärhäkkä palamaan, olihan se saanut kuivua pitkän kevätjakson. Lisämausteena kokossa oli usein Huvilan Sahalta saatu vanha tervainen keluvene. Tarjanteen kapteeni K. E. Selinin kerrotaankin sanoneen 1950-luvulla, että Näsijärven vesistöalueen komein kokko on ollut aina Kalliosaaressa.

Kalliosaaren tansseissa lipunmyynnissä oli joskus käytössä melko erikoinen systeemi. Koska saarelle oli helppo tulla veneellä, ja oli vaikea valvoa oliko kaikilla saaressa olevilla pääsylippu, asia ratkaistiin siten, että lippu myytiin lavan reunalla jokaiselle tanssikipaleelle erikseen.

Tanssimusiikista eri vuosina pitivät huolen mm. Korvenojan Kaiku Rantakunnalta, Latvamäen veljekset Ruovedeltä ja Matti Pakan yhtye Ruovedeltä.

Nuorisoseuran toiminta jatkui iltamien, näytelmien ja kerhotoimintojen merkeissä aktiivisesti aina 1950-luvun lopulle asti. Sen jälkeen aktiivinen huvitoiminta on hiipunut kylän nuoren väen vähenemisen myötä.

Kirkkoveneperinnettä vaalitaan

Kotiseututyöhön kuului myös vanhan Koro-kirkkoveneen pelastaminen jälkipolville. Vene ostettiin 1934 kirkkovenelahkokunnalta 1 markan hinnalla. Seuran puheenjohtajana toimi silloin Vilho Poukka ja toisena puuhamiehenä veneen hankinnassa oli Viljo Koivunen.

Vene oli mukana Ruovedellä kirkkoveneiden kilpasouduissa 1939 voittaen kaikki kilpailun kolme koitosta. On huomattava, että tuolloin vene soudettiin Korosta kilpailupaikalle ja takaisin, eikä sitä suinkaan viety trailerilla kuten nykypäivänä kilpailuihin matkataan. Soututapahtumasta on tallennettu Heikki Asunnan ja Sakari Pälsin toimittama filmi kansatieteelliseen arkistoon.

Vanhalla veneellä tehtiin jokakesäinen kirkkomatka Virtain päiville vuosina 1965–1980. Viimeisellä kerralla vene soudettiin Herrasen kanavan läpi eläkepäivilleen Perinnekylän museokoppeliin.

Huono koppeli oli koitua vanhan Koro-veneen tuhoksi. Venekoppeli oli tehty kehnoon paikkaan ja keväisin, kun tulva nousi, vene makasi peräpuolestaan pari metriä vedessä. Vuosien myötä perä lahosi pahasti. Onneksi kylässä oli taitava puumestari Onni Salminen, joka taituroi veneeseen uuden peräkokan ja lyhensi lahonneet sivulaudat kovaan puuhun. Koro-vene lyheni alkuperäisestä pituudestaan noin 30 cm, mutta tulipahan hyvään kuntoon.

Nuoriseurantalon salissa tehtiin vuonna 1980 uusi, nykyisinkin vielä käytössä oleva 18,5 m pituinen kirkkovene Koro II. Venemestarina oli Matti Rantanen ja apuna hänellä Risto Vaskuu. Veneen saamiseksi ulos salista jouduttiin eteisen päätyseinään tekemään aukko.

Nykyisellä Koro II -veneellä on jatkettu edelleen vanhaa kirkkomatkaperinnettä soutamalla juhannuspäivän rantajumalanpalvelukseen Virtain kirkkorantaan. Koron kirkkoveneen historiasta seikkaperäisesti kertova "Hankapeukalo" julkaistiin 1992. Uusin, vuonna 1965 rakennetun katoksen korvannut ja entistä ehompi koppeli rakennettiin veneen säilytyspaikaksi vuonna 2005.

Tiedot on kerätty Nuorisoseuran pöytäkirjoista ja 40-vuotishistoriikista sekä aikalaisten muistelmista.

Olli Koro

Matias-kappeli, monitoimitila

Matias-kappeli siunattiin piispa Yrjö Sariolan johdolla käyttöön 14. kesäkuuta 2009. Tilaisuudessa oli vieraita noin 500. Kiitämme vielä kaikkia ohjelman suorittajia ja kymmeniä talkoolaisia, jotka toivat teltat, penkit ja viitoituksen sekä hoitivat paikoituksen, muut tukipalvelut ja tarjoilun.

Avajaisjuhlan vieraat ja esiintyjät ihailivat kappelin kauneutta, sen arkkitehtuuria ja erityisesti sen akustiikkaa. Vilppulan vankilassa tehdyt penkit ja Virtain Kiepissä rakennetut alttaripöytä ja "saarnastuoli" saivat kiitosta. Kappelin alttaritauluna toimiva suuri ikkuna on kävijöiden mielestä harvinainen nähtävyys. Kappelin ympäristö ja puisto saatiin kuntoon juuri ennen avajaisia. Tekijöiden ja näkijöiden mielestä on syntynyt katsojan hiljaiseksi vetävä kokonaisuus. Se olikin Matti Helimäen unelman keskeinen tavoite.

Kerroin avajaistilaisuuden puheenvuorossani, kuinka kappelin rakentaminen on ollut helppoa, kun suunnittelijat ja tekijät osaavat työnsä. Minulla oli vain kaksi tehtävää: hankkia raha ja toimia rakennuttajana. Kun hanke käynnistyi vuonna 2007, Matti sanoi: "Jos hanke on Jumalasta, se toteutuu, muutoin kivikasa säilyy koivikossa ikiajat." Ajattelin, että pastori on sopinut asiasta työnantajansa kanssa. Tarvittavat varat saatiin kokoon. Loputkin laskut maksettaneen vuoden vaihteeseen mennessä. Kiitos kaikille tukijoille ratkaisevasta avustanne! Tein vain sen, mikä tehtäväkseni oli annettu.

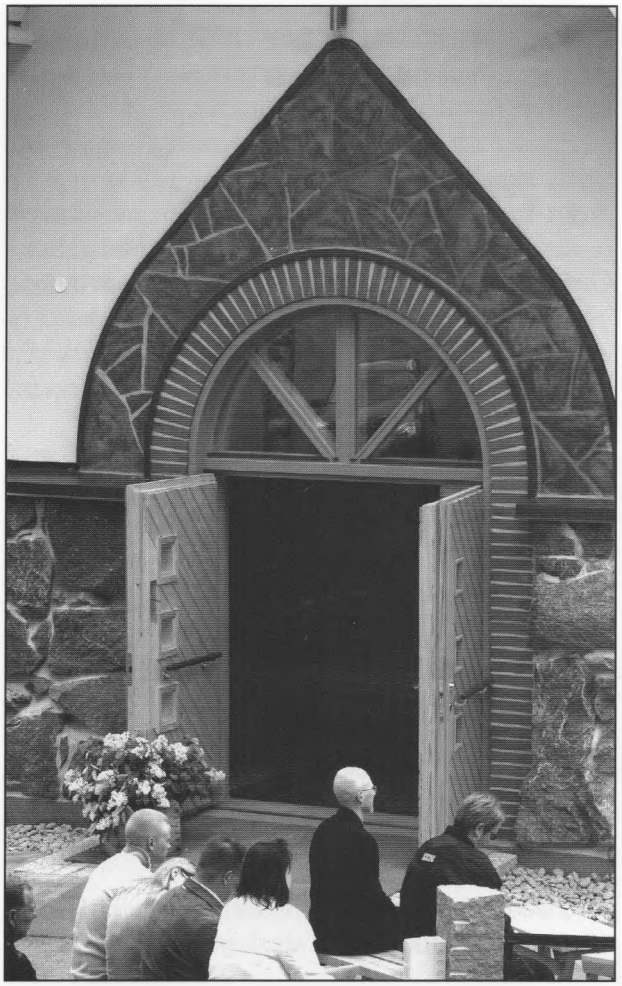

Kappelin avajaisiin *kesäkuussa 2009 osallistui noin 500 henkilöä. Kuva Mervi Mäki-Neste.*

Suuria ihmeitä

Totesin avajaisten puheenvuorossani, kuinka yksi suuri ihme on ollut se, että "olemme Irman kanssa pysyneet tolpillamme kuluneen vuoden". Irman jalkoja on leikattu useaan otteeseen ja minun hengitystehoni on noin 20 prosenttia ikäiseni tasosta.

Avajaisista noin kuukauden kuluttua jouduin Tampereen yliopistolliseen sairaalaan, kun kolme vuotta sitten tehdyn pallolaajennuksen kohdalle oli syntynyt uusi tukos. Suurena Jumalan ihmeenä on pidettävä, että minut palautettiin "lähtevien laivojen satamasta" eli rajalta takaisin kuten sydänkirurgikin totesi. Alan vähitellen ymmärtää, mikä Matin unelmassa pyrkii esiin ja on tärkeintä: Kuunnella vaikkapa kappelin hiljaisuudessa, mitä Ristin miehellä, joulun lapsella, on itse kullekin sanottavana. Uskon paranevani täydellisesti. Rukoukset kotimaassa ja ulkomailla kantavat minua. Kiitollisuus paluusta kotiin ja Matias-kappelin palvelukseen on jokapäiväinen ilo.

Vieraita ympäri maailmaa

Ensimmäisenä toimintakesänä kappelissa on vieraillut hämmästyttävä määrä ihmisiä. Vieraskirjaan on nimensä kirjoittanut 15. syyskuuta 2009 iltaan mennes-

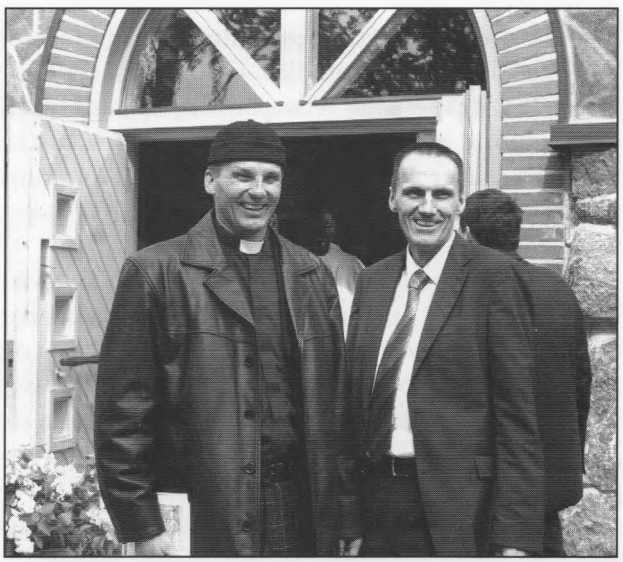

Matti ja Heikki *Helimäki. Kuva Mervi Mäki-Neste.*

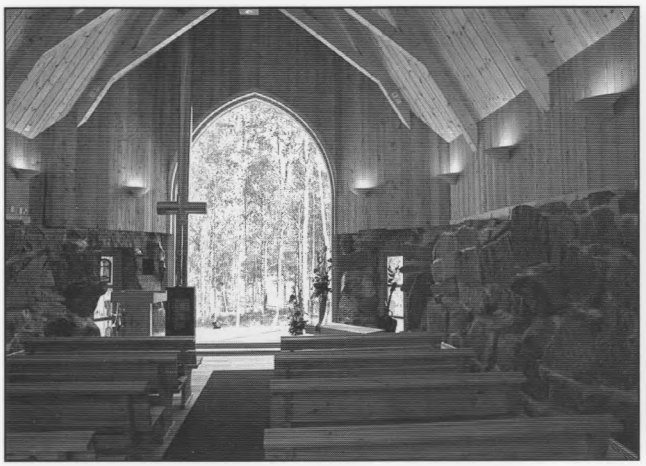

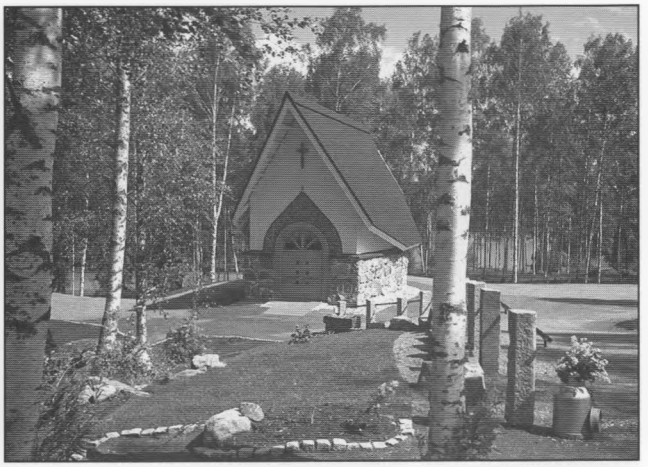

Kappelin suunnittelusta *vastasi Suunnittelutalo S. Anttila ja akustisesta suunnittelusta Helimäki Akustikot. Kuvat Antti Helimäki.*

sä jo 5 150 kävijää. Asiantuntijat sanovat, että kymmenestä kävijästä noin kuusi kirjoittaa nimensä esillä olevaan vieraskirjaan. Tällä laskentatavalla kappelissa olisi käynyt jo yli 8 000 henkilöä. Erikoista on sekin, että vieraita on ollut ympäri maailmaa, Nepalista, Etelä-Koreasta, Uudesta-Seelannista, Australiasta, Etelä-, Keski- ja Pohjois-Amerikasta, Färsaarilta, Islannista, Keniasta, Englannista, Israelista ja lähes kaikista Euroopan maista.

Kiven ja puun liitto

Arkkitehtejä, rakennusinsinöörejä ja muita rakentajia on kiinnostanut kiven ja puun yhteensovittaminen erikoisesti akustiikan kannalta. Kivi- ja puurakentajat ovat saaneet kiitosta hyvästä ja viimeistellystä työstä. Samoin maalarin-, rapparin- ja peltityön suorituksia on ihailtu. Soittajat ja laulajat ovat puolestaan kiitelleet akustiikkaa.

Kappelissa on pidetty ikäjuhlien konsertteja, sukujuhlia, luokkaretkien tapaamisia, hartaushetkiä, raamattupiirejä ja kappelin esittelyjä sitä pyytäneille. Suurin osa kävijöistä on kuunnellut hiljaisuutta ja katsellut alttaritaulua sekä kappelin yksityiskohtia ja sitä ympäröivää puistoa.

Kosti Helimäki

KAPPELIN TARINA VUOSILUKUINA

MATTI HELIMÄKI unelmoi 1980-luvulta alkaen kappelista, joka rakennettaisiin Härkösen kylään Kosti ja Irma Helimäen omistaman talon rantakoivikkoon.

KESÄLLÄ 2007 ystäväperhe louhi kiveä aloittaessaan talon rakentamisen parin kilometrin päähän. Kun kivillä pohdittiin sijoituspaikkaa, huomattiin yhtäkkiä, että kappelihanke voisi sittenkin toteutua. Hanketta alettiin suunnitella.

JOULUKUUSSA 2007 perustettiin Matias-kappeliyhdistys ry. hallinnoimaan ja vastaamaan kappeliprojektista.

VUODEN 2008 alussa tehtiin kappelin piirustukset ja käytiin neuvotteluja rahoituksesta.

ELOKUUSSA 2008 alkoi kappelin rakentaminen.

HELMIKUUSSA 2009 YLE1 esitti Tosi tarina -sarjassa kappelista kertovan ohjelman. YLE:n arvioiden mukaan ohjelman on nähnyt lähemmäs miljoona katsojaa.

MATIAS-KAPPELI valmistui kesäkuussa 2009. Avajaisjuhla pidettiin 14. kesäkuuta 2009.

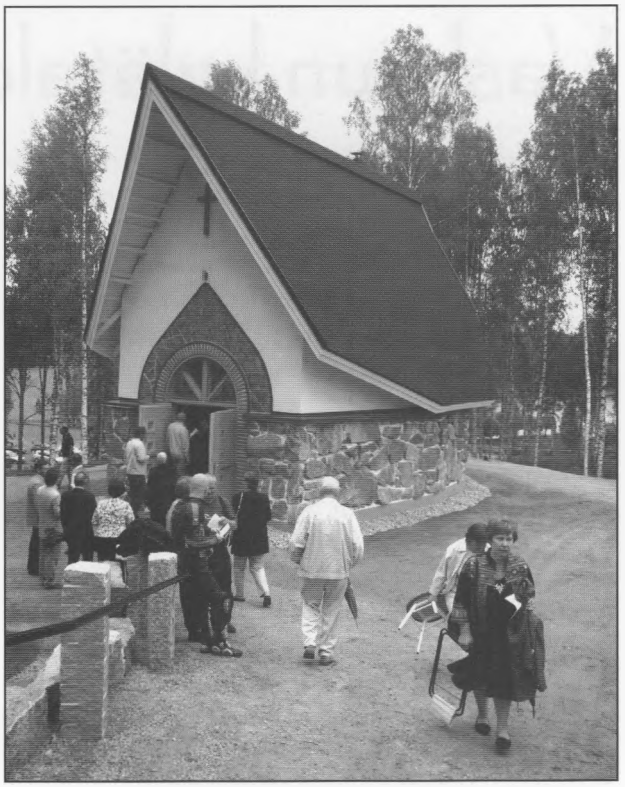

Matias-kappelin ensimmäisen *kesän kävijämäärän arvioidaan olevan yli 8 000 henkilöä. Kuva Mervi Mäki-Neste.*

Kuva Vaskuun *pienviljelijäyhdistyksen toimitalon avajaisista 1959. Uuden talon myötä alkoi innokas huvitoimikunta järjestää iltamia ja tansseja lähes viikoittain. Kuvan om. Jaakko Sääksmäki.*

Vaskuun kylätalo 50 vuotta

Vaskuun kylätalon 50-vuotisjuhlaa vietettiin kuluvan vuoden heinäkuussa, mutta toiminnan historia ulottuu paljon kauemmaksi.

Salme Vaskuu kertoo Patalanmajan historiaan kokoamissaan teksteissä, että maamiesseura-aate koettiin Vaskuulla kai liian vaativana; kylässä ei ollut suuria viljelystiloja, eikä täällä siksi suuremmin kiinnostuttu maamiesseuroista. 1920-luvun alkupuolella tuli Vaskuun taloon Rokion neitejä kertomaan, että pienviljelijöille oli perustettu oma yhdistys, ja he kehottivat perustamaan Vaskuullekin samanlaisen. Sen kautta olisi saatavissa paljon hyödyllistä tietoa maanviljelyksestä sekä kotitalouden hoidosta. Kun Särkiperän laidassa asuva Viljo Koivunen oli omalla tahollaan kuullut pienviljelijäyhdistyksestä ja innostunut siitä, hän alkoi viedä asiaa eteenpäin.

Virtain Länsipuolen pienviljelijäyhdistys ry perustettiin vuonna 1925. Ensimmäiseen johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Viljo Koivunen ja sihteeriksi Viljo Joensuu. Muiksi jäseniksi johtokuntaan tulivat valituiksi Jussi Niinimäki, Heikki Särkelä ja Kaapo Sääksmäki. Perustajajäseniksi liittyi 45 henkilöä Patalanmajan kylän alueelta.

Alkuaikoina yhdistyksen toiminnassa oli mukana runsaasti Koronkylän pienviljelijöitä, mutta jo 1930-luvulla toiminta keskittyi Vaskuun suunnalle siten, että yhdistyksen nimi muutettiin 1937 Vaskuun pienviljelijäyhdistykseksi. Puheenjohtajaksi tuli Paavo Vaskuu.

Yhdistyksen toiminta keskittyi pientilojen kehittämiseen. Alettiin hankkia maataloudessa tarvittavaa kalustoa yhteiseen käyttöön. Ensimmäisiä hankintoja olivat mm. viljan lajittelija, kolme peltojyrää, pellavaloukku ja lihta, juurikkaan kylvölaite ym.

Pvy:n merkitys maa- ja kotitalouden edistäjänä kylässä on ollut merkittävä. Sen järjestämien kurssien ja esitelmätilaisuuksien kautta isännät ja emännät saivat kipeästi kaivattua opastusta maanviljelyksestä, karjanhoidosta ja kotitaloudesta. Esim. Nurmelassa ja Vaskuulla pidetyillä keittokursseilla oli paljon naisia mukana oppimassa mm. millaista lihakeiton tulee olla. "Ehjät perunat, kirkas liemi" oli kurssinpitäjän antama ohje, joka iskostui monille mieliin vuosikymmeniksi. Karjatalousneuvoja Siviä Trast piti Joensuussa 1927 karjanhoitokurssin, jonka osanottajat esittivät päättäjäisissä näytelmän muodossa, kuinka karjaa tuli hoitaa.

Toimintaa rahoitettiin pitämällä tupailtoja taloissa ja vuosittaisia kesäjuhlia, joissa oli mm. urheilukisoja sekä pientä ravintola- ja arpajaistoimintaa. Hiihtokilpailuja järjestettiin vuosittain Niinimäessä, Kulmalassa ja Paavo Vaskuulla.

Oma toimitalo

Seuraava, pitkäaikainen puheenjohtaja oli Niilo Kulmala vuodesta 1945 lähtien. Yhdistykselle ostettiin Heikki Vaskuulta ja Onni Sääksmäeltä tontti, jolle rakennettiin ensin avonainen tanssilava. Tansseja pidettiin viikoittain hanurimusiikin säestyksellä. Soittajina olivat kylän pelimannit, mm. Ilmari Peräinen, Veikko Niinimäki, Onni Kivistö ja Arvo Jytilä. Lava keräsi paljon väkeä ja näin myös tuloja yhdistykselle.

Voitiin jo ryhtyä suunnittelemaan omaa taloa. Kerättiin talkoilla tukkeja, ja runkopuita saatiin Niinimäen vanhasta, silloin purkamisvaiheessa olleesta suuresta tuvasta. Toimitalon rakennuspaikalla sahasivat sirkkelillä Alpo Pohjasmäki ja Unto Koivisto. Myös Vaskuun sahalla sahattiin lautatavaraa. Rakennuspiirustukset laati silloinen Virtain kunnan rakennusmestari Lauri Soini. Töitä tehtiin paljolti talkoilla, vakinaisina kirvesmiehinä olivat Kalle Ahoniemi ja Eino Kulmala. Yhdistyksen toimitalo valmistui vuonna 1959.

Yhdistyksessä oli jo 1940-luvulla virinnyt vilkas näytelmäharrastus. Ensin alkuun näytelmiä ohjasi Vaskuun asemapäällikön rouva Asta Laurikainen, joka johti myös tanhuryhmää. Työtä jatkoi myymälänhoitaja Eero Raittinen. Kevyitten huvinäytelmien ohella oli joskus kunnianhimoisempiakin yrityksiä, mm. Ilmari Turjan "Särkelä itte" Asta Laurikaisen ohjaamana, pääosassa Särkelä-ittenä Eero Raittinen. Eero Raittisen ohjaamana esitettiin 1950-luvulla suuren suosion saanut näytelmä "Vetelys". 1960-luvulla alkoi kylän väki kuitenkin jo siirtyä uuden ihanteen, television ääreen. Kun lisäksi suurin osa nuoremmasta väestä oli muuttanut työn perässä maailmalle, lopahti näytelmäharrastus.

Jo 1960-luvulla alkoi yhdistyksen muukin toiminta vähitellen hiljentyä maatalouden koneellistumisen myötä. Kun tiloille alettiin hankkia omia koneita, päädyttiin lopulta järjestämään huutokauppa yhdistyksen koneiden ja laitteiden myyntiä varten.

Vaskuun kylätoimikunta

Vaskuun kylätoimikunnan perustava kokous pidettiin Vaskuun koululla 4.11.1982. Läsnä oli 25 kyläläistä. Ensimmäisen johtokunnan muodostivat Mauri Monto puheenjohtajana sekä muut jäsenet peräkunnittain tehdyn valinnan mukaan.

Kokouksen keskusteluaiheita olivat Parkanon ja Virtain välisen postiautolinjan lopettamisuhka, luistinrata-asia ja koulun oppilasvajaus seuraavana vuonna. Puheenjohtaja Mauri Monto muistelee alkuaikojen tapahtumia kylätoimikunnan 15-vuotisjulkaisussa: *"Vaskuun kylätoimikunta oli alusta asti aktiivinen. Paljon tehtiin kylän koulun säilymisen eteen työtä. Kylätoimikunta kartoitti myös paluumuuttajien tuomia mahdollisuuksia. Lapsia laskimme Pohjasmäen Alpon kanssa moneen kertaan. Kylätoimikunta esitti Virtain kaupungille myös omia ehdotuksiaan kuntasuunnitelmaan. Näitä esityksiä olivat muun muassa verotuksen tuki syrjäkylille sekä muuttovirran ohjaus tukitoimin "uhanalaisiin" kyliin... Alkutalvella 1983 Aamulehti kirjoitti koulujen lakkautuksen uhkakuvista, uutisessa oli seuraava maininta: Vaskuun tuore kylätoimikunta hankki seudulle jo yhden kaksilapsisen perheen..."*

Juhliakin järjestettiin. Yhdessä Virtain kansalaisopiston kanssa pidettiin runonkerääjä B. O. A. Paldanin syntymän 160-vuotisjuhla koululla syksyllä 1983. Keväällä 1985 koululla järjestetty Kalevala-juhla kylätoimikunnan, koulun ja kansalaisopiston yhteistyönä oli myös merkittävä kylän yhteinen tapahtuma.

1980-luvun puolivälissä kylätoimikunta sai uusia tehtäviä. Alkava rantakaavoitus johti selvittelemään laituripaikkoja, rantojen käyttöoikeuksia ja muita yh-

Talkooväkeä Vaskuun *talon rakennustyömaalla 1950-luvun lopulla. Kuva Virtain kotiseutuarkisto/Virtain Valokuvausliike.*

Osallistuminen esitelmätilaisuuksiin *oli innokasta. Vaskuun tuvassa otetussa valokuvassa näkyy yli 70 osallistujaa. Kuvan om. Tuovi Rantanen.*

***Näytelmätoiminta oli** vilkasta 1940–50-luvuilla. Koska omaa taloa ei vielä ollut, lähdettiin kiertämään kyliä, joissa oli seurantalot ja näyttämöt. Kuvan om. Salme Vaskuu.*

teisiä etuja kylillä. Kylätoimikunta teki myös aloitteita kuntasuunnitelmaan vuosille 1986–1990. Esitettiin muun muassa yhteistä uimarantaa, puhelinkoppia kylälle sekä kaatopaikan järjestämistä.

Syksyllä 1995, kun Vaskuun koulun toiminta oli loppunut, aloittivat Anne ja Juhani Viita yritystoiminnan ostettuaan koulutalon. Huvikummun aikana voimistui kesäjuhlaperinne, joista monille on jäänyt mieleen kylien väliset lentopalloturnaukset, voimamies- ja -naiskilpailut sekä etenkin saappaanheittokisat. Useina vuosina järjestettiin syksyisin elonkorjuujuhlat, kellonkääntäjäiset, korpikarkelot ja joulun alla puurojuhla sekä joulumyyjäiset.

Huvikumpu toimi myös kylätoimikunnan kokouspaikkana. Kun Vaskuun koulurakennus täytti 75 vuotta 5.7.1998, järjestivät Huvikumpu ja kylätoimikunta juhlat koulun entisille oppilaille. Tilaisuudesta tuli todellinen menestys.

Parina vuonna kylätoimikunta järjesti vanhalla myllyllä taidenäyttelyn. Erilaiset retket ja matkat kuuluivat toimintaan; Ahvenanmaa, Peurunka, Seitseminen ym. kohteet ovat tulleet tutuiksi.

1999 alettiin Vaskuulle suunnitella vesiosuuskuntaa, jonka toteutus alkoi 2000. Ns. "vesijuhlia" vietettiin Huvikummussa syyskuussa 2001.

Yhteisen kokoontumistilan tarve tuli eteen Huvikummun yritystoiminnan loppumisen jälkeen. Se oli alkusysäys kylän voimien yhdistämiselle. Pvy:n väki alkoi olla jo iäkästä, mutta jos yhdistys olisi lakkautettu, sen talo olisi myyty ulkopuolisille. Kylätoimikunta ja pvy päättivät yhteisvoimin perustaa rekisteröidyn kyläseuran. Pvy:n viimeinen ja Vaskuun kyläseuran ensimmäinen järjestäytymiskokous pidettiin 24.11.2002, ja samalla vietettiin Puurojuhlaa Vaskuun omalla kylätalolla. Vaskuun Kyläseura ry:n toiminta alkoi vuoden 2003 alussa.

Kyläseuran aika

Vuonna 2002 Virtain kaupunki osti Salme Vaskuulta 1800 neliön rantatontin kyläläisten uimarannaksi. Kyläseura on huolehtinut suositun uimarannan siisteydestä ja kunnossapidosta.

Vuonna 2006 aloitettiin mittava remontti kylätalolla Suomen Kotiseutuliiton ja Virtain kaupungin avustusten tukemana. Ensimmäisenä aloitettiin näyttämön korjaus ja salin lattioiden uusinta sekä sisäseinien kunnostus. Seuraavana vuonna tehtiin eteinen ja rakennettiin sisävessa. Kylätalolle saatiin silloin vesiliittymä. Keittiö ja ravintola uudistettiin, saliin vaihdettiin varaava pystymuuri ja ravintolaan varaava takka. Myös ulkokuorta ja pihaa kunnostettiin. Neljän vuoden uurastuksen jälkeen voitiin kesällä 2009 viettää kylätalon 50-vuotisjuhlaa täysin uudistuneissa tiloissa.

Vaskuun kyläseuran vuosittaiseen toimintaan kuuluvat pääsiäistapahtuma, Vaskuujärven ympäripyöräily kesällä ja puurojuhla vuosikokouksen yhteydessä marraskuulla.

Vuosittain on järjestetty teatterimatkoja, risteilyjä, uintimatkoja ja tarjottu luentoja ajankohtaisista aiheista. Kylätalo on ahkerassa käytössä. Useat kansalaisopiston piirit ja kylän muut harrastusryhmät kokoontuvat viikoittain talolla. Kokoukset ja erilaiset juhlatilaisuudet kuuluvat myös kylätalon arkeen.

Aila Sipilä

VIRTAIN ENSIMMÄINEN PVY

VUONNA 1902 perustetun Virtain maalaisseuran kyläkokous pidettiin 23. tammikuuta 1914 Kaapo Vaskuun talossa. Kokouksessa päätettiin perustaa paikallisosasto Patalanmajan alueelle. 1917 Korossa aloitti oma osasto, ja vuonna 1925 Vaskuun osasto järjestäytyi Virtain ensimmäiseksi pienviljelijäyhdistykseksi nimellä Virtain Länsipuolen pvy. Yhdistys liittyi jäseneksi Suomen Pienviljelijäin Keskusliittoon.

VIRTAIN PIENVILJELIJÄYHDISTYKSET perustivat yhteisen keskusjärjestön, Virtain pienviljelijäin yhdistysten paikallisliiton kunnantalolla 15. kesäkuuta 1930. Edustettuina olivat Virtain Länsipuolen pvy:n lisäksi Vaskiveden Havangan ja Keihääntaustan, Soininkylän, Rantakunnan ja Hauhuun pvy:t. Perustava kokous valitsi paikallisliiton valtuuskunnan, joka puolestaan samana päivänä pitämässään ensimmäisessä kokouksessa valitsi paikallisliiton puheenjohtajaksi Viljo Koivusen ja sihteeriksi Vihtori Myllylän.

Virrat – aktiivinen maaseudun kehittäjä

Virrat on omaleimainen opiskelu- ja maaseutukaupunki, jonka vahvuuksia ovat monipuoliset palvelut ja upeat maisemat. Virroilla on aktiivisia kyliä, joissa toteutetaan useita PoKo ry:n rahoittamia maaseudun kehittämishankkeita. Vuodesta 2007 alkaen Virroille on puollettu yhdeksän yhteisöllistä hanketta ja viisi yrityshanketta. Rahallisesti laskettuna tämä tarkoittaa liki 700 000 euron edestä hankkeita! Kaikkia hankkeita yhdistävä tekijä on yhteisöllinen ja paikallinen näkökulma.

Hankkeita kirkosta kapakkaan

Eniten näkyvyyttä on kerännyt Härköskylälle noussut monitoimitilana toimiva Matias-kappeli. Hanke toteutui hyvin yhteistyössä aktiivisten toimijoiden kesken. Matias-kappeli on jo ensimmäisenä kesänä täyttänyt sille asetetut tavoitteet olemalla kokoontumispaikkana, avoimena tilana sekä hiljentymisen paikkana.

Helsingistä paluumuuton synnyinseudulleen Virtain Killinkoskelle tehnyt Jukka Raittinen perusti Raittikrouwi-nimisen krouvi-kahvilan työväenyhdistyksen talossa sijaitseviin historiallisiin ravintolatiloihin. Raittikrouvin ideana on tarjota viihtyisä janonsammutuskeidas oman kylän asukkaille, kesämökkiläisille sekä satunnaisille ohikulkijoille. Tilat ovat hyödynnettävissä myös yksityistilaisuuksia varten.

Lisää venepaikkoja

Kotalan Asematien Tiehoitokunnan hallinnoiman hankkeen tavoitteena oli saada aikaan seutukunnan omille ja loma-asukkaille, virkistyskalastajille sekä matka- ja vapaa-ajan veneilijöille riittävästi laituri- ja rantapaikkoja sekä parantaa sataman yleistä käytettävyyttä. Hanke toteutettiin yhteistyössä tieosakkaiden, kyläläisten ja paikallisten maanrakentajien kanssa. Sataman käyttö ja venepaikkojen kysyntä lisääntyivät odotettua enemmän.

Koron kyläyhdistys rakensi kylän venesatamaan kelluvan pienvenelaiturin ja nuotiokodan kesän 2008 aikana. Hankkeen tavoitteena oli parantaa Koron ja sen lähikylien virkistyskalastajien ja veneilijöiden mahdollisuutta päästä vaivattomasti reittivesistölle. Alueelle rakennettu nuotiokota palvelee veneillä liikkuvien lisäksi myös muun muassa Koron kyläyhdistystä ja muita kylän ja lähialueiden yhdistyksiä.

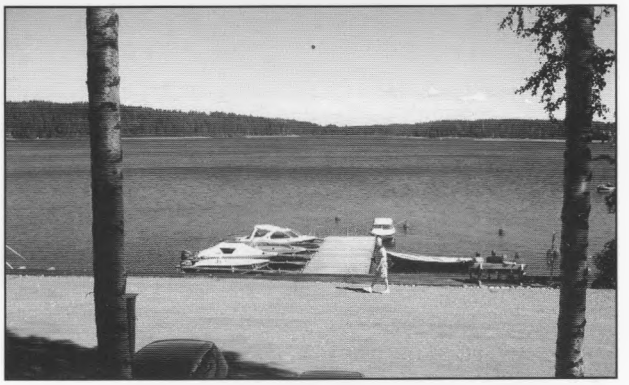

***Koron kyläyhdistyksen** organisoimaan venesataman laiturin ja nuotiokodan rakentamiseen saatiin PoKo ry:n kautta hanketukena puolet rakentamiskustannuksista. Kuva Erkki Pajumäki.*

Nuoret innokkaita yrittämään

Pirkanmaan ammattikorkeakoulun Virtain toimipisteessä opiskelevat nuoret ovat perustaneet innokkaasti oman alansa yrityksiä jo opiskeluvaiheessa. Opintojen loputtua osa on päättänyt jäädä pysyvästi paikkakunnalle ja elättää itsensä oman yrityksen kautta. PoKo ry on saanut olla mukana tukemassa näitä nuoria.

Eräs PoKo ry:n kautta yritysrahoitusta hakenut nuori yrittäjä on Virroille juurtunut Teemu Kinnunen. Hän opiskeli PIRAMK:ssa Digitaalinen ääni ja kaupallinen musiikki -linjalla ja perusti lopputyönään MojoLab -nimisen yrityksen, joka tarjoaa palveluita äänen masteroinnin ja huoneakustiikan saralta. Yrityksen ensimmäisen toimintavuoden aikana reilun kahdenkymmenen artistin levyt on viimeistelty MojoLabilla. Huoneakustiikan puolella työtehtäviä on ollut kokous- ja luokkatilojen sekä olohuoneiden akustisten parannusten toteuttamisesta aina kokonaisten ammattistudioiden suunnitteluun.

Lisää PoKo ry:n puoltamia hankkeita löytyy osoitteesta www.pokory.fi.

Kaisa Vihinen ja Senni Jalonen

Mikä PoKo ry?

- PoKo ry on alueellinen Leader-toimintaryhmä, joka tarjoaa mahdollisuuksia maaseudun paikalliseen kehittämiseen toimialueenaan Virrat, Ruovesi, Mänttä-Vilppula ja Ylöjärvi entisen Kurun kunnan osalta.
- PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.
- Euroopan maaseudun kehittämisrahastosta rahoitettava uusi ohjelmakausi alkoi vuonna 2007. Yleishyödyllisten kehittämis- ja investointihankkeiden ohella tuetaan tietyin edellytyksin myös maaseudun pienyrityksiä.

Rakennustalkoot Myllyniemessä *keväällä 1959. Alkuperäisessä rakennuksessa oli terassi ravintolan järvenpuoleisella seinustalla. Kuva Antero Raunioniemi.*

Myllyniemen tanssilava 50 vuotta

Ensimmäinen keskustelu "tanssilavan laitosta" käytiin tammikuussa 1959 Vaskiveden Hevosystäväin seuran kokouksessa. Puolen miljoonan laina päätettiin ottaa Vaskiveden Osuuskassasta "ja 20 takaajaa pönkäksi, jonka jälkeen rahat vasta nostetaan". Myöhemmin jouduttiin ottamaan vielä 350 000 markan lisälaina.

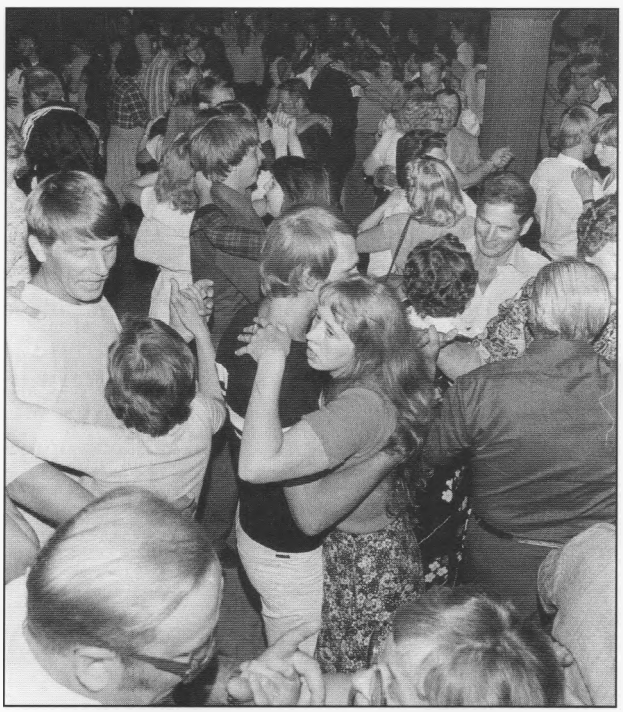

Tanssin hurmaa *vuonna 1980. Kuva Vaskiveden kyläarkisto.*

Maaliskuun 30. päivä 1959 oli merkityksellinen päivä Vaskiveden historiassa. Silloin allekirjoitettiin vuokrasopimuskirja Sylvi ja Kalle Uusi-Tyrkön ja Vaskiveden Hevosystäväin seuran kesken maakappaleesta Myllyniemessä tanssilavan perustamista varten.

Rakennuksen ulkonääöksi suunniteltiin, että "pyöreetä mallia tanssiosa ja siipenä muu tarvittava tila". Nimeksi valittiin nimikilpailun jälkeen Vaskiveden Kasino, mutta maantieteellinen paikan nimi jäi kuitenkin voimaan.

Myllyniemen piirustukset on laatinut rakennusmestari Helin Jyväskylästä. Lava- ja rakennustoimikuntaan kuuluivat Pentti Mantilo, Pekka Ruusila, Tauno Helin, Tauno Uusi-Tyrkkö ja Kalle Myllylä, ensin mainittu puheenjohtajana ja vastaavana mestarina.

Rakennustalkoissa oli parhaimmillaan yli sata henkeä ja heillä apunaan hevosia, traktoreita ja kuorma-autoja. Työtä tehtiin kaikkiaan 1200 tuntia, ja rakentaminen sujui sellaisella vauhdilla, että jo helluntaina, tasan kahden kuukauden kuluttua maanvuokrasopimuksen allekirjoittamisesta, tanssittiin avajaistansseja Tammilehdon tangoyhtyeen tahdissa "valtavalla yleisörynnäköllä". Ilmoituksessa mainittiin uutuuttaan puhdas koivulattia, terassiravintola, veneitä soutelemiseen ja suvisen luonnon kauneus.

Ravintolatoiminnasta oli ensimmäisen kesän vastuussa Rauha Mantilo, mutta muutoin ei alkuaikoina ollut varsinaista pääemäntää, vaan määrätyt henkilöt järjestivät vuoroviikoin henkilökunnan töihin vastaten koko ravintolapuolesta. Hankinnat tehtiin paikallisista

***Lavan pihamaalle** rakennettiin suihkukaivo. Vieläkin monen kuulee mainitsevan sen, vaikka kyseinen allas on ollut jo 1980-luvulta saakka kukkapenkkinä. Kuvassa vuodelta 1959 vas. Irma ja Vuokko Myllylä, takana äiti Anja ja isä Kalle, oik. kuvan itselaukaisijalla ottanut Eero Mäkelä. Myllylän perheen koti sijaitsi heti lavan aidan takana Haanpään tilalla, ja Kalle Myllylä kuului Myllyniemen rakennustoimikuntaan.*

kaupoista. Mm. lenkkimakkara paloiteltiin mittatikun kanssa ja kahvi keitettiin isolla kattilalla.

Moni muistaa esim. Katajiston Jaskan järjestysmiesnauha käsivarressa kanniskelemassa limsakoreja ja huolehtimassa putkan ovesta. Orkesteritilaukset ja mainokset hoiti aluksi Ulla Havanka, myöhemmin avuksi tulivat Lea Nojonen ja Hertta-Leena Syvälä. Jo tanssitoiminnan alkuajoista lähtien on Vaskiveden Nuorisoseura kouluttanut ja huolehtinut järjestysmiehet tilaisuuksiin.

Nimekkäitä esiintyjiä

Orkestereina oli maan nimekkäimpiä yhtyeitä ja solisteja, kuten Tapio Rautavaara, Ragni Malmsten, Vieno Kekkonen, Turuttaret ja Dallapé solistinaan Kalevi Korpi. 1960-luvun alkupuoli oli tangon kulta-aikaa. Monet illat tanssittiin melkein yksinomaan tangoa Henry Theelin, Olavi Virran, Markus Allanin tai Eino Grönin laulaessa. Tulisen tangon pyörteissä miehet hikosivat nylonpaidoissaan ja kravateissaan, naiset nylonsukissaan ja käsineissään, ja kuinka olisikaan naisten muodinmukaisilla korkokengillä pärjätty jenkan ja polkan rytkeessä Myllyniemen jo silloin liukkaalla lattialla!

Vuodesta 1965 lähtien Myllyniemen lava on ollut vuokralla Vaskiveden Nuorisoseuralla. Siihen aikaan järjestettiin tansseja vapusta syyskuulle saakka joka lauantai. Hangelle kylvettiin hiekkaa huhtikuulla, jotta lumi sulaisi vapuksi parkkipaikalta ja pihamaalta. Väkeä riitti joka tansseihin. Linja-autokuljetuksia oli järjestetty Kihniöltä, Kurusta, Ruovedeltä ja Virroilta.

Näihin aikoihin ravintolan emäntänä toimi ensiksi Martta Tuomela ja myöhemmin Eeva Havanka aina vuoteen 1972 saakka, jonka jälkeen Taina Leppämäki huolehti pitkään pääemäntänä tanssiväen ravitsemisesta. Talkooväen kokoamiseksi alettiin jo varhain laatia ns. isäntävuorolistaa, jolloin kukin isännistä on ol-

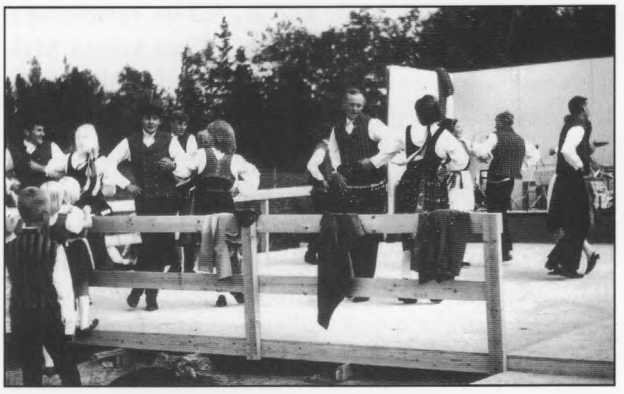

***Virtain Urheilijat** järjesti vuonna 1967 Myllyniemessä monipäiväisen Tervasouvin. Kuvassa esiintymisvuorossa Vaskiveden Nuorisoseuran tanhujoukkueen nuorten ryhmä. Kuva Vaskiveden kyläarkisto/VNs.*

lut illan vastuuhenkilö.

Juhannusjuhlat olivat yleensä kaksipäiväiset. Aattoiltana aloitettiin tansseilla ja puolenyön aikaan sytytettiin talkoilla rakennettu kokko. Juhannuspäivänä oli ohjelmallinen tilaisuus päivällä ja tanssit taas illalla.

Vanhat päiväkirjat kertovat, että joinain kesinä pidettiin myös keskiviikkoisin tansseja magnetofonilevyjen soidessa. Mutta vuoden 1968 tienoilla Aulavan ja muiden isojen tanssipaikkojen muotiaika vei tanssiväen muualle. Tansseja järjestettiin vain muutamat kesässä, ja joinakin vuosina jouduttiin loppukesän orkesterisopimukset purkamaan, kun tilit jo heinäkuussa näyttivät tappiota.

Ajan myötä väkeä alkoi käydä entiseen malliin, ellei vähän enemmänkin. Kalle Paloset, Humppaneloset ja Eino Rajalaaksot vauhdittivat humppakansaa.

Talvella 1975 orkesterikorokkeen alla olleet tukipilarit rikkoutuivat, ja tukijärjestelmä täytyi uusia. Samalla rakennettiin verkkoaita alustaan pääsyn es-

tämiseksi, enää ei onnistunut seurustelu ja haaveilu rantakalliolla tanssilavan alla kuten ennen.

Myöhemmistä kunnostustöistä mainittakoon ravintolan laajentaminen, joka valmistui 1988. Orkesterilava uudistettiin 1995.

Ensimmäinen kesämökkiläisten ja kyläläisten yhteinen kesäjuhla järjestettiin kylätoimikunnan ja nuorisoseuran yhteisvoimin Myllyniemessä 7.8.1983, jonka jälkeen tapahtuma laajeni viikonlopun Vaskivesipäiviksi ja myöhemmin Myllyniemi-viikoksi.

Perinteitä useampina päivinä järjestettyjen tanssien ohessa olivat muun muassa onkikilpailut, lastenjuhlat, torimyyntipisteet sekä mökkiläisten ja vakiasukkaiden väliset kilpailut. Sitten pystytettiin olutteltta onnenpyörineen ja Juhani Viidan vetämät mainiot kamppailut käytiin oluttuopin kannattelussa, mr. Kaljamahojen kesken ja märkä-T-paita -kisoissa. Myös sambatytöt viihdyttivät yleisöä, ja kolmena kesänä tehtiin maailmanennätyksiä männyissä istuen.

Taisi olla vuosi 1993, kun A. Aallon rytmiorkesteri viihdytti tanssikansaa ensimmäisen kerran Myllyniemessä. Suosio on ollut taattu, ja siitä lähtien yhtye on vieraillut Vaskivedellä joka kesä. Yhtyeistä Yölintu on ollut kova sana, ja tangokuninkaalliset ovat vuorotelleet esiintyjinä kesästä toiseen.

Vanhaa kunnon tanssimeininkiä on koko lavan historian ajan edustanut varttuneemman väen suosikki Seppo Vartiamäki yhtyeineen. Vaskivedellä syntyneenä hän muualla keikkaillessaan muisti aina myös mainostaa Myllyniemeä.

Kalenterit roskiin

Eräänä elokuun iltana viime vuosituhannen puolella päätti naisporukka viettää pikkujoulunsa Myllyniemessä, koska eivät koskaan joulun alla ehtineet yhteiseen tapaamiseen. Tonttulakit ja iloinen meininki sopivat mitä parhaiten tanssilavalle, ja järjestäjät ideoivat jo seuraavaksi vuodeksi pikkujoulutanssit tanssikauden loppuun. Joulupukki, joskus peräti kaksi, vieraili useana kesänä lavalla, kerran jopa kirkkoveneellä tuotuna elokuun yössä.

Kylillä vitsailtiin kalenterin lukutaidottomuudesta, ja niin paljon yllytyshulluutta tältä kylältä löytyy, että seuraavaksi järjestettiin juhannustanssit helmikuulla. Koivut olivat ovipielissä kauniilla hiirenkorvilla, monoluistolla tanssittiin pilkkikisojen lomassa ja huopatossua heitettiin kilpaa vastatuuleen tuiskuisella järven jäällä. Pikkujouluista jäi pitkä perinne, juhannustansseja ei kovin monena talvena ollut.

Monet häät on lavalla tanssittu, juhlat vietetty ja näytelmät esitetty. Suurempia saneerauksia ja muutoksia on rakennuksessa ja miljöössä varottu tekemästä, ettei Myllyniemen ainutlaatuinen ilme ja vanha kesälavan tunnelma muuttuisi. Sinne tulevat niin nuoret kuin varttuneemmatkin nauttimaan luonnonkauneudesta, kesästä ja Myllyniemen ainutlaatuisesta tunnelmasta. Ja ennen kaikkea sinne tullaan tapaamaan tuttuja ja tanssimaan.

Aila Sipilä

Myllyniemen 50-vuotisjuhlatansseissa *uusi ulkolava oli tarpeen. Kuva Marja Niemi-Sipilä 2009.*

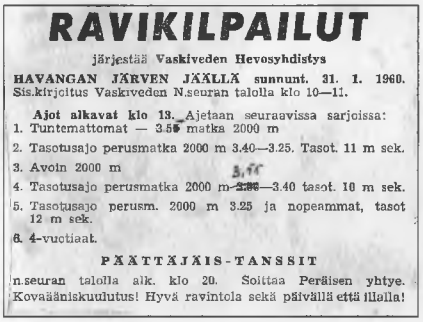

RAVIKILPAILUT

järjestää Vaskiveden Hevosyhdistys

HAVANGAN JÄRVEN JÄÄLLÄ sunnunt. 31. 1. 1960.
Sis.kirjoitus Vaskiveden N.seuran talolla klo 10—11.

Ajot alkavat klo 13. Ajetaan seuraavissa sarjoissa:
1. Tuntemattomat — 3.55 matka 2000 m
2. Tasotusajo perusmatka 2000 m 3.40—3.25. Tasot. 11 m sek.
3. Avoin 2000 m
4. Tasotusajo perusmatka 2000 m ~~3.36~~—3.40 tasot. 10 m sek.
5. Tasotusajo perusm. 2000 m 3.25 ja nopeammat, tasot 12 m sek.
6. 4-vuotiaat.

PÄÄTTÄJÄIS-TANSSIT

n.seuran talolla alk. klo 20. Soittaa Peräisen yhtye. Kovaääniskuulutus! Hyvä ravintola sekä päivällä että illalla!

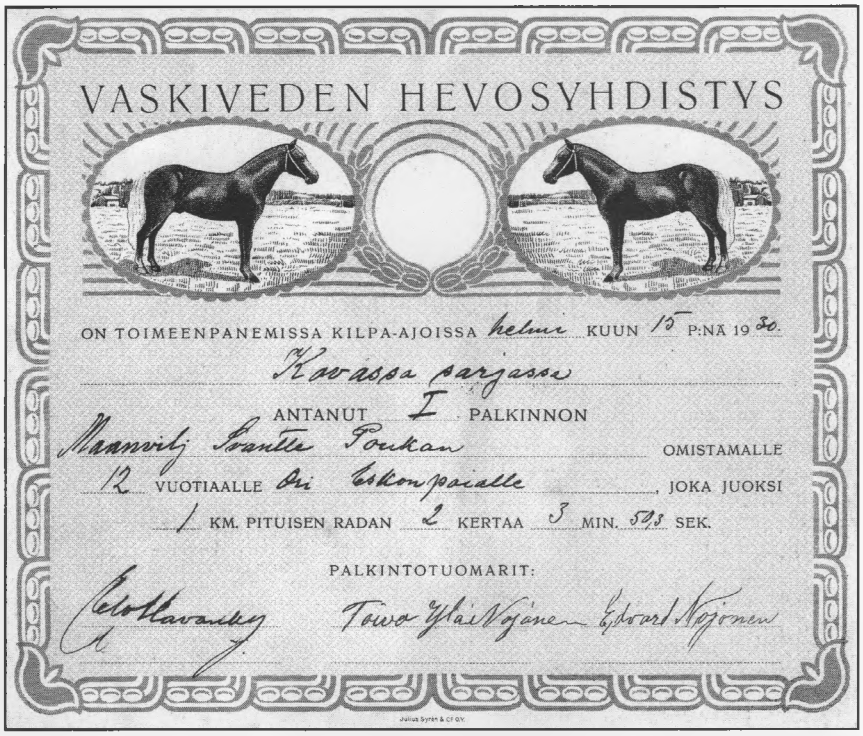

Taustaa Vaskiveden hevosyhdistyksestä

Vaskiveden hevosyhdistys aloitti toimintansa Virtain maalaisseuran haaraosastona noin vuonna 1916, ehkä jo muutamaa vuotta aiemmin. Ensimmäinen kokouspöytäkirja on kirjattu Ylä-Nojosen talossa tammikuussa 1918. Läsnä olivat A. Tanhua-Tyrkkö, A. Mäkinen, E. Syvälä, Onni Nojonen, T. Ylä-Nojonen ja E. Uusi-Tyrkkö. Myöhemmin johtokunnassa toimivat myös pitkään Matti Ruusila, Edvart Ala-Nojonen ja Anselm Poukka.

Pääasiallinen toimintamuoto oli järjestää vuosittain kilpa-ajot, joiden jälkeen illalla pidettiin ohjelmalliset iltamat. Kilpailut olivat vuoroin eri järvien jäillä, iltamat aluksi työväentalolla, myöhemmin nuorisoseurantalolla. Hevosia ja ohjastajia oli osallistujien joukossa naapuripitäjistä saakka, joskus kauempaakin. Iltamaohjelmien suorittajista ei ole säilynyt tietoja, mutta tilikirjamerkinnöistä löytyy näytelmäkirjojen hankintoja ja esiintyjien kuljetuksia. Soittajina iltamien päätteeksi pidetyissä tansseissa olivat alkuvuosina mm. Yrjö Liedenpohja, Kalle Lörpys, Aleksi Peräinen, Paavo Lahtinen ja Kulmalan poikien Humina-orkesteri.

Vuosilta 1935–1947 ei ole merkintöjä; kokouksia ei ilmeisesti pidetty, toiminta näyttää nukkuneen. Mutta helmikuussa 1948 hevosyhdistyksen kokouksessa oli taas läsnä paljon hevosmiehiä. Keskusteltiin kilpa-ajojen pidosta Valkeejärven jäällä. Sen jälkeen kilpa-ajot ja niiden päälle iltamat tai tanssit järjestettiin joka talvi vielä pitkään 1960-luvullakin.

60 vuotta sitten, tammikuussa 1949 päätettiin liittyä jäseneksi Keski-Suomen Hevosjalostusyhdistykseen, ja siitä seurasi päätös rekisteröitymisestä. Jäsenkeräys aloitettiin ja mallisäännöt tilattiin. Rekisteröityminen tapahtui Vaskiveden Hevosyhdistys ry:n nimellä, mutta myöhemmin nimi vaihtui Vaskiveden Hevosystäväin seura ry:ksi. Ensimmäisen johtokunnan muodostivat Onni Nojonen, Mauno Ylä-Nojonen, Kauko Haapamäki ja Yrjö Poukka, varajäseniksi valittiin Vilho Heinänen ja Tauno Tanhua-Tyrkkö.

Virtain Kenttä Oy:n osakkeita hankittiin 1960, lienevät vieläkin yhdistyksen omistuksessa. Ravi- ja kilpa-ajotoiminnan lisäksi yhdistys järjesti useita varsanäyttelyitä, ja hevosmiehet seurasivat kiinteästi jalostusasioiden kehitystä. Seura antoi taloudellista tukea paikallisille toimijoille, esim. Maatalousnaisten yhdistykselle rahallisen avustuksen kahvikaluston hankintaan. Sotaveteraaneille järjestettiin kirkkomatkoja ja sotaleskiä avustettiin sekä rahallisesti että talkoilla. Kuninkuusraveihin tehtiin retki ensimmäisen kerran 1975. Nuoria tuettiin ja kannustettiin 4H-toiminnan kautta varsinkin hevosiin liittyvässä koulutuksessa.

Mauno Poukan aloitteen innostamana ryhdyttiin 1970-luvun lopulla kokoamaan hevostalouteen liittyvää esineistöä museokokoelmaksi. Näyttely ja siihen liittyvä kengitysnäytös toteutettiin Virtain kansalaisopiston 20-vuotisjuhlan yhteydessä Jokelan pihamaalla kesällä 1980. Museokokoelmaa säilytetään Vaskiveden koulun ulkorakennuksessa.

Aila Sipilä

Virtain marttojen keittokurssilaisia Murtolahdessa vuonna 1930. Kuva Virtain kotiseutuarkisto/Virtain marttayhdistys

Martta – ja Maria myös

Marttajärjestön syntymä- ja kehitysvaiheet liittyvät läheisesti isänmaamme vastaavien ajankohtien historiaan. Sortotoimien huipentuessa 1800-luvun lopulla naiset ryhtyivät pohtimaan yhteistyön mahdollisuuksia kansamme auttamiseksi. Neuvottelujen tuloksena perustettiin Helsingissä Sivistystä kodeille -yhdistys maaliskuun 29. päivän vuonna 1899. Kun järjestö ei kuitenkaan tämän nimisenä saanut Venäjän tsaarilta vahvistusta säännöilleen, vaihtoivat neuvokkaat naiset nimen sopivasti uskontoon viittaavaksi Marttayhdistykseksi.

Marttatoiminnan tarve havaittiin yli koko Suomen. Virroilla Jäähdyspohjan lastenkodin johtajatar Tutta Reinikainen lausui Virtain marttayhdistyksen syntysanat 19.2.1929. Ensimmäinen kokous pidettiin Jäähdyspohjan Nuorisoseuran talolla; kokouksen osanottajatkin olivat Jäähdyspohjan kyläläisiä. Toimipaikka siirtyi pian kirkonkylälle. Ensimmäisenä puheenjohtajana toimi Tutta Reinikainen ja sihteeri-rahastonhoitajana Hanna Kaltti.

Rottinkikurssilla. *Kuva Virtain kotiseutuarkisto/Virtain marttayhdistys.*

Aluksi yhdistykseltä puuttui varoja. Puheenjohtaja Reinikainen lainasi 3000 markkaa kotitalousneuvojan palkkaamiseen. Maisteri Sarion perhe antoi neuvojalle ruoan ja asunnon. Neuvojaksi saatiin ahkera ja neuvokas Hanna Julkunen. Hän piti puutarhanhoitokursseja ja teki kotikäyntejä. Istutettiin marjapensaita, hedelmäpuita ja monivuotisia kukkia. Alettiin järjestää myös ruoanlaitto- ja käsityökursseja, pidettiinpä siipikarjanhoitokurssitkin. Kunnantalolla järjestettiin kasvitarha- ja käsityönäyttelyt. Osallistuttiin Jyväskylän Maatalousnäyttelyyn, mistä saatiin palkintojakin.

Puheenjohtaja Reinikaisen toimeliaista jatkajista mainittakoon Puukkoniemen Iida-emäntä, Lempi Isotalo, sairaalan emäntä Leinivaara ja Kaltin sisarukset. Varojen kartuttamiseksi keksittiin erilaisia tempauksia. Pidettiin ohjelmallisia iltamia, joissa kuultiin opettavaisia esitelmiä ja innostavia puheita ja esitettiin näytelmiäkin. Tilaisuuksissa oli yleensä paljon väkeä. Jäseniä liittyi 123, joista 17 oli miehiä.

Olet Martta ja Maria myös.
Sama persoona kahtaalla työs.
Martan käsillä Maria toimii
ja Marian sydämin Marttamme
poimii sanat siunatut nuo.

Toini Rönkkönen

Vuoden 1938 alussa siirryttiin Keski-Suomen piiriliitosta Hämeen-Satakunnan Marttapiiriliittoon, ja osallistuttiin joukolla piirin kesäjuhlaan Tampereella. Jäsenet alkoivat valmistaa yhtenäistä sinivalkoruutuista marttapukua. Kangas on pysynyt samana, vaikka mallit ovat hieman vaihdelleet.

Puutarhaneuvoja Helvi Hietalahti järjesti neuvontatilaisuuksia muun muassa hautojen hoidossa ja seppeleen sidonnassa. Seurakunta ja martat alkoivat järjestää yhteisiä äitienpäiväjuhlia. Marttojen työtä tahdottiin verrata Betanian Martan touhukkuuteen hänen Maria-sisartaan unohtamatta.

Syksyllä 1939 alettiin valmistaa lämpimiä villapaitoja, sukkia ja lapasia lähetettäväksi rintamalle, mistä alkoi kantautua suru-uutisia. Martat osallistuivat surujuhlien järjestämiseen ja sankarihautojen hoitoon.

Kun paikallinen Lotta Svärd -yhdistys lakkautettiin vuonna 1944, lahjoitti se 15 000 markkaa Virtain Marttayhdistykselle nuorten naisten kutomataidon edistämiseksi. Kutomakursseja järjestettiin useana vuonna, samoin muita kotitalouden hoitoon opastavia kursseja. Sodan jälkeisinä pulavuosina marttojen kursseilla opittiin tarpeellisia keinoja puutteen torjumiseksi. Lisäksi yhdistyksellä oli kummiperheinä kahden virtolaisen sotalesken lapsiperheet. Perustettiin kaksi marttakerhoa, jotka toimivat vilkkaasti.

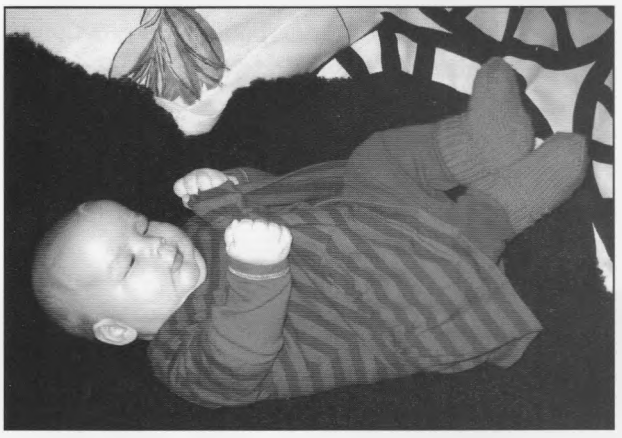

***Martat neuloivat** sukat kaikille Suomessa juhlavuonna 2009 syntyneille vauvoille. Virtain martat osallistuivat talkoisiin kutomalla yli 90 paria sukkia. Keväällä syntynyt Iita Vierikko sai martoilta punaiset villasukat.*

Martoissa on vuosien mittaan toiminut monia innostavia ja tarmokkaita naisia, joita nyt kiitoksin muistelemme. Yhdistyksen perustajajäsen Hanna Kaltti toimi kymmeniä vuosia rahastonhoitajana. Helmi Antila liittyi marttoihin vuonna 1931. Hän toimi puheenjohtajana 15 vuotta. Opettaja Kaino Uusitalo perusti Martta-kuoron ja johti sitä yli kymmenen vuotta. Laimi Rasi muistetaan taitavana kankaankutojana monien muiden käsityön taitajien kanssa. Senni Puukkoniemi ja Ella Riikonen olivat monen runon ja Martta-kronikan kirjoittajia ja esittäjiä. Ansiokkaasti martoissa toimineita Kerttu Haapalahtea, Taimi Sihvosta ja Liisa Syvälää muistelemme kiitoksin. Monia muitakin voisi mainita. Toisen polven marttoja on toiminnassa mukana ainakin Tuula Kalliolinna ja Raili Nieminen.

Virtain martat juhlivat 80-vuotista taivalta marianpäivänä 22.3.2009. Juhlamme alkoi jumalanpalveluksella kirkossa. Sen jälkeen oli seurakuntatalolla kahvitilaisuus. Ohjelmassa kuultiin muistelua menneiltä vuosikymmeniltä, Runoset-ryhmän lausuntaesitys sekä Leena Leppäsen johtaman Torisevan Laulun musiikkiesitykset. Juhlapuhujana oli toimittaja, kirjailija Maija Myllykangas. Juhlassa olivat mukana jo 90 ikävuotta saavuttaneet martat Maija Konttinen, Martta Salo ja Vieno Touronen.

Nykymartat ottavat vastaan uuden ajan haasteet perinteitä arvostaen. Toiminnalla on selkeä tavoite: yhdessä toimiminen kotien ja yhteiskunnan parhaaksi, olkoon toiminnan kohde vaikkapa jätteiden kierrätys, luonnonsuojelu tai oopperatalkooväen evästäminen.

Maija Viitamäki

***Virtain martat** asettuivat yhteiskuvaan yhdistyksen 80-vuotisjuhlan kunniaksi. Kuva Foto-Riitta.*

Korhosselän kalliomerkki

Virtain Korhosten sukuseura ryhtyi viime kesänä töihin, kun Heikki Kellomäki otti yhteyttä Kari Korhoseen ja tiedusteli Karin vaarin, Aaro Hermanninpoika Korhosen 1899 tekemästä kalliojäljestä.

Kallioon hakattu merkki on muisto valapaton vuoden suurtulvasta, jolloin vesi nousi ennätyksellisen korkealle.

Aaro Hermanninpoika Korhonen (s. 20.6.1870, k. 15.11.1948) oli silloinen Ranta-Korhosen isäntä. Hän hakkasi viivan Pikkusalmen kallioon merkiksi veden korkeudesta. Myöhemmin kesällä vedenpinnan vähän laskettua hän lisäsi siihen vuosiluvun.

Helmikuussa 1899 Venäjän keisari ja Suomen suuriruhtinas Nikolai II antoi manifestin, jolla hän kavensi Suomen autonomista asemaa. Vuotta kutsuttiin valapaton vuodeksi. Tulvakin tunnetaan valapaton vuoden suurtulvana.

Perimätiedon mukaan talvi oli ollut märkä ja runsasluminen. Lunta ja räntää oli satanut vuorotellen. Lumet sulivat pois vasta juhannusviikolla. Juhannuksen jälkeisenä päivänä kuitenkin satoi taas räntää 2-4 tuuman paksuudelta, ja tiet jouduttiin auraamaan hevosella. Kotalan koulun rakennustyömaalla oli kova työ puhdistaa rakennustellingit, että töitä päästiin jatkamaan. Kylvötöihin päästiin vasta juhannuksen jälkeen. Sato oli kuitenkin hyvä, koska kesä oli lämmin ja kostea.

Suuren lumimäärän sulaminen aiheutti suuret tulvat, ja vedet nousivat ennätyksellisen korkealle.

Korhosselällä Haasiasaari ja Kortesaari olivat täysin veden peitossa, ja Kituskylässä tulva vei mennessään Vehmaskosken sillan. Koivuniemellä pojat Sulo ja Aaro saivat onkia saunan katolta.

Korhosten sukuseuran aloitteesta kävivät arkeologit Ulla Lähdesmäki Pirkanmaan maakuntamuseosta ja Olli Soininen Museovirastosta paikan päällä tarkastuskäynnillä. Kalliomerkki dokumentoitiin, ja paikalle kiinnitettiin Museoviraston laatta. Yksityisellä kesämökkitontilla sijaitseva merkki on nyt suojeltu muinaismuistolain nojalla ja tallennettu muinaisjäännösrekisteriin.

Vastaavia yksityisen ihmisen tekemiä merkkejä on valapaton tulvan ajalta muutamia, mutta tämä Pihlajaveden reitillä sijaitseva merkki on Suomen pohjoisin. Sukuseura on tyytyväinen, että perimätietoa on näin saatu tallennettua jälkipolville.

Marja-Leena Vehka-aho

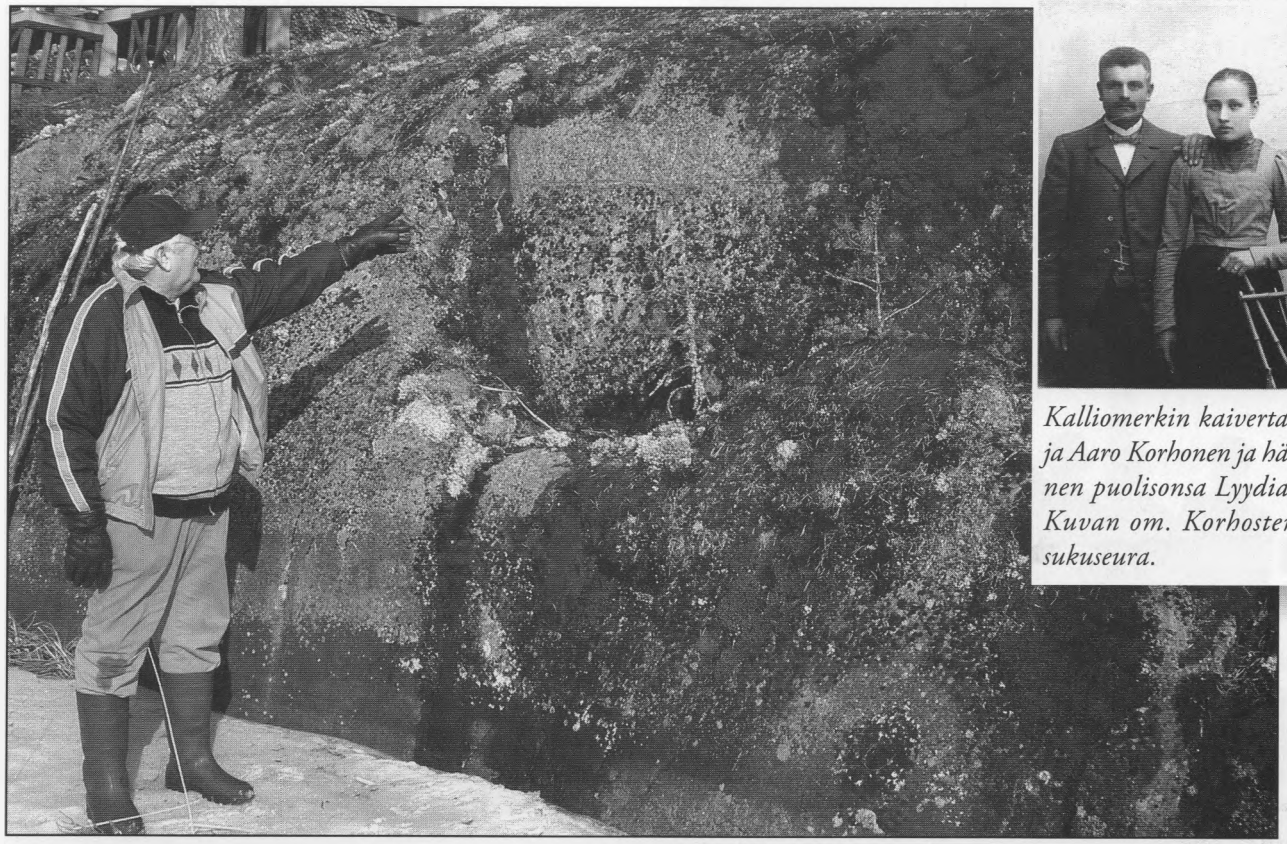

Kalliomerkin kaivertaja Aaro Korhonen ja hänen puolisonsa Lyydia. Kuvan om. Korhosten sukuseura.

***Kari Korhonen** Korhosselän kalliomerkillä huhtikuussa 2008. Seitsemäs lokakuuta 2009 tehdyn mittauksen mukaan kalliomerkki on 310 cm nykyistä veden pintaa korkeammalla. Kuva Heikki Kellomäki.*

Seth Kaitajärven *talo Rajaseudun Nuorisoseuran toiminnan aikaan. Kuvaaja todennäköisesti Aapo Kulmala, kuvan om. Marja-Leena Leppämäki.*

Rajaseudun Nuorisoseura

Rajaseudun Nuorisoseura, varmaankin tuntematon yhdistys useimmille virtolaisille. Seura olikin toiminnaltaan lyhytaikainen, säilyneiden toimintakertomusten mukaan toiminut aktiivisemmin 1920–1926. Seura perustettiin 11.1.1920 Vaskiveden Keihääntaustan ja Ruoveden Pourunperän rajaseudulle, ja se merkittiin ensimmäisen kerran yhdistysrekisteriin 3.5.1921. Säilyneen jäsenluettelon mukaan toiminnassa on ollut mukana kaikkiaan 111 jäsentä, enimmillään 90 vuonna 1921. Mukana oli myös muutamia kurulaisia, muun muassa näytelmien ohjauksesta vastannut Onni Eromäki oli Kurun Riuttaskorven kylästä.

Rajaseudun Nuorisoseuran ensimmäisenä esimiehenä 1920–21 toimi Pourun koulun opettaja Kustaa Sara. Hänen jälkeensä esimiehen virka olikin virtolaisilla: 1922–24 Aapo Kulmala, 1925 Oskari Nummi ja 1926 Lauri Kulmala. Sihteerinä toimivat 1920–21 Saara Järvinen, 1922 Lahja Pouru, 1923 Onni Eromäki, 1924–1925 Kaisa Kaitajärvi ja 1926 Fanni Kaitajärvi.

Toiminta oli ensimmäisinä vuosina vireää. Esimerkiksi vuonna 1921 järjestettiin kahdeksat iltamat ja esitettiin yhdeksän näytelmää. Lisäksi ilmestyi kolme seuralehteä ja järjestettiin urheilu-, laulu- ja lausuntokilpailut. Mutta toiminta hiipui nopeasti. 1925 toimintakertomuksen mukaan oli ”seuramme toiminta lamaantunut, harrastusta aatteellisiin pyrkimyksiin puuttuu”. 1926 esitettiinkin enää yksi näytelmä ja pidettiin kahdet iltamat sekä muutamia kilpailuja. Toiminnassa oli tuolloin mukana enää 48 jäsentä.

Nuorisoseuran toiminnallinen keskus oli Kaitajärven talo Ruoveden puolella. Oman talon rakentaminenkin oli ollut suunnitelmissa, mutta jo hankitut hirret myytiin 1927. Kuvaavaa toiminnan lamautumiselle on, että vuosien 1926–27 tilit on tarkastettu vasta vuonna 1934, ja siihen loppuvat tilikirjan merkinnät. Kuitenkin tämän jälkeenkin jäsenistölle lainattuja velkoja on saatu takaisin. Rahastonhoitajana säilyneiden kuittien mukaan on toiminut Aapo Kulmala, joka oli valittu tehtävään 1926.

Vuonna 1949 Rajaseudun Nuorisoseura sijoitti 6000 markkaa Keihääntaustan Pienviljelijäyhdistyksen talon rakentamiseen sillä ehdolla, että Nuorisoseura saa pitää talossa kokouksiaan ja iltamiaan ilmaiseksi. Myös Pourun Pienviljelijäyhdistykselle oli tarkoitus lahjoittaa 6000 markkaa samoin ehdoin, mutta tämä ei liene toteutunut, koska taloa ei koskaan rakennettu. Todennäköisesti Nuorisoseuran toiminta Keihääntaustan Pvy:n talossa on ollut vähäistä tai olematonta, ja luultavimmin toiminta siirtyi kokonaan Pienviljelijäyhdistyksen nimiin. Lopullisesti Rajaseudun Nuorisoseura poistettiin yhdistysrekisteristä 1991.

Ari Kaitajärvi

Virtain Mieskuoro *15-vuotisjuhlakonsertissa vuonna 1964. Edessä keskellä kuoron perustaja Eino Kirvessalo (johtajana 1949–57) ja Jouko Ketola (johtajana 1962–76). Mukana kuorossa oli 45 laulumiestä. Kuvan om. Pauli Perähuhta.*

Virtain Mieskuoro 60 vuotta

Sodan jälkeen virtolaisilla oli onni saada kanttorikseen Eino Kirvesmies (myöh. Kirvessalo), lahjakas musiikkimies, jolla oli jo rintamalla sotilaista koottu kuoro. Maaliskuussa 1949 kutsu kuului kanttorilaan mieskuoroa perustamaan. Kaipuu yhteisiin kulttuuriharrastuksiin innosti paikalle 26 laulunharrastajaa, jotka perustivat Virtain musiikinharrastajat ry:n (vuodesta 1967 lähtien Virtain Mieskuoro ry).

Eino Kirvesmies oli innostava kuoronjohtaja. Seuraavien vuosien aikana kuoro kehittyi varteenotettavaksi esiintyjäksi: konsertteja pidettiin oman pitäjän kylissä, ja jo vuonna 1951 esiinnyttiin yhdessä Alavuden ja Ähtärin mieskuorojen kanssa. Vuonna 1956 Virtain Mieskuoro järjesti pitäjän henkiset kilpailut, samoin Virtain Laulun juhlan, jossa mukana olivat myös muut Virtain kuorot, yhteensä 130 laulajaa.

Eino Kirvesmies sävelsi kuorolle oman "Lippulaulun", jonka sanat ovat runokilpailun satona Ella Riikosen kynästä. Oma kuoromerkin suunnitteli Erkki Mikander.

Sitten seurasi takaisku upeasti alkaneelle kuorotoiminnalle ja koko pitäjälle: kanttori Kirvesmies muutti vuonna 1957 Kouvolaan, ja kuoro jäi ilman johtajaa.

Onneksi opettaja Raimo Saari tarttui kuoron ohjaksiin, ja perusteellinen valmistautuminen juhlakonserttiin alkoi.

10-vuotisjuhla vuonna 1959 oli täydellinen menestys: yleisö kuunteli seisaallaan kuoron "Lippulaulun" ensimmäistä esitystä. Sen jälkeen vihittiin juhlallisesti kuoron lippu, jonka oli suunnitellut Aarne Ala-Heikkilä ja valmistanut Esteri Sarva. Ohjelma oli arvokas ja osan esityksistä johti Eino Kirvesmies. Salintäysi yleisö vaati monet laulut uudelleen esitettäviksi, ja lopuksi laulettiin "Porilaisten marssi".

Kuoron historiassa alkoi uusi kehityksen kausi vuonna 1962, kun johtoon astui opettaja Jouko Ketola. Tehtävät vaikeutuivat, konsertit ja matkat lisääntyivät ja aloitettiin äänenmuodostuskurssit, jotka eivät silloin vielä kuuluneet suurempienkaan kuorojen ohjelmaan. Kuorolaiset innostuivat myös joukolla suorittamaan laulumerkkejä. Ketolan kaudella yllettiin taiteellisesti kunnianhimoisiin suorituksiin: laulettiin radiossa ja konsertoitiin muun muassa Tampereen kaupunginorkesterin kanssa vuonna 1974.

Kun Pohjanmaa kutsui Ketolaa vuonna 1976, menettivät mieskuorolaiset hyvän, suositun johtajan. Kuoroa luotsaamaan saatiin ensin hentoinen kanttori Tellervo Lemponen, ja kun hänetkin menetettiin Pohjanmaalle, otti oman pitäjän poika Martti Jytilä tehtävän hoidettavakseen vuonna 1977. Jytilän kausi oli pitkä: hän jatkoi kuoron johdossa aina vuoteen 2001 saakka, jolloin tehtävä siirtyi parkanolaiselle Lidia Kutrzeballe.

Kuoron puheenjohtajina ovat toimineet Oiva Niemi, Matti Maijala, Pauli Perähuhta, Martti Jytilä, Jorma Luukko ja Tuomo Luodes, joilla on ollut kädet täynnä työtä varsinkin matkojen, konserttien ja muiden tapahtumien edellä. Tällä hetkellä kuoron pu-

heenjohtajana toimii Väinö Ilomäki, ja kuorossa laulaa 23 miestä.

Esiintymisiä

Omassa pitäjässä kuoro on esiintynyt lukemattomia kertoja niin juhlapäivinä kuin monissa muissakin kaupungin ja seurakunnan sekä yhdistysten, liikelaitosten ja yksityisten järjestämissä tilaisuuksissa. Omista konserteista juhlakonsertit ja kirkkokonsertit ovat olleet mieliinpainuvimmat.

Alusta asti on konsertoitu myös muilla paikkakunnilla. Muun muassa Alavuden, Ähtärin, Vilppulan, Lapuan ja Ruoveden mieslaulajien kanssa on ollut yhteisiä konsertteja siten, että usean pitäjän suurkuorot ovat esiintyneet jokaisen kuoron kotipaikkakunnalla – joskus on ollut jopa kolme konserttia samana päivänä.

Virtain Marttakuoron ja Naiskuoron kanssa on laulettu monesti: muun muassa vuonna 1974 kauppalajuhlassa esitettiin yhdessä Sibeliuksen "Rakastava" -sarja sekä vuonna 1980 Kansalaisopiston 20-vuotisjuhlassa Pertti Tammisen ja Leena Leppäsen "Kantaatti kotiseudulle". Samana vuonna pidettiin Kevätlaulajaiset ja nauhoitettiin lisäksi yhteinen kasetti.

SULASOLin Soitto- ja laulujuhliin on osallistuttu Tampereella, Oulussa, Vaasassa ja Jyväskylässä. Konsta Jylhän ja Purppuripelimannien kanssa konsertoitiin vuonna 1972.

Kesällä 1992 kuoro osallistui Jean Sibeliuksen Kullervo-sinfonian esityksiin. Mukana oli noin sata laulajaa monista eri kuoroista ja Klemettiopiston sinfoniaorkesteri. Juhlakonserttien vierailevina solisteina on kuultu muun muassa Elina Kirvessaloa, Matti "Fredi" Siitosta, Vilja Valkeista, Tanja Kauppista, Inga Sulinia ja Taisto Polvea.

Suomalaisen kuoromusiikin lisäksi kuoro on esittänyt paljon kirkkomusiikkia, olihan kuoron perustajakin kirkkomuusikko. Vuonna 1987 kirkkokonsertissa kuultiin myös muun muassa negrospirituaaleja ja ortodoksista musiikkia. Yleisön pyynnöstä koko konsertti uusittiin.

***Mieskuoron naiset** ovat olleet aina aktiivisesti mukana toiminnassa niin huoltojoukkoina ja varainkerääjinä kuin laulu- ja matkatovereinakin. Kuvassa kuorolaisten vaimot Saksan matkalla 1982, jolloin käytiin Berliinissä ja muun muassa Essenissä Poliisilaulajien vieraana. Tulomatkalla esiinnyttiin Finnjetillä. Kuva Pauli Perähuhta.*

Yleisö on vuosien mittaan toivonut kuoron ohjelmistoon enemmän kevyempää musiikkia. Vuonna 1982 pidettiinkin Katri-Helena Kalaojan ja hänen orkesterinsa kanssa viihdekonsertti. Lisää viihdemusiikkia on otettu koko ajan ohjelmistoon, ja paljon on esitetty muun muassa suosittuja lauluja näytelmistä "Jääkärin morsian" ja "Tukkijoella".

Jo 1970-luvulla kuoro järjesti eri puolilla pitäjää "Laula kanssamme" -iltoja, joiden suosio oli suuri. Vappulaulajaisia on järjestetty kuoron olemassaolon ajan, useimmiten Virroilla, mutta myös jopa Finnhansalla risteillen. Elokuussa 1990 osallistuttiin valtakunnallisilla kotiseutupäivillä popmusiikin 100-vuotisjuhlakavalkadiin "Muuttuvat musiikin Virrat", jossa oli mukana monia virtolaisia esiintyjäryhmiä. Mieleenpainunut konsertti oli myös vuonna 1992 Suomi 75 vuotta -konsertti yhdessä Pohjois-Pirkanmaan musiikkikoulun (nyk. Merikanto-opiston) jousiorkesterin kanssa.

Mittavin hanke 1990-luvulla oli osallistuminen "Karhuoopperaan". Paitsi että piti opetella aivan uudet laulut, piti myöskin opetella liikkumaan Torisevan näyttämöllä vauhdikkaasti, mikä vaati kovasti harjoittelua. Sittemmin Karhuooppera-kuoro on esiintynyt yhdessä muissakin tilaisuuksissa.

Ulkomaanmatkoja

Kuoromatkoja ulkomaille on tehty vuodesta 1965 alkaen, jolloin käytiin Ruotsissa ja Tanskassa; konsertti pidettiin Virtain kummikunnassa, Ödåkrassa.

Muista matkakohteista mainittakoon Itävalta vuonna 1972, jossa käytiin yhdessä Virtain Minitanhuajien kanssa, sekä Norja ja Ruotsi vuonna 1986. Jälkimmäisen matkan kohokohtiin kuului konsertti Oslon Taideteollisuusmuseossa. Silloin lauloi ensi kertaa myös sekakuoro eli osa mieskuorolaisista vaimoineen.

Vuonna 1993 kuoro teki viikon matkan Unkariin. Varoja matkalle oli kerätty muun muassa Arto Virenin ideoimalla kotiseutuviirihankkeella, jonka tuloksena virtolaisissa lipputangoissa liehuu Jorma Luukon suunnittelema kotiseutuviiri. Ehdottomasti jännittävin hetki Tonavan rannoilla oli kirkkokonsertti Pyhän Tapanin basilikassa. Puitteet olivat uskomattomat, ja Martti Jytilän antama alkuääni kiiri kaikuna holvista toiseen tasan seitsemän sekuntia. Lauloimme laulut komeasti läpi, yhden jopa unkarin kielellä, ja kirkkokansa osoitti suosiota nousemalla seisomaan. Tunne on unohtumaton.

Mieskuoron 60-vuotisjuhlakonsertti järjestettiin Rantatien koululla 1. toukokuuta 2009 Lidia Kurtzeban johdolla. Säestäjinä toimivat Stefan Kutrzeba, piano ja Petteri Waris, harmonikka.

Tauno Sarva

"Liitolennokki laskeutunut Uurasen kylässä Härkäpohjan heinäpellolle"

Härkäpohjan talon väki Uurasten Mantilossa oli heinätöissä Kukkaron vainiolla 1. elokuuta 1938. Pellon yli kiitänyt varjo havahdutti 13-vuotiaan Matti Kellomäen vilkaisemaan taivaalle, eikä hän olisi juuri oudompaa näkyä voinut odottaa. Purjelentokone kiisi matalalla pellon yli.

Kuopiolainen Erkki Ossi Korhonen oli pari tuntia aikaisemmin lähtenyt lennolle noin 80 kilometrin päästä Jämijärveltä. Keli oli aluksi hyvä. Nousevien ilmavirtausten avulla saavutettu korkeus antoi mahdollisuuden liukua hyvän matkaa eteenpäin kunnes seuraavassa "termiikissä" sai jälleen lisää korkeutta. Korhosen tarkoituksena oli edetä itään niin pitkälle kuin mahdollista, kunnes sääolosuhteet muuttuivat. Nostoa ei enää löytynyt. Kone vajosi vähitellen alemmaksi, ja oli ruvettava katselemaan laskeutumispaikkaa.

Uurasjärven luoteiskulma jatkuu kapeana Härkäpohjanlahtena. Sen pohjoispäässä näytti olevan sopivia peltoja, mutta lähempi tarkastelu osoitti niiden olevan täynnä heinäseipäitä ja haasioita. Etelää kohti liukuvan koneen edessä, lahden länsirannalla, oli sopivalta näyttävä rantaniitty. Siis sinne. Kone oli jo maanpinnan tuntumassa, kun ohjaaja huomasi niityn poikki kulkevan kivivallin. Nopeus riitti nostamaan koneen vielä vallin yli. Sitten tavattiin niityn pinta. Vauhti hidastui, mutta pahaksi onneksi kone ei ehtinyt täysin pysähtyä ennen kuin oikean siiven kärjen eteen tuli heinähaasia. Kone kiepsahti poikittain oikealle ja pysähtyi hieman vaurioituneena nokka metsää kohti. Rantaniityllä heinätöissä ollut Seeti Kuusisto luultavasti hämmästyi vielä enemmän kuin Härkäpohjan heinäväki.

Härkäpohjan väeltä heinänteko unohtui siihen paikkaan. Matti ja nuoremmat pojat Eino, Tauno ja ehkä 7-vuotias Untokin juoksivat noin kilometrin päässä olleelle laskeutumispaikalle. Lentäjä oli värvännyt Kuusiston vahtimaan konettaan sillä välin, kun hän kävi soittamassa läheisestä Villen kaupasta. Paikalle palattuaan lentäjä kertoi suureksi kasvaneelle ihmettelijäjoukolle lennon vaiheista ja esitteli konetta ja sen ohjainten toimintaa. Yksityiskohdat painuivat pojille mieleen.

Kuljetusta varten koneen siivet irrotettiin. Runko ja siivet vietiin Villen kaupalle kahtena kuormana asettamalla ne poikittain kahden rinnakkain olleen veneen varaan. Jämijärveltä saapunut kuorma-auto nouti koneen kaupan luota vielä samana iltana.

Tapauksesta annettiin paikallislehden toimittajalle kanttori-kirjailija Heikki Korhoselle uutisvinkki. Hän ei ollut ensin uskoakseen vaan tuhahti, että yritätte tarjota mätäkuun juttua. Virtain, Ähtärin, Alavuden ja Töysän Sanomissa (nykyinen Suomenselän Sanomat) julkaistiin kuitenkin 5.8.1938 uutinen, jonka otsikko on lainattu tämän kirjoituksen otsikoksi. (Tarkkaan ottaen otsikossa on virhe. Lahden länsirannan niityt eivät olleet Härkäpohjan heinämaita.) Lehti palasi asiaan vielä viikkoa myöhemmin ja kertoi lennon pituuden olleen purjelentokoneiden matkalennon uusi Suomen ennätys.

***Tauno Kellomäki** 30. toukokuuta 2009 paikalla, johon poikittain kääntyneen purjelentokoneen nokka pysähtyi. Kuva Heikki Kellomäki.*

Koneen eteen viime hetkellä tullut kivivalli oli vanha tiepenger. Härkäpohjanlahden yli johti Kirkkotieksi kutsuttu tie ennen kuin Virtain-Pihlajaveden maantie rakennettiin lahden pohjoispuolitse 1890-luvun puolivälissä. Kirkkotietä varten lahden kummaltakin rannalta lähti kivistä ja maasta tehty tiepenger. Penkereet aikoinaan yhdistänyttä puista siltaa ei 1930-luvulla enää ollut, ja sillan nimikin on unohtunut. Myöhemmin käytettiin nimeä Kivisilta pelkistä penkereistä, jotka ovat edelleen paikoillaan.

Koneen laskeutumispaikan löytää Maanmittauslaitoksen Kansalaisen Karttapaikalta (www.kansalaisen.karttapaikka.fi) kirjoittamalla N-koordinaatiksi 6904760 ja E-koordinaatiksi 2497335. Tämä kirjoitus perustuu paikallislehden uutiseen ja silminnäkijänä olleen nyt 80-vuotiaan serkkuni Tauno Kellomäen kertomaan, kun kävin hänen kanssaan katsastamassa tapahtumapaikkaa toukokuussa 2009.

Heikki Kellomäki

PERINTEINEN VIRTAIN PÄIVÄN *kotiseuturetki tehtiin tänä vuonna Kotalaan. Retkellä tutustuttiin muun muassa Kotala taloon, Martti Kitusen kotitaloon ja muistomerkkiin, Kangasmäen tilaan sekä Jussi ja Anneli Korhosen kotimuseoon. Jussi Korhonen esitteli tiilenkantotelinettä (kuva vasemmalla). Taustalla on tiettävästi Virtain vanhin rakennus, 1700-luvulta peräisin oleva suola-aitta. Oppaina Kotalassa toimivat Aulikki Länsiaho ja Kari Korhonen. Kuvat Erkki Pajumäki ja Aila Sipilä (kuva karjatilalta).*

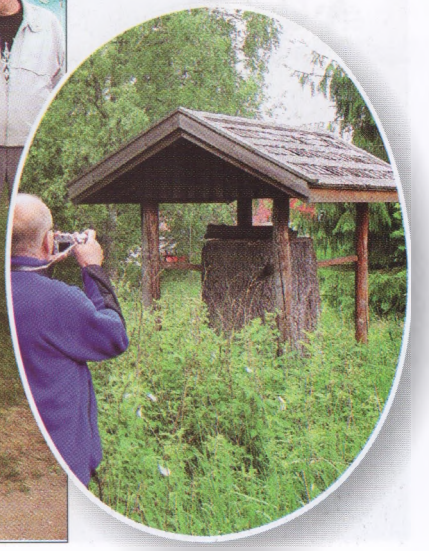

VASKIVEDEN NUORISOSEURAN *90-vuotisjuhlia vietettiin 22. maaliskuuta 2009. Tunnustuksena ansioituneesta työstä nuorisoseurassa hopeisen ansiomerkin saivat Anne-Hannele Ala Nojonen (takarivissä oikealla), Seppo Liminka, Pekka Rikala ja Aila Sipilä. Kuparisen ansiomerkin lehvillä saivat Marjaana Martin ja Olli Salmi. Kuparisen merkin saivat Kristiina Jalonen, Esa Tallila, Laura Sipilä, Marketta Laurell, Pirkko Laurell, Mirja Mäkelä, Arja Ylä-Nojonen, Tuomo Eteläniemi, Hannu Hintala, Jyrki Koivulampi ja Tytti Majanen. Kuva Marja Niemi-Sipilä.*

WASKIKÖÖRI JUHLISTI *10-vuotista taivaltaan juhlakonsertilla Vaskiveden Nuorisoseuran talolla 25. huhtikuuta 2009. Kuva Henrik Dagnevall.*

VASKUUN KYLÄTALON *50-vuotisjuhlissa 25. heinäkuuta 2009 palkittiin kunniakirjoilla Pekka Akkanen, Inkeri Koro, Heikki Leponiemi, Liisa Myllylä, Liisa Pohjasmäki, Jaakko Sääksmäki ja Salme Vaskuu. Kuvassa myös juontaja Juha Hörkkö (vas.) sekä kyläseuran puheenjohtaja Tapio Luuri (toinen oik.) ja sihteeri Satu Kompsi. Kuva Sami Vaskuu.*

KURJENKYLÄN KYLÄTALOLLA *vietettiin 4. heinäkuuta 2009 Kurjenkylä-päivää, johon osallistuivat juhlapuheen pitänyt Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula (vas.), toimittaja Keijo Leppänen, sellisti Hannu Kiiski ja tekstiilisuunnittelija Erja Hirvi. Juhlaohjelman jälkeen tavattiin tuttuja ja vaihdettiin kuulumisia. Kuvat Tuija Veija ja Erkki Pajumäki.*

KORON VENESATAMA *ja kesällä 2008 valmistunut Patalan maja täyttyivät kyläläisistä ja kesäasukkaista, kun 18. heinäkuuta 2009 vietettiin vanhanajan kesäjuhlia. Ohjelmassa oli muun muassa pelimannimusiikkia, kilpailuja ja buffetti. Vieraat toivotti tervetulleiksi kyläyhdistyksen puheenjohtaja Pekka Jussila. Kuvat Erkki Pajumäki.*

MYLLYNIEMEN 50-VUOTISJUHLASSA *18. heinäkuuta 2009 kukitettiin vuonna 1959 tanssilavalla toisensa löytäneet pariskunnat: Eila ja Mauno Lassila Visuvedeltä, Hilkka ja Matti Salminen Korosta, Haapasen pariskunta Kurusta sekä Vuokko (vas.) ja Eero (pitämässä kiitospuhetta) Ulvilasta. Kuva Marja Niemi-Sipilä.*

LAULURYHMÄ AIKANSA ELÄNEET *järjesti näytelmällisen lauluesityksen kesäkauden päättäjäisiin Vaskiveden Kesämakasiinilla. Kuva Aila Sipilä.*

PUUVENESOUDUN SM-KISAT *järjestettiin Virroilla 8.-9. elokuuta 2009. Kuvat Erkki Pajumäki.*

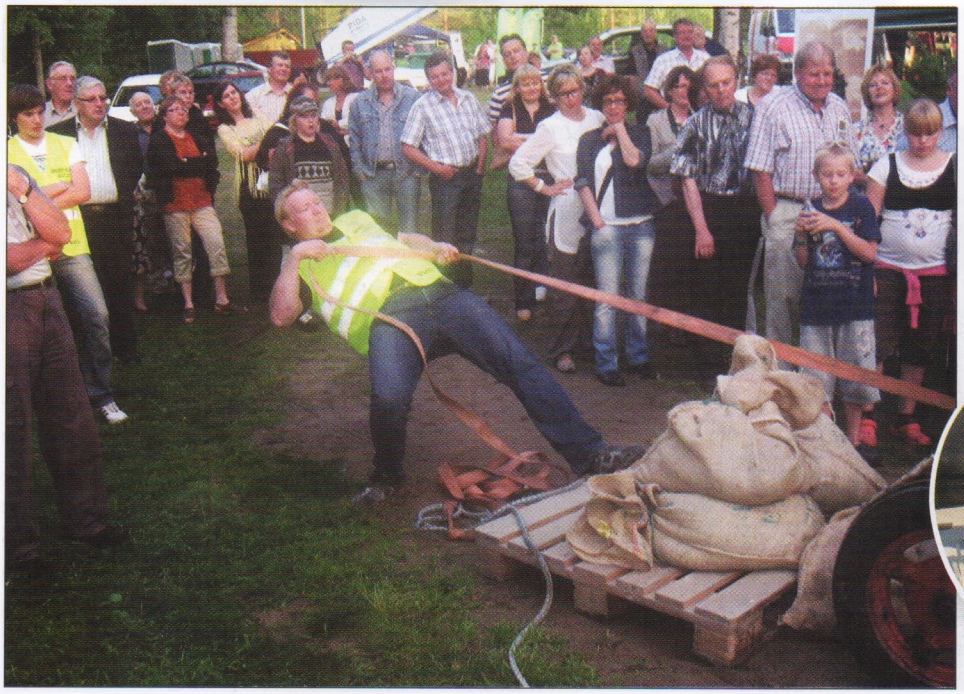

VIRTAIN URHEILIJAT *järjesti jo perinteeksi muodostuneet Metsäiltamat 1. elokuuta 2009 Vehkakosken rantalavalla. Torialueella esittelivät kädentaitojaan muun muassa viulunrakentaja Unto Taipale. Iltamien ohjelmaan kuuluneen voimamieskisan voitti Heikki Jussila. Kuvat Erkki Pajumäki.*

JUHANNUSJULISTUSTAPAHTUMA JÄRJESTETTIIN *ensimmäisen kerran Perinnekylän Rajalahden talon pihapiirissä. Julistuksen luki Henri Kivistö. Perinnekylän kesään kuuluivat juhannustapahtumien, näyttelyiden ja matkailijoiden ohella muun muassa toimintatiistait sekä Suomen vanhimman 4H-tilan kotieläinpiha ja alueella toimivan ratsutallin ratsukot. Myös lukuisat eri puolilta Suomea tulleet ryhmät toivat ympäri vuoden väriä ja elämää Perinnekylään – kuten jyväskyläläisen Osuuskunta Unelmanian järjestämä tapahtuma. Kuvat Tepan Kuvauspalvelu ja Päivi Ylimys (juhannusjulistus).*

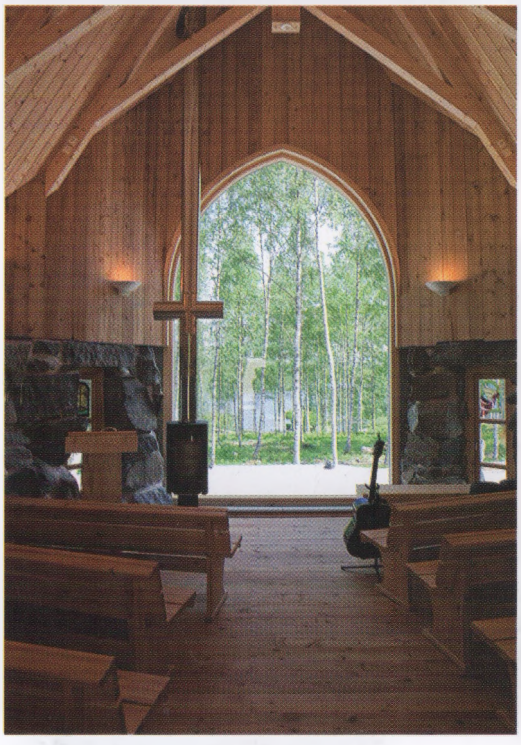

MATIAS-KAPPELIN *alttaritauluna on iso ikkuna, joka tarjoaa vuodenaikojen mukaan vaihtuvan näkymän. Kuva Antti Helimäki.*

TIEOSUUS PERINNEKYLÄN *torilta Herraskosken kanavalle vihittiin kesäkuun alussa Kaii Higashiyaman nimikkotieksi. Juhlallisen vihkimisen suorittivat Suomalais-Japanilaisen yhdistyksen puheenjohtaja Pirkko Yamashita ja hänen puolisonsa Minoru Yamashita, Suomen Japanin instituutin johtaja Heikki Mäkipää ja kaupunginjohtaja Tapani Leppänen. Kuva Karoliina Syrjä.*

VIRPI MANNELININ *ohjaama tanssiryhmä Kurlatinos toi vauhtia Wanhan ajan juhannusmarkkinoille Perinnekylässä. Kuvat Tepan Kuvauspalvelu.*

KOTALAN KESÄTEATTERI *esitti Heikki Luoman ihmissuhdekomedian "Taistelevat koppelot". Näytännöt järjestettiin Kotala talon pihamaalla kesäkuun alussa. Ohjauksesta vastasi Veikko Viitamäki. Kuvat Erkki Pajumäki.*

JUHA HEINÄMÄEN *käsikirjoittama "Vaari vetää välistä" esitettiin sekä Vaskiveden Nuorisoseuran 90-vuotisjuhlissa että Kesämakasiinin avajaisissa 6. kesäkuuta 2009. Näytelmän ohjasi Päivi Ylimys. Kuvat Marja Niemi-Sipilä ja Päivi Ylimys.*

JÄÄHDYSPOHJAN KYLÄTALO JUKOLAN *lavalla nähtiin kesällä 2009 Astrid Lindgrenin "Peppi Pitkätossu". Toteutuksesta vastasi Teatteri Into ohjaajanaan Jaana Kallio. Kuvat Juha Kallio ja Erkki Pajumäki.*

LAMPAANVIULU SOI *Myllyniemessä jo toisena kesänä. Näytelmän "Ja lampaanviulu soi" on kirjoittanut Jari Nenonen ja ohjannut Päivi Ylimys. Kuva Marja Niemi-Sipilä.*

KURJENKYLÄN KYLÄYHDISTYKSEN *järjestämän valokuvauskilpailun parhaana palkittiin kihniöläisen Ilpo Lahtisen kuva sumuiselta Silmälammilta.*

TAITEILIJA TATSUO HOSHIKAN *näyttely "Portti Suomen kesään" avattiin 2.6.2009 Galleria Virinässä. Avajaisissa taiteilija esitti huilulla sävelmän "Kesäpäivä Kangasalla", joka oli Hoshikan taiteellisen esikuvan, Kaii Higashiyaman lempikappaleita. Kuva Karoliina Syrjä.*

TALVINEN PAKKASPÄIVÄ *Virtain Perinnekylässä. Kuva Tepan Kuvauspalvelu.*

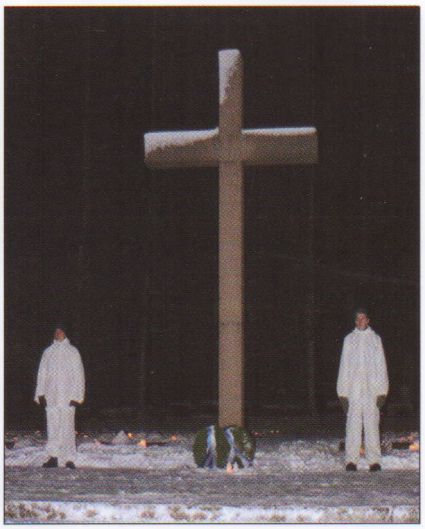

ITSENÄISYYSPÄIVÄN 2008 *kunniavartio sankarihaudalla, vas. Topi Mäkinen, oik. Lassi Sipilä. Kuva Marja Niemi-Sipilä.*

EUROOPAN RAKENNUSPERINTÖPÄIVÄN *2008 teemana oli Suomessa seurantalot. Päivät huomioitiin Virroillakin järjestämällä Perinnekylän Työväentalolla iltajuhla 12. syyskuuta 2008. Iltamat aloitettiin perinteisesti esitelmällä, jossa Aila Sipilä kertoi virtolaisista seurantaloista. Lisäksi ohjelmassa olivat Teatteri Inton näytelmä "Hotelli Karhu" ja musiikkia Markku Touronen Duon esittämänä. Rakennusperintöpäivien taustaorganisaatioita ovat muun muassa Suomen Kotiseutuliitto ja Museovirasto. Kuvat Hilja Toivio.*

Kurjenkyläpäivä toi väen kylään

Kurjenkylässä vietettiin "Kurjenkyläpäivää" kolmannen kerran. Heinäkuun ensimmäinen lauantai valkeni aurinkoisena, iltapäivälle oli ennusteltu sadekuuroja. Ennakkoilmoittautumisten perusteella kävijämäärän odotettiin jäävän jopa alle 250:n, joten pienet sadekuurot eivät aiheuttaneet järjestelytoimikunnalle isompaa päänvaivaa, kun ajateltiin juhlaväen mahtuvan kylätalon sisätiloihin. Ja mahtuivathan he, kaikki 350 juhlavierasta. Koimme iloisen yllätyksen, kun väkeä tuli paikalle paljon enemmän kuin ennakkoon ilmoittautui.

Juhlavieraat nauttivat *soppatykillä keitetystä lihakeitosta. Kuva Tuija Veija.*

Juhlan juontajana toimi itseoikeutetusti Kurjenkylän oma uutisankkuri Keijo Leppänen. Virtain kaupungin tervehdyksen juhlaan toi kaupunginjohtaja Tapani Leppänen, joka kehui virtolaisten kylien aktiivisuutta ja elinvoimaisuutta. Erityisesti hän painotti Kurjenkylän panosta Virtain kylien kehittämisyhdistyksen perustamisen vauhdittajana.

Juhlapuheen piti Fortum Oyj:n toimitusjohtaja Tapio Kuula. Hän painotti puheessaan hyvän ja turvallisen peruskoulun merkitystä. Kurjenkylän Leppäsen koulun entisenä oppilaana hän puhui erittäin lämpimästi entisistä opettajistaan Hilkka Pajumäestä ja Ilmari Lähteenmäestä. Ohjelman musiikista huolehtivat ohjelmatietojen mukaan soitinyhtye Priska, Aino ja Jouko Palomäki. Leppäsen Keijo ja Veijan Tuija juonivat kaikille yllätykseksi juhlassa esiintymään Tapio Kuulan luokkatoverin keskikoulusta: sellotaiteilija Hannu Kiiski esitti Jouko Palomäen säestyksellä muun muassa riemastuttavan version Porilaisten marssista sovitettuna sellolle ja hirvikivääreille.

Kurjenkylässä lapsuutensa vietti myös Erja Hirvi, joka toimii nykyisin Marimekko Oyj:n freelance-suunnittelijana. Erja kertoi työstään tekstiilisuunnittelijana ja esitteli suunnittelemiensa kankaiden syntytarinoita. Jo pienenä tyttönä Erja oli innostunut luonnosta, ja tuolloin koetut elämykset näkyvätkin osana hänen työtään.

Valokuvakilpailun tulokset julkistettiin ja arvottiin arpajaisten palkinnot. Valokuvakilpailuun osallistuneista kuvista oli painatettu 12 postikortin sarja, ja kortteja myytiin hyvällä menestyksellä. Sen jälkeen olikin ruokailun vuoro. Maisa Joutsenjärvi joukkoineen oli loihtinut maukkaan keittolounaan soppatykillä. Taitavana emäntänä Maisa ei säikähtänyt yllätyksellisen suurta väkimäärää, vaan ruokaa riitti kaikille.

Päivä onnistui yli odotusten. Kyläyhdistyksen väki haluaakin kiittää sydämellisesti kaikkia Kurjenkyläpäivään osallistuneita juhlavieraita, esiintyjiä sekä erityisesti talkootyön tekijöitä. Kiittävää palautetta on tullut sekä suorina yhteydenottoina että sähköpostitse. Kaunein kiitos oli mielestämme:

"Lämmin kiitos Kurjenkylä-päivän järjestäjille ja kaikille talkoolaisille. Olitte loihtineet juhlaan yhtäaikaa arvokkaan ja rennon tunnelman. Olen miettinyt, miten Te sen aikaansaitte. Hyvin ja ajoissa suunniteltu kokonaisuus loi varmasti hyvän pohjan onnistumiselle. Myös aikaisemmista juhlista osallistujille kantautuneet kehut vaikuttavat. Mutta ennen kaikkea juhlan onnistumiseen vaikutti se, että kaikki toimi.

Mukava nähdä kyläläisten toimivan yhdessä. Vetäjällä, Keijolla, on osuus asiassa - olla samalla arvokkaasti juhlan juontaja ja samalla rento. Se pureutuu kuulijaan. Myös hyvä musiikki arvokkaine soittimineen vaikuttaa asiaan.

Juhlapuhujien puheet ja kehut Kurjenkylästä saavat aikaisemmin kylässä asuneen tuntemaan itsensä vähän arvokkaammaksi. Tietenkin jokaisella on silti omat juurensa, mutta tunteen luominen on hyvä asia. Juhlasta jäi hyvä maku, kuin kypsästä juuri poimitusta mansikasta. Arvokkaan hyvän hajuvedenkin tuoksu tuntuu vasta metrien päässä; tämän juhlan tuoksu kantautuu vuosien päähän."

Tällaisen kiitoksen jälkeen on nöyrä ja hyvä olo. Ja ihan vaan tiedoksi: seuraavaa Kurjenkyläpäivää suunnitellaan jo…

Tuija Veija

Uuden Kisapirtin *julkisivu Virtaintieltä nähtynä. Uudisrakennuksen on suunnitellut rakennusarkkitehti Päivi Ihamäki Suunnittelutalo S. Anttilasta.*

Virroille nousee uusi uljas Kisapirtti

Vanhan Pirtin kylkeen nouseva uusi Kisapirtti juhlistaa komeasti Virtain Urheilijoiden 80. juhlavuotta. Rakennustyöt ovat edenneet suunnitellusti, ja niiden on määrä valmistua tammikuun loppuun mennessä, jolloin on myös juhlien aika.

Uuden Kisapirtin liikuntahallin on piirtänyt rakennusarkkitehti Päivi Ihamäki Suunnittelutalo S. Anttilasta ja vastaavana mestarina toimii rakennusmestari Terho Korpela.

Ison 576 neliön salin lisäksi rakennukseen tulee pienempi fitness/kuntosali, pesu- ja pukuhuoneet, vastaanottotilat, eteinen sekä teknisiä ja varastotiloja.

Isossa salissa voi harrastaa esimerkiksi sulkapalloa, lentopalloa, koripalloa, tennistä, sählyä, tanssia sekä monia yleisurheilulajeja. Tilat tuovat helpotusta myös terveysliikuntaryhmille.

”Saliin tulee piikkarin kestävä pinnoite sekä uutuutena pituus- ja seiväshyppypaikat”, kertoo Virtain Urheilijoiden puheenjohtaja Väinö Ilomäki.

Ilomäen mukaan rakennuksen kerrospinta-ala on suunnilleen sama kuin ennen, mutta uudet tilat ovat kaikki samassa tasossa ja ne on suunniteltu niin, ettei hukkatiloja ole. Lisäksi tiloihin tulee koneellinen ilmanvaihto.

Kylän yhteinen voimainponnistus

Uuden Kisapirtin rakentamiseen osallistuu noin 20 urakoitsijaa, joista suuri osa on virtolaisia. Talkoohenkeäkin on löytynyt: palaneen rakennuksen siivous- ja purkutalkoisiin on osallistunut parhaimmillaan yli sata ihmistä.

Opetusministeriö on tukenut Kisapirtin rakentamista 400 000 eurolla ja Virtain kaupunki 240 000 eurolla. Loput on tarkoitus hoitaa omarahoituksena. Hankkeen kustannusarvio on 1,6 miljoonaa euroa.

Karoliina Syrjä

Uuden Kisapirtin *peruskivi muurattiin 17. elokuuta 2009. Juho Leveelahti (6 v) varmistaa, että kaikki on valmiina juhlallista tilaisuutta varten. Kuva Paula Räty.*

KISAPIRTIN HISTORIAA

VIRTAIN PIRTIN rakentaminen aloitettiin vuonna 1899, peruskorjaus ja laajennus tehtiin vuonna 1971.

TALO ON toiminut muun muassa iltama- ja kokouspaikkana, suojeluskuntatalona ja kirjastona.

TALOSSA ON järjestetty käräjiä, kutsuntoja, häitä ja myyjäisiä sekä paikkakunnan ensimmäinen elokuvaesitys 70 vuotta sitten. Virtain Urheilijat osti talon Virtain Maataloustuottajilta vuonna 1953. Talosta tuli seuraavilla vuosikymmenillä virtolaisen urheiluelämän keskipiste.

VIRTAIN KAUPUNGIN rakennuttama liikuntahalli valmistui vuonna 1987, ja palloilulajit siirtyivät lähes kokonaisuudessaan sinne.

KISAPIRTIN LAAJENNUSOSA paloi 5. marraskuuta 2007 varomattoman sytkärileikin vuoksi lähes kokonaan, ja alakerran tilat kärsivät tuntuvat vesi- ja savuvahingot.

UUDEN KISAPIRTIN rakennustyöt alkoivat toukokuussa 2009 ja niiden on arvioitu valmistuvan tammikuun 2010 loppuun mennessä.

Virtain ensimmäiset SM-soudut

Virtain Urheilijain viime vuoden huiman puuvenesoutumenestyksen ansiosta seura sai vuoden lopulla vastaanottaa Suomen Soutuliitolta varsin mielenkiintoisen haasteen, lajin sprinttisarjojen SM-kisojen järjestämisen.

Seuran nuori soutujaosto otti haasteen vastaan ja lähti kartoittamaan kilpailun vaatimia puitteita. Ennen kesää oli kisaorganisaatio jo tärkeimpien osa-alueiden osalta kasassa. Virtain Urheilijain muut jaostot, naapuriseurat ja Virtain kaupungin koko liikuntatoimi liikuntasihteerin johdolla olivat lupautuneet antamaan apuaan. Yhteistyökumppaneita oli löytynyt myös Virtain liike-elämän puolelta.

Virtain Urheilijoilla oli takana jo kokemusta monista muista SM-tason tapahtumista, mutta kyseessä oli kuitenkin koko Virtain osalta uusi tilanne. Ulkoiset puitteet olivat toki jo valmiina, ja ne ovatkin todella upeat. Näsijärven pohjoispään vedet ovat aivan keskustan tuntumassa, välittömässä kosketuksessa paikalliseen urheilukeskukseen, ja Härkösselän alue on riittävän suuri rataverkoston luomiseen. Lisäksi yleisurheiluja hiihtokisojen järjestelyissä oli opittu jo sähköisen tulospalvelun hienoudet, ja SUL:n toimitsijakoulutus oli tuottanut seuralle Tanja Sihvosesta kansainvälisen tason kuuluttajan. Näin oli monta asiaa valmiina takataskussa.

Jouko ja Tero *Vaali saivat kisoista kaksi kultamitalia ja yhden pronssin. Mitaleita ovat jakamassa Johanna Saarinen ja Hanna-Maria Manner. Kuva Erkki Pajumäki.*

Kun sitten seuran soutujaoston sihteeri Päivi Ihamäki, puheenjohtaja Tero Vaali sekä jaoston muut jäsenet pistivät itsensä likoon uhraten kaiken käytettävissä olevan vapaa-aikansa kisojen eteen, oli jo helpompi saada satapäinen talkoojoukko sitoutumaan kisajärjestelyihin mukaan.

Soutuliitto auttoi osaltaan kisajärjestelyissä järjestämällä Kisapirtillä perämies- ja tuomarikoulutustilaisuuden, jonka turvin saatiin tuntuma lajin sääntöja kilpailuohjeistukseen. Kilpailun johtajaksi lupautui monissa Hämeen Viestin ja Torisevan hiihtojen johtajan rooleissa rutinoitunut Jorma Sojakka. Turvallisuuspäällikön vaativan tehtävän otti vastuulleen Virtain kaupungin entinen palopäällikkö Kaarle Veija, jolle jo työvuosien aikana oli muodostunut laaja alan verkostotuntemus.

Molempien kisapäivien ajaksi saatiin sopivasti kasaan oheistapahtumiakin. Näihin antoi vielä sopivan lisämausteen Pirkanmaan pelastuslaitoksen ja Suomen Soutuliiton yhteistyössä toteuttama "Suomi Vesille" -tapahtuma.

Sää suosi kilpailuja

Kilpailujen avaajaksi saatiin Virtain Urheilijain kasvatti, nykyinen Pirkanmaan maakuntajohtaja Jussi V. Niemi ja palkintojenjaossa avustamaan paikkakunnan oma missi Hanna-Maria Manner. Tuomarineuvoston puheenjohtajaksi Soutuliitto oli nimennyt Pentti Heinon.

Kisapäiviksi saatiin loistosää. Soutajille se tietenkin tiesi lisää hikeä ja tuskaa, mutta yleisöä se helli täydeltä terältään. Virtain Urheilijoille ja samalla koko Virtain kaupungille kisapäivistä muodostui lajin loistava käyntikortti.

Seuran omat soutajat menestyivät mainiosti. Parisoudussa Vaalin veljekset Tero ja Jouko soutivat heti ensimmäisenä kisapäivänä kaksi SM-kultaa ja toisena päivänä vielä SM-pronssin. Muut virtolaismitalistit olivat Janne Loikkanen, Tuomas Pirkkalainen, Aarne Rantanen, Leino Nisula ja Aimo Väisänen. VirtU:n soutajien mitalisaalis kahden kisapäivän osalta oli yhteensä yhdeksän mitalia, joista kaksi kultaa, kolme hopeaa ja neljä pronssia.

Maakuntajohtaja Jussi V. Niemi totesi avaussanoissaan, että vesille suunnattu tapahtuma soveltuu varsin mainiosti Virtain kaupungin juhannus- ja huvilakaupunkiteemaan. Niemi ihasteli myös soudun ottamista Virtain Urheilijoiden lajiohjelmaan ja siinä jo saavutettua menestystä.

Kisojen jälkeen järjestäjiä kiiteltiin useammaltakin taholta. Niin paikalla olleet Suomen Soutuliiton johtoja toimihenkilöt kuin Virtain kaupungin johtokin kiittelivät kilvan kisajärjestelyjä, vieraat vielä erityisesti paikallisia olosuhteita. Tästä on hyvä jatkaa Virtain parhaan valttikortin, vesien antamien mahdollisuuksien hyödyntämistä niin virtolaisen vesiurheilun kuin matkailunkin kehittämisessä.

Erkki Pajumäki
kisojen tiedottaja

Kuva Karoliina Syrjä.

Virrat juhlisti japanilaista kulttuuriyhteistyötä risteilyllä

Taiteilija Tatsuo *Hoshika Herraskosken kanavassa. Kuva Karoliina Syrjä.*

Nihonga tarkoittaa japanilaista. Se on myös perinteinen japanilainen maalaustyyli, jolla on tuhatvuotinen historia.

Kesäkuussa järjestettiin Virroilla Nihonga-risteily, jolle osallistui yli 60 taiteen ystävää. Risteilyn päätteeksi Perinnekylässä vihittiin pala tietä Japanin tunnetuimman Nihonga-maalarin Kaii Higashiyaman (1908-1999) mukaan. Pala sinivalkoista nauhaa lähti myös Higashiyaman leskelle Sumi Higashiyamalle Japaniin.

Higashiyama vietti vaimoineen ikimuistoisen juhannuksen Virroilla vuonna 1962. Pohjoismaihin suuntautuneen matkan aikana taiteilijan kadoksissa ollut luomisvoima palasi. Matkan inspiroimana syntyi useita maalauksia ja kaksi kirjaa. Yksi kuuluisimmista töistä esittää Herraskosken kanavaa, jonka läpi taideristeily suuntautui.

Higashiyaman jalanjäljillä

Taiteilijapariskunnan kokemukset suomalaisesta juhannuksesta Virroilla nousivat jälleen esiin 47 vuotta vierailun jälkeen, kun Nihonga-risteily käynnisti 12. kesäkuuta koko kesän kestäneen Japaninvirrat-tapahtumakokonaisuuden.

Mukana risteilyllä olivat muun muassa Suomen Japanin Instituutin puheenjohtaja Heikki Mäkipää sekä Suomalais-Japanilaisen Yhdistyksen puheenjohtaja Pirkko Yamashita puolisoineen.

Laivalla käytiin mielenkiintoinen paneelikeskustelu, johon osallistuivat myös Tampereen taidemuseon kuraattori Elina Bonelius, kuvataiteilija Tatsuo Hoshika sekä Virtain kaupungin johtoa. Risteilyn jälkeen avattiin Galleria Virinässä Tatsuo Hoshikan kuvataidenäyttely "Portti Suomen kesään".

Kaksikymmentä vuotta Suomessa asunut Hoshika on ansioitunut maalauksen opettaja, joka pitää Higashiyamaa esikuvanaan. Hän on tavannut taiteilijan ja ollut tämän kanssa kirjeenvaihdossa. Hoshika antoi myös näytteen musiikillisista taidoistaan soittamalla huilulla Higashiyaman lempikappaleen "Kesäpäivä Kangasalla".

Japanilaiselle oma tienpätkä

Kaupungintalolta palattiin takaisin Perinnekylään, jossa oli vuorossa Kaii Higashiyaman nimikkotien vihkiminen. Ajatus tien vihkimisestä oli syntynyt jo edellisenä kesänä, kun suurlähettiläs Hitoshi Honda tutustui kaupungin johdon kanssa kulttuurimatkareittiin. Osana tapahtumakokonaisuutta tarjosi myös Suomen kameramuseo Kamerataivas Killinkoskella kävijöilleen mielenkiintoisen valokuvanäyttelyn, jonka avajaiset huomioitiin japanilaisissa lehdissä.

Paikan päälle saapui myös valokuvaaja Kiyomi Sanefuji itse. Sanefuji on kuvannut lähes 60 vuotta Kiushun saarella sijaitsevan kotikaupunkinsa Tagawan luontoa, maisemia ja elämää. Näyttelyyn on tutustunut jo yli 20 000 kävijää. Näyttely pidetään auki vuoden loppuun asti sen saaman suuren suosion johdosta.

Suurlähettiläskin vieraili Virroilla

Tapahtuma sai jatkoa vielä viikon kuluttua risteilystä, kun Suomen Tokion suurlähettiläs Jorma Julin saapui rouvineen Virroille. Tapahtumakokonaisuus oli osa Suomen ja Japanin diplomaattisuhteiden 90. merkkivuoden tapahtumia.

Kaupunginhallitus on käynnistänyt selvityksen Virtain ja Japanin välisen matkailu- ja kulttuuriyhteistyön kehittämiseksi. Sen odotetaan tuovan Virroille lähivuosina lisää japanilaisia vierailijoita.

"Kun vuosi etenee, alkavat päivät vähitellen pidentyä tuoden lopulta valon keskelle yötä. Metsät ja järvet joutuvat nopeasti levittäytyvän kauneuden valtaan ja näyttää kuin ne laulaisivat tervehdyslaulua luonnolle. Myös ihmiset käyttävät jokaisen mahdollisuuden paistatella auringonvalossa. Tunsin täydellistä tasapainoa tämän intohimoisen elämän sykkiessä eteenpäin lyhyen pohjoisen kevään ja alkukesän aikana."
– Kaii Higashiyaman kirjasta "Words and Images"

Karoliina Syrjä

Iloinen seurue *Nihonga-risteilyllä. M/S Kimalteella olivat mukana muun muassa Tatsuo Hoshika, Tapani Leppänen, Minoru Yamashita, Kiyomi Sanefuji, Heikki Mäkipää ja Pirkko Yamashita sekä Elina Bonelius, Päivi Ylimys ja Heikki Mäenpää. Kuva Eira Siltanen.*

Korkeakoulukaupunki Virrat – PIRAMK kouluttaa monipuolisia media-alan ammattilaisia

Opiskelijakampus liikuntahallia vastapäätä on virtolaisten suussa saanut monenlaisia kutsumanimiä kauppiksesta instituuttiin. Tiloissa toimii Pirkanmaan ammattiopiston ja Pirkanmaan aikuisopiston lisäksi myös Pirkanmaan ammattikorkeakoulu, jonka opiskelijat muuttavat neljäksi vuodeksi Virroille tähtäimessään alempi korkeakoulututkinto. Heidän opiskelupaikkansa on Pirkanmaan ammattikorkeakoulu, PIRAMK, joka yhdistyy vuoden 2010 alussa Tampereen ammattikorkeakouluun. Uusi TAMK on maan vetovoimaisin ammattikorkeakoulu ja nousee yhdistymisen myötä kooltaan kolmanneksi suurimmaksi.

Myös Virtain yksikkö on vetovoimainen, sillä ensisijaisia hakijoita on vuosittain yli tuplaten aloituspaikkoihin verrattuna. Virtain toimipisteessä toimivat viestinnän ja liiketalouden koulutusohjelmat. Viestinnän koulutusohjelman suuntautumisvaihtoehtoina ovat *digitaalinen ääni ja kaupallinen musiikki* sekä *käsikirjoittaminen ja kuvallinen ilmaisu*. Viestinnän koulutusohjelmasta valmistuu medianomeja, liiketalouden puolella tutkintonimike on tradenomi.

– Virtain yksikön tavoitteena on kouluttaa kansainvälisesti kilpailukykyisellä tasolla yrittäjähenkisiä media-alan moniosaajia. Viestinnän koulutusohjelmasta valmistutaan aloille, joiden markkinat ovat laajoja, mutta myös monesti pirstaleisia, joten moniosaamista ja laajaa kontaktiverkostoa tarvitaan. Työelämässä tärkeää verkostoitumista tapahtuu runsaasti jo koulutusvaiheessa, kertoo viestinnän koulutuspäällikkö Timo Kivikangas.

Paikallista ja valtakunnallista näkyvyyttä

Ammattikorkeakoulun toiminta näkyy myös Virtain katukuvassa. Koulun lyhytelokuviin pääsee vuosittain näyttelemään joukko paikallisia harrastajia. Monikameratuotantona viime toukokuussa toteutettu ja kuvattu näytelmä "Intohimon tuulet" ilahdutti virtolaisia raikkaudellaan, ja näytelmän pääsylipputulot luovutettiin kokonaisuudessaan Kisapirtin rakennuskas-

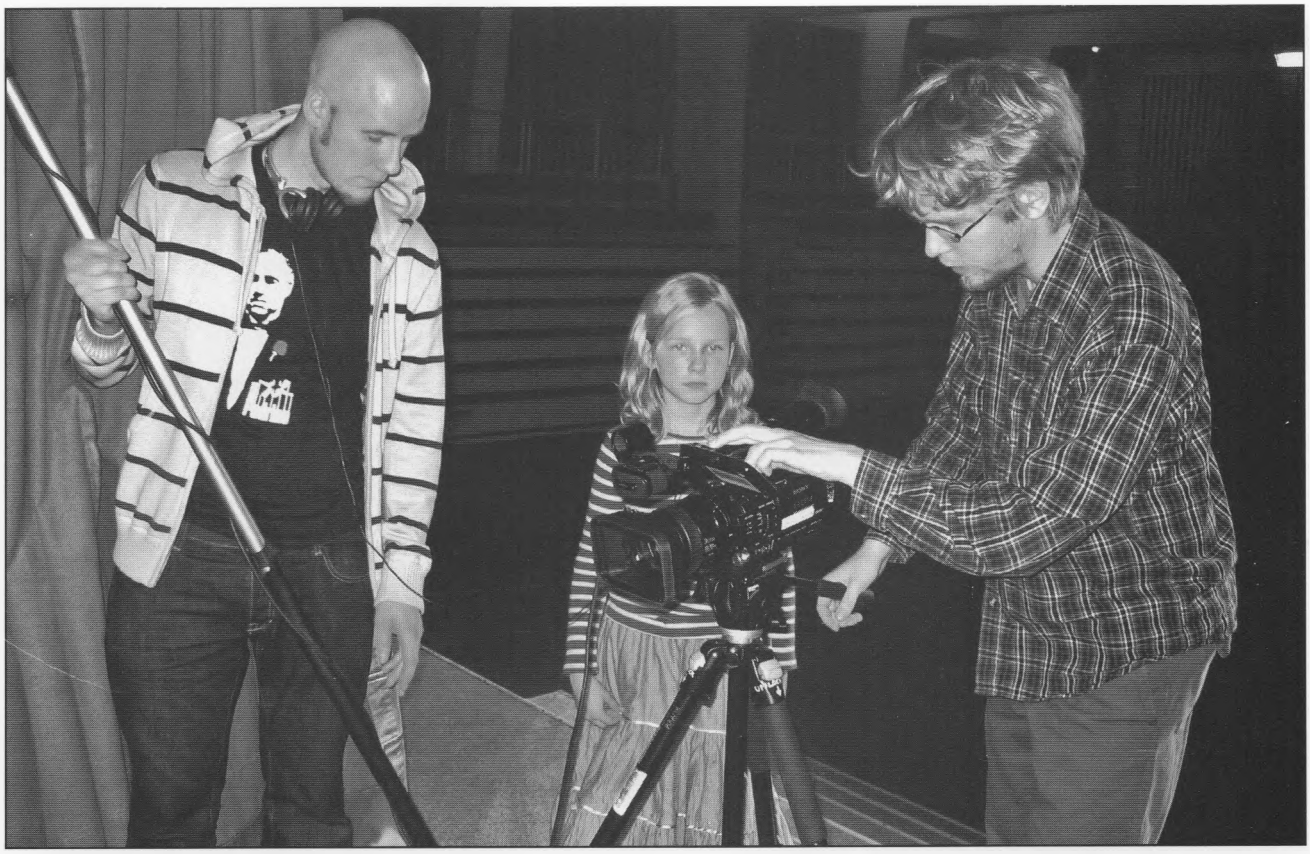

***Sami Ahonen** (vas.), Eevi Lampinen ja Jason Itämäki Pirkanmaan ammattikorkeakoulun kuvapuolen opiskelijoiden mediapajassa Rantatien ala-asteella syksyllä 2008. Kuva Heli Antila.*

Mayday-hyväntekeväisyystapahtuman tuotto *lahjoitettiin Ainala ry:lle: lahjoituskirjaa luovuttamassa Timo Kivikangas ja vastaanottamassa Maarit Padatsu. Mukana olivat myös opiskelija Ville Kärkkäinen (vas.) ja Teemu Kinnunen Music Active -osuuskunnasta.*

Opiskelijoiden muodostama *bändi Pelan (Olli Korpela, Jonne Kokkonen, Juha Sarkkinen) esiintymässä opiskelijoiden järjestämässä klubi-illassa. Kuva Heli Antila.*

saan. Ainala ry sai puolestaan ammattikorkeakoululaisilta noin 2500 euron arvoisen lahjoituksen Mayday-rocktapahtuman tuloista. Osana tapahtumatuottamisen opintoja Virroille lanseerattiin myös uusi koko perheen joulutapahtuma "Virtain Yhteinen Joulu", joka järjestetään tänäkin vuonna joulukuun ensimmäisenä päivänä Kotalan kylätalossa. Opiskelijat järjestävät vuosittain Virroilla myös klubi-iltoja, joiden kirkkaimpana tähtenä nähtiin viime huhtikuussa brittiläinen punk-legenda TV Smith.

Valtakunnallisesti Virtain seudun kuulumisia saattaa näkyä muun muassa Diggari-kanavalla, jonne Virroilta tehdään ohjelmapakettia paikallisuutisineen vuosittain.

– Yhteistyö oikean televisiokanavan kanssa on Suomen oppilaitoksissa vielä melko harvinaista. Opiskelijat oppivat käytännön tv-tuotantoa monipuolisesti toimimalla tuotannon eri tehtävissä, kertoo käsikirjoittamisen ja kuvallisen ilmaisun vastaava opettaja Jyrki Luoma-aho.

Ei siis ihme, että monen Virroilta valmistuneen opiskelijan nimiä vilahteleekin eri televisiokanavilla ohjelmien lopputeksteissä aina Big Brotherista uutisiin. Opiskelijat suuntautuvat audiovisuaalisen tuotannon eri tehtäviin. Kuvapuolella tehdään vuosittain myös suuri määrä erilaisia projekteja tunnettujen artistien musiikkivideoista yritysten mainosvideoihin.

Vastaavasti musiikin tuottamiseen ja alan yrittäjyyteen keskittyvältä musiikkipuolelta valmistuneita opiskelijoita on nähty aina Euroviisuissa asti. Teräsbetoniyhtyehän syntyi aikanaan Virroilla. Virroilta valmistuneita opiskelijoita toimii muun muassa myös studiotuottajina ja -äänittäjinä, konserttiäänentoiston eri tehtävissä, kiertuemanagereina ja ohjelmamyyjinä.

– Virroilta valmistuneet opiskelijat ovat työllistyneet hyvin. Voimme olla heistä ylpeitä, sillä meiltä valmistuneiden opiskelijoiden työttömyysprosentti on yksi maan pienimpiä. Opiskelijoiden työllistyminen tapahtuu koko maan mittakaavassa, mutta myös Virroille on viime vuosina opiskelijoiden toimesta syntynyt alan yrityksiä ja lisää on tulossa, Kivikangas kertoo.

Liiketalouden koulutusohjelman opiskelijat ovat nykyisin pääosin aikuisopiskelijoita. Tämä tarjoaa mahdollisuuden myös laajentaa avoimen ammattikorkeakoulun tarjontaa kaikkien virtolaisten ulottuville. Työn ohessa tapahtuva opiskelu mahdollistaakin monelle korkeakoulututkinnon suorittamisen omalla paikkakunnalla.

Erityisesti markkinoinnin suuntautumisvaihtoehto on tehnyt vuosia vahvaa ja monipuolista kansainvälistä yhteistyötä. Erilaiset kansainväliset ja kotimaiset projektit ovatkin keskeinen osa liiketalouden opintoja. Yrityksiltä otetaan mielellään vastaan myös toimeksiantoja. Moni virtolainen tunnistaa useita vuosia jatkuneen liiketalouden opiskelijoiden ison työnäytteen Yläpirkanmaan messut.

Virtain yksikkö on aktiivinen toimija myös Pirkanmaan maakuntakorkeakoulussa. Paikallisena yhteyshenkilönä toimii yliopettaja, korkeakouluasiamies Helena Kairamo.

– Teemme yhteistyötä muiden paikallisten oppilaitosten, yritysten sekä Virtain kaupungin kanssa. Yhtenä esimerkkinä tästä yhteistyöstä oli syyskuussa järjestetty "Ei kahta ilman kolmatta" -seminaari, jonne juhlapuhujaksi saatiin entinen työministeri Tarja Cronberg, Kairamo kertoo.

Maakuntakorkeakouluverkosto kokoaa yhteen tamperelaiset ammattikorkeakoulut, yliopistot ja kesäyliopiston ja tuo tarjolle niiden monialaista osaamista ja työyhteisöjen kehittämisen keinoja: työelämää tukevat tutkimus- ja kehityshankkeet, korkeakoulututkintoon johtava koulutus, täydennyskoulutus, avoin ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opetus sekä korkeakouluopiskelijoiden opinnäytetyöt ja harjoittelut.

Heli Antila

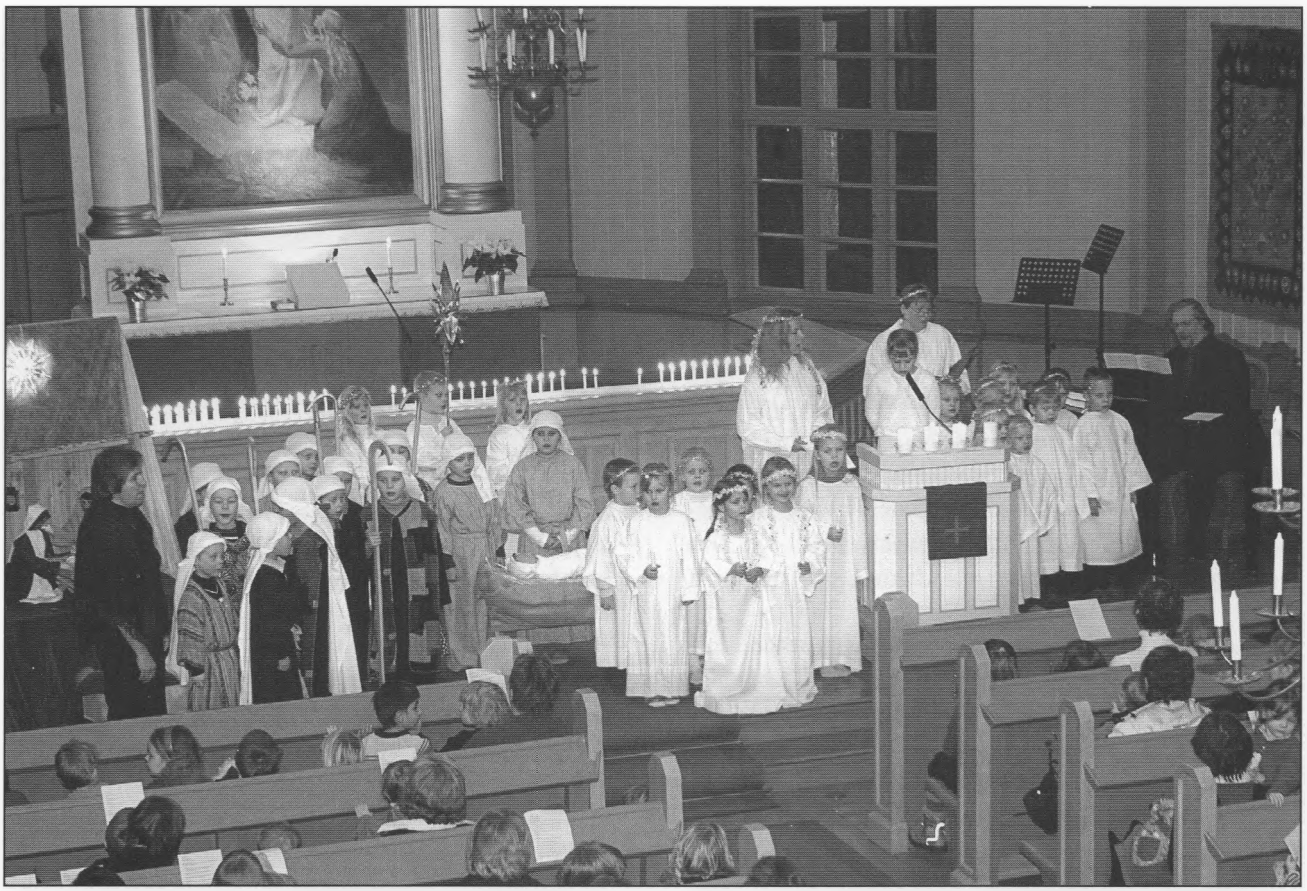

Päivähoitoväki kokoontuneena *joulukirkkoon. Joulukirkkoperinteen käynnisti 30 vuotta sitten päiväkodinjohtaja Hilkka Sulasaari. Kuva Katja Urrila-Virtanen.*

Joulun odotusta Koivurinteen päiväkodissa

Lauluntekijän sanoin voisimme laulaa, että "joulun vietto alkaa jo marraskuulla", sillä päiväkodin joulua ryhdytään valmistelemaan, kun maa on marras. Ensimmäinen koko päiväkotiväen yhteinen lystinpito on ennen ensimmäistä adventtia vietettävä pikkujoulu. Sitä vietämme aamusta alkaen tunnelmallisissa merkeissä. Ulko-oville sytytellään aamuhämärissä kynttilälyhdyt, jotta pikku-tontut näkevät tulla vanhempiensa saattelemina juhlaansa. Oviin on kiinnitetty joulukranssit merkiksi siitä, että talossamme on aloitettu jouluvalmistelut. Koko päiväkodin väki tonttuasuissaan kokoontuu riisipuurolle etsimään onnenmantelia, maistelemaan pipareita ja välillä laulelemaan, että "porsaita äidin oooo...mmeee kaikki" ja " nyyyt sitä saa vatsansa täyteen puuuroo." Iloinen meno jatkuu yhteisellä musisoinnilla ja tonttuleikeillä.

Vuosien varrella olemme saaneet opetella yhteistyötä eri kulttuureista tulevien perheiden kanssa. Viime vuosina Virroille on muuttanut inkerinsuomalaisia perheitä, joiden lapsille Koivurinteen päiväkodissa on tarjottu päivähoitoa ja esiopetusta. Jo aiemmin, ennen venäjänkielisiä inkerinsuomalaisia, päiväkodissa on ollut tarvetta ruotsin, norjan ja unkarin kielelle. Tavat ja ruokakulttuuri ovat erilaisia, ja myös perheiden uskonto voi olla joku muu kuin Virroilla yleisin evankelis-luterilaisuus. Joillain perheillä uskonto ei kuulu lainkaan arvomaailmaan.

Nämä asiat ovat keskusteltavina, kun päiväkodissa valmistaudumme jouluun, vietämme lasten ja heidän perheiden kanssa joulujuhlia tai järjestämme päivähoitoväen joulukirkkoa. Päiväkodin tavoista ja perinteistä kertoen, vanhempien kanssa keskustellen ja heidän ajatuksiaan kuunnellen on yleensä löydetty sopiva tapa toimia. Päiväkodissa tavoitteenamme on tutustuttaa lapset joulun perinteisiin ja tarjota lämpimiä elämyksiä ja muistoja. Perheet luovat kodeissaan omat jouluperinteensä, ja välittävät siten lapsilleen omia ajatuksiaan ja arvojaan.

Koivurinteellä toista vuotta päivähoidossa oleva 4-vuotias Timur Shakh omaa monikulttuurisen taustan. Hän on syntynyt Suomessa, isä Ziaulla Pakistanissa ja äiti Natalia Venäjällä. Vanhemmat kertovat perheessä

arvostettavan yhteistyötä päiväkodin henkilökunnan kanssa. Ristiriitaisuuksia ei ole heidän mielestään syntynyt, koska joitain heidän erityistoiveitaan on päiväkodissa noudatettu. Tärkeintä vanhemmille on, että Timur omaksuu hyvin suomen kielen ja kulttuurin sekä kasvaa terveenä ja onnellisena. Timur voi päiväkodissa osallistua kaikkiin päiväkodin jouluvalmisteluihin ja tapahtumiin, sillä vanhempien mielestä on pääasia, että Timur saa tietoa uusista asioista ja voi nauttia siitä, mitä päiväkodissa tehdään. Äiti Natalia kertoo heidän kodissaan jo omaksutun suomalaisiakin jouluperinteitä: joulukuusi tuodaan sisään ja koristellaan yhdessä. Joka vuosi myös joulupukki on ehtinyt käydä Timuria tervehtimässä ja tuomassa perheelle lahjoja.

Pikkujoulusta lähtien joululaulut raikuvat iloisesti päiväkodin viidessä eri lapsiryhmässä lähes päivittäin niin, että missä kuljetkin, niin aina jostain päin päiväkotia voi laulu kajahtaa. Adventtikynttelikööstä ja omatekoisista joulukalentereista seuraamme joulukuun päivien kulumista ja joulun lähestymistä. Pikkujoulun vietettyämme ryhdymme jo valmistelemaan päiväkodin itsenäisyyspäivän juhlaa ja vähitellen päiväkodin joulujuhlia.

Joulujuhliin leivotaan lasten kanssa tarjottavaa, harjoitellaan ohjelmia ja valmistetaan jokin pieni lahja kotiväelle annettavaksi. Juhlaan mennessä oman ryhmän tilat on koristeltu lasten jouluisilla askarteluilla ja piirroksilla. Lapset ovat askarrelleet myös joulukortteja, joita postitontut vievät joulutervehdyksinä eri päivähoitoyksiköihin ja muille yhteistyötahoille. Päiväkotiin saadaan paljon joulukortteja yhdessä lasten kanssa katseltaviksi ja luettaviksi.

Jouluperinteisiimme kuuluu pipareiden ja torttujen leivonta. Tutustumme myös erilaisten perheiden jouluruokaperinteisiin. Joulun kristilliseen sanomaan tutustutaan kertomalla lapsille jouluevankeliumin sanoin, kenen syntymäjuhlaa jouluna vietämme.

Esikoululaiset valmistautuvat esiintymään päivähoitoväen yhteisessä joulukirkossa, kuka Mariana tai Joosefina, kuka paimenena tai enkelinä. Nuorempi päivähoitoväki hoitajineen ja vanhempineen osallistuu tilaisuuteen yleisönä. Tänä vuonna kokoonnumme joulukirkkoon jo 30. kerran. Jokainen lapsi saa sytyttää kirkkoon tultuaan pienen kynttilän alttarille, ja häntä kannustetaan ajattelemaan läheisiään. Aiempina lumisempina vuosina saavuimme joulukirkosta päiväkotiin hevosen vetämän reen kyydissä, mutta viime vuosina olemme luoneet tunnelmaa kirkkomatkoillemme lyhtykulkueissa kulkien ja joululauluja laulellen. Viimeisen joulunaluspäivämme kruunaa yhdessä nauttimamme perinteikäs jouluateria, jonka keittiötontut meille valmistavat. Juhlallisen ja makoisan päivän vietettyämme lähdemme kukin tahoillemme joulun viettoon monta muistoa rikkaampina.

Eija Viinikka-Virtanen
Koivurinteen päiväkodin johtaja

***"On hauskaa** tontuilla, kun joulu on ovella" laulavat ja leikkivät joulujuhlassa Petu Sihvonen, Kiia Hautamäki, Juho Leveelahti, Timur Shakh ja Helmi Mehn. Kuva Hanna-Liisa Haavisto.*

Vuoden varrelta

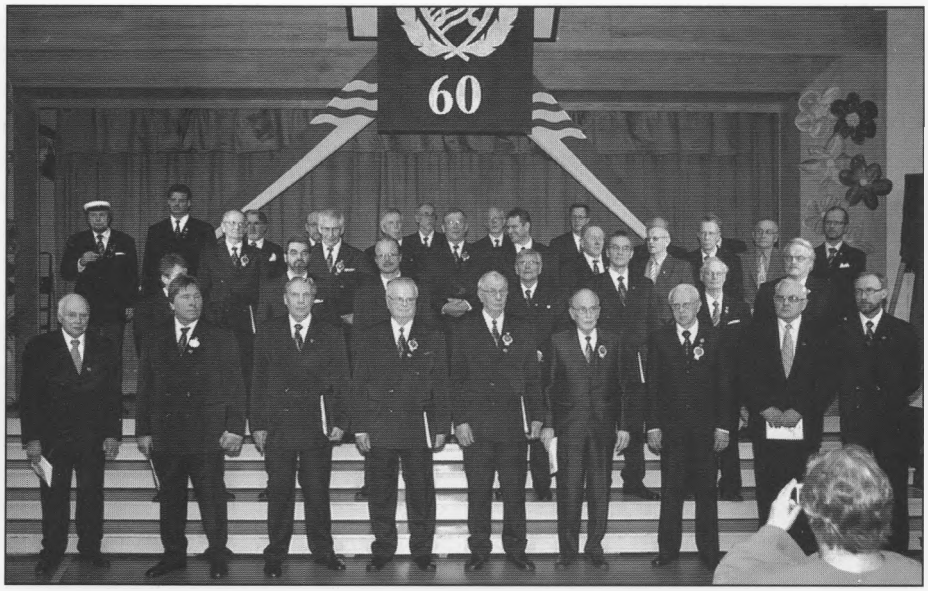

MIESKUORON 60-VUOTIS-JUHLAKONSERTISSA *toukokuussa 2009 esitettiin viimeisenä numerona "Finlandia", johon pyydettiin johtajaksi Martti Jytilä sekä yleisöstä mukaan kaikki aikanaan kuorossa laulaneet. Kuva Armi Hänninen/Virtain Valokuvausliike.*

OLIVERIN MUSIIKKIVIDEOTA *"Paranoidi" kuvattiin Perinnekylässä 3. elokuuta 2009. Videon pääosassa esiintyy näyttelijä Reidar Palmgren, ja toteutuksesta vastasi tamperelainen Obscure Entertainment osuuskunta. Kuva Jenni Kaunisto.*

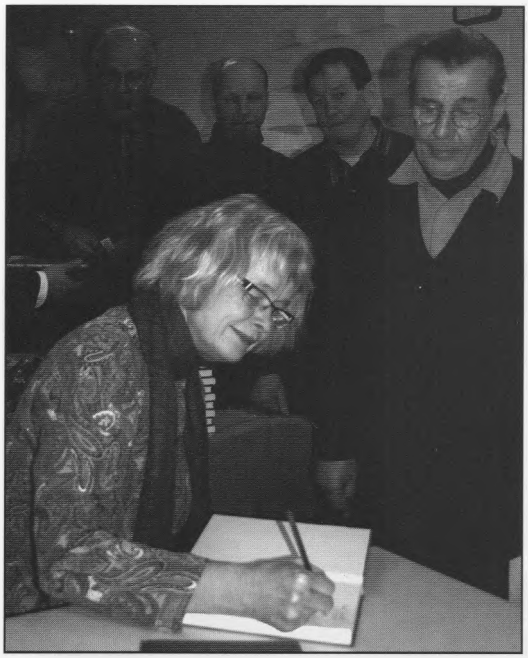

MAIJA MYLLYKANKAAN *kirja "Äitisemme Vuokkiniemi" julkaistiin maaliskuussa 2009. Toimittaja, runoilija Maija Myllykangas muutti isoäitinsä syntymäkylään, Vienan Karjalan Vuokkiniemeen syksyllä 2000. Talven mittaan vienalaisnaiset kertoivat hänelle omilla elämäntarinoillaan kyläns sadan vuoden tarinan. Kirjan on kustantanut Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasema, joka tällä tavalla juhlisti 160-vuotiasta Uutta Kalevalaa. Kuva Mervi Mäki-Neste.*

VASKUUN KYLÄTALON *50-vuotisjuhlasssa soittivat kylän "omat pojat" eli Rambling Five: Pekka Viertola (vas.), Ilvespakan veljekset Rauno ja Harri, Pekka Risula ja Vaskuun ent. opettaja Antti Kuurila. Kuva Sami Vaskuu.*

ANITA AROSEN *etnomusikologian pro gradu -tutkielma "1-, 2- ja 3-rivisen harmonikan soittaminen Virroilla arkistoaineiston valossa" tarkastettiin Tampereen yliopiston Musiikintutkimuksen laitoksella tammikuussa 2009. Tutkimus käsittelee Virtain alueen vähärivisaikakauden harmonikansoittoa sekä alueella eläneitä harmonikansoittajia vuosina 1955–86 ääninauhoille tallennettujen pelimannien haastatteluiden ja soittonäytteiden avulla. Kuva Marko Räsänen.*

VIRTAIN KARHU *2009 Erkki Pajumäki karhunkaataja Martti Kitusen muistopatsaalla. Kuva on otettu Virtain päivän kotiseuturetkellä Erkin kameralla.*

PERINNEKYLÄN KESÄKAUSI *avattiin 6. kesäkuuta. Virtain 4H-yhdistys järjesti avajaisiin muun muassa mölkkymestaruuskisan. Kuva Noora Palomäki.*

ÄIJÄNNEVAN KUDONTAPIIRISSÄ *vaalitaan kädentaitoja. Miia ja Niko Tallila tekivät keväällä 2009 poppanaliinat. Kuva Tepan Kuvauspalvelu*

NUORISOKESKUS MARTTISEN *uusi monitoimikiipeilytorni esiteltiin yleisölle 17. lokakuuta 2009. Torniin kuuluvat noin viiden metrin korkeudessa oleva yläköysirata sekä jääkiipeilyseinä, jonka reitit ovat noin 14 metriä korkeita. Kiipeilykuva Pasi Suominen, tornikuva Timo Haaksluoto.*

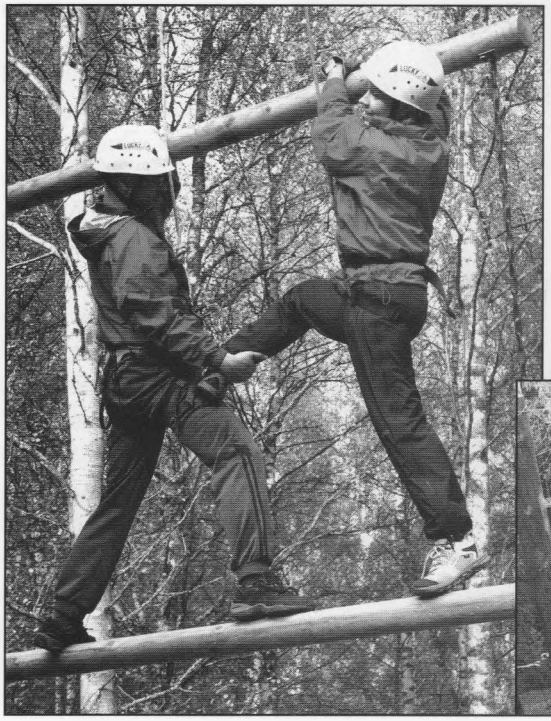

Vaskiveden kylätoiminnan vireät 30 vuotta

Virtain vanhimman kylätoimikunnan perustava kokous pidettiin Vaskiveden koululla 24.4.1979. Ensimmäiset kolme vuotta puheenjohtajana toimi Antero Lahtinen, varapuheenjohtajana Arto Ilkka ja sihteerinä Mirja Leppämäki.

Kylätoimikunnan pääasiallinen tehtävä oli toimia yhdyslenkkinä kyläläisten ja kaupungin virkamiesten sekä muiden päättäjien välillä. Kirjelmiä ja yhteydenottoja tehtiin ja virastot pantiin konkreettisesti tekemään töitä.

Ensimmäinen pöytäkirjaan merkitty asia oli puhelinolojen parantaminen kylässä, sillä silloin kuuluvuus oli heikko, muut puhelut häiritsivät läpi ja toisinaan yhteydet eivät toimineet lainkaan. Kylätoimikunnan aktiivisuuden ansiosta kylän keskustaan saatiin oma keskuskoppi, ja puhelinliikenne parani huomattavasti.

Huonot tiet puhuttivat ja juoksuttivat toimikunnan jäseniä ja kylän valtuutettuja parannusten toivossa useiden vuosien ajan. Kirjelmät, aloitteet ja sinnikäs asian eteenpäin vieminen alkoivat hiljalleen tuottaa tulosta ja tieverkko parani.

Uskomattomalta tuntuu kyläläisten into ja ehtiminen yhteisten asioiden eteen. Ensimmäinen kyläsuunnitelma vietiin kirjattuna kaupungintalolle ennen kuin ensimmäinen toimintavuosi oli päättynyt. Silloin asiat toteutettiin ripeästi: ei rahalla vaan käytännön toimilla.

Rakennettavia tontteja kartoitettiin, kesäasukkaat kutsuttiin kyläkokouksiin ja mukaan toimintaan. Saatiin järjestymään terveyspäivät kerran viikossa ja vanhuksille kotiapua. Pantiin vireille vanhusten rivitalon rakentaminen, jonka toteutus lähti käyntiin 1984 Ainalakotiyhdistyksen alaosastona. Ympäristön hoito ja siivous otettiin toimintaohjelmaan, uimaranta kunnostettiin ja rakennettiin tarvittavat rakennukset. Ruokejärvelle rakennettiin pitkospuut sekä hankittiin opasteviittoja luontokohteisiin.

Vaskimajakka on *nykyisellä leikkikenttäalueella, jota aiemmin käytettiin myös torialueena. Huvimajan on suunnitellut arkkitehti Christian Koch. Vaskimajakka vihittiin käyttöönsä 1995. Kuva Aila Sipilä 1998.*

Kunnon perunat omalta kylältä

Hiihtolatujen ja luistelukentän hoito oli myös paljolti kylätoimikunnan vastuulla. Yksi esimerkki kyläläisten omatoimisuudesta nähtiin, kun koulukeittola valitti kaupungin toimittaman perunan laadusta. Kylätoimikunta päätti hankkia koululle kunnon perunat omalta kylältä. Toimeen tartuttiin kaikissa asioissa heti, ei vain 5-vuotissuunnitelmina paperilla.

Koulun peruskorjauksen vauhdittaminen teetti töitä lähes 10 vuotta, välillä oli uhkana jopa alakoulun purkaminen. Päätös koulun remontista saatiin vasta 1990. Vielä silloin muun muassa kävivät lapset ulkohuoneessa, sisävessoja kun ei ollut.

Peruskorjaus saatiin valmiiksi ennen koulun 100-vuotisjuhlia keväällä 1992. Myöhemmin painittiin vielä saman remontin jälkikorjausten parissa.

2000-luvun puolella on taisteltu kolmiopettajaisuuden, oppilaille mielekkään esiopetuksen ja yleensäkin kyläkoulujen säilyttämisen puolesta.

Jo vuodesta 1983 lähtien oli postitoimiston lakkauttamisen uhka kyläläisten puheenaiheena, mutta vasta 1990 asioimispiste siirtyi Talouskauppaan. Entiset toimitilat pysyivät postilla vielä lajittelupisteenä. Viimeinen Vaskiveden postileima lyötiin kaiketi 30.12.1996.

Keväällä 1985 toimikunta esitti kaupungille pyynnön entisen Lehtisen tontin rakennusten

Vaskiveden koululaiset *rakensivat käsityötunneillaan leikkimökin kylän leikkikentälle. Virallisen käyttöönoton suoritti silloinen kyläyhdistyksen puheenjohtaja Hilkka Jokela opettaja Antti Leppäsen kanssa. Kuva Aila Sipilä 1998.*

purkamisesta ja alueen siivoamisesta, mutta vasta 1993 alue saatiin yhdistyksen käyttöön ja raivattiin leikkikenttäalueeksi. Leikkikenttätoimikunta aloitti toimintansa kirpputorituloilla ja hankki hiljalleen lapsille leikkivälineitä. Alueella aloitetut kesäiset toritapahtumat kartuttivat myös leikkikenttävaroja. Näiden toimien avulla ja ansiosta saatiin Vaskivedellä oma ryhmäperhepäivähoito toimintaan viereisestä Tyrkönrivistä vapautuneissa tiloissa.

Betonimylly-yhtymältä varat pensasleikkuriin

Muutamia poimintoja menneiltä vuosilta: Vuonna 1952 perustettu Vaskiveden betonimylly -yhtymä lahjoitti lopettamisensa yhteydessä 1997 toiminnastaan jääneet varat kyläyhdistykselle. Varoilla hankittiin pensasleikkuri vuokrakäyttöön. Myöhemmin on hankittu useita muita työkoneita vuokrattaviksi. Uusi uimaranta rakennettiin Myllyniemen parkkipaikan rantaan 1997 ja samana vuonna saatiin myös koulun esiopetus käyntiin Vaskivedellä. Kirkkovenetoimikunta perustettiin 1998 kyläyhdistyksen alaosastoksi, minkä jälkeen se on jatkanut toimintaansa itsenäisenä porukkana. Ensimmäiset joulumyyjäiset järjestettiin 1999 yhteistyössä Vaskiveden Nuorisoseuran kanssa, joten silläkin perinteellä täyttyy nyt ensimmäinen kymppivuosi.

Kylätoimikunnan rekisteröitymiseen vaadittavat toimet aloitettiin, koska monien avustusten ja rahoitusten hakeminen edellytti hakijan kuulumista yhdistysrekisteriin. Perustava kokous pidettiin seuralla 2.11.1996. Pitkällisen nimenvalinnan jälkeen oli tyydyttävä yleisesti hyväksyttyyn muotoon Vaskiveden kyläyhdistys ry.

Ainutlaatuinen kyläarkisto

Rekisteröitymisen jälkeen aloitettiin ensimmäisten kylähankkeiden suunnittelu. Pitkään siinä meni, mutta projektit käynnistyivät lopulta. EU-tuetut 5b-rahoitettu kylän kehittämishanke ja ESR-rahoitteinen koulutus- ja työllistämishanke yhdessä Ruoveden Pihlajalahden kylän kanssa olivat toiminnassa vuosina 1998–99 hankkeille perustetun, kaikkia kyläläisiä ja vapaa-ajan asukkaita palvelevan kylätoimiston kautta. Pihasuunnittelu, ympäristönhoito ja perinnerakentaminen tulivat tutuiksi porukalle, joka sai ensin koulutusta ja sitten käytännön harjoitusta tehtäviinsä.

Seuraavat hankkeet haettiin jo PoKo ry:n kautta TE-keskuksesta. Vaskiveden kyläarkisto koottiin hanketuen avulla 2002 maaliskuun loppuun mennessä. Se onkin ainoa laatuaan Suomenmaassa, muualla kotiseutuarkistot ovat kaikki koko kuntien, yleensä kotiseutuyhdistysten, ylläpitämiä pitäjäkokoelmia. Uuden kirkkoveneen ja soutulaitteiden investointiin saatiin myös osittainen hanketuki, ja samaan hankkeeseen sisällytettiin kylän keskustan linja-autopysäkkien uusiminen ja infotaulun rakentaminen.

Nimellä "Vaskiveden ruutanat" kulki seuraava hanke, joka käynnistyi keväällä 2004. Sen keskeisin sisältö oli luoda ruutanan onginnan SM-kisoille alustavat puitteet ja tapahtuman kautta antaa kylälle näkyvyyttä. Ruutanoiden ohessa tehtiin paljon tiedotustyötä, joka varmasti omalta osaltaan auttoi monia kylän pienyrittäjiä. Samalla laadittiin kyläsuunnitelma, joka ei todellakaan sujunut enää samalla yhteistyöinnolla kuin se kyläläisiltä oli 25 vuotta aiemmin tapahtunut.

Paljon on hankkeiden kautta rahaa pyörähtänyt kylässä. Joskus on jouduttu ottamaan lainaa välirahoitukseksi, mutta aina on velat pystytty myös maksamaan, ja usein on projekti poikinut jonkin verran välillisiä tulojakin. Lukemattomat ovat talkootyötunnit ja lahjoitukset, jotka euroiksi muutettuna on kohta kohdalta raportteihin kirjattu.

Kylien yhteisenä hankkeena alkunsa saaneessa Virtain kylien kehittämisyhdistys ry:ssä on Vaskivesi ollut vahvasti mukana sen perustamisesta 2006 lähtien. Myös jäsenyydet Pirkan kylät ry:ssä ja PoKo ry:ssä ovat luoneet laajempia vaikutusmahdollisuuksia maaseudulla elämisen edellytyksiin. Kaikkien näiden yhdistysten hallituksissa on ollut edustus myös Vaskivedeltä.

Uutena toimintamuotona avattiin keväällä 2006 Kesämakasiini. Myymälässä on kesäisin lahjatavaraosasto kylän käsityöläisten tuotteille sekä melko monipuolinen kirpputori viihtyisissä vanhan kauppamakasiinin tiloissa. Toimintaa pyöritetään kyläyhdistyksen johtokunnan ja kyläläisten talkoovoimin. Kyläyhdistyksen 30-vuotisjuhlia vietettiin tämän vuoden Kesämakasiinin avajaisissa.

Aila Sipilä

Waskiköörin miehet *vappuna 2004 kuoron 5-vuotisjuhlakonsertissa. Kuva Waskiköörin arkisto.*

Marjaana Martin *ja Jani Mäkelä studiossa Waskiköörin levyttäessä laulua "Käsi sydämellä". Kuva Waskiköörin arkisto.*

Waskiköörin kymmenen laulurikasta vuotta

Kymmenen vuotta sitten en osannut aavistaakaan, mitä kaikkea sekakuoron perustaminen Vaskivedelle toisi tullessaan. Kyläläisten parista alkoi tulla toiveita siitä, että alettaisiin laulaa yhdessä, perustettaisiin kuoro. Keihään kuoron jälkeen ei Vaskivedellä sellaista ollut, lauluhaluisia ihmisiä kyllä. Olin palannut kotiseudulleni takaisin, ja ajatus kyläkuorosta viehätti. Niinpä syksyllä 1999 Waskiklööri aloitti toimintansa 15 laulajan voimin.

Kuoronjohtajalle tilanne oli haastava, mutta samalla mielenkiintoinen: saisin opettaa kuorossa laulamista alusta alkaen ja muokata sointia mieleisekseni, suurin osa laulajista kun ei ollut aikaisemmin laulanut kuorossa. Niin aloitettiin yhteinen taival. Matkan varrelle on mahtunut hikeä ja kyyneleitä, mutta ennen kaikkea riemukkaita onnistumisen elämyksiä. Kun keväällä 2009 vietettiin Waskiköörin 10-vuotisjuhlaa, mukana oli jo 28 innokasta laulajaa. Oli kuljettu pitkä matka laulun maailmassa. Juhlakonsertti osoitti, mitä harrastelijakuoro voi saada aikaan sitkeällä puurtamisella ja ennakkoluulottomalla heittäytymisellä laulamiseen.

Alkuvuosina lähdettiin liikkeelle kaksiäänisistä lauluista, mutta kun väkeä ja varsinkin miehiä tuli lisää, voitiin aloittaa neliäänisten sekakuorosovitusten harjoitteleminen. Aluksi esiinnyttiin Vaskivedellä, omassa kylässä, mutta aika pian esiintymisiä tuli myös Virroille esim. kaupungin tilaisuuksiin. Perinteitä on muodostunut vuosien mittaan, mm. joululaulujen laulaminen seurakunnan Kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa.

Yhteistyö eri suuntiin on ollut Waskiköörille tärkeää alusta lähtien, samoin avoin ja rohkea lähteminen mukaan eri projekteihin. Esiintymisiä on ollut Virtain muiden kuorojen kanssa sekä myös naapurikuntien kuorojen ja eri ryhmien kanssa. Erityisen innostavaa on ollut yhteistyö laulaja, muusikko Jani Mäkelän kanssa. Hänen kanssaan on esiinnytty yhdessä konserteissa ja levytetty laulu "Käsi sydämellä". Jani Mäkelähän tunnetaan laulelmien ja iskelmien esittäjänä ja vahvana omien laulujensa tulkitsijana. Yhteinen sävel on löytynyt helposti, koska intohimo musiikin tekemiseen on vaikuttanut taustalla.

Waskiklööri sai myös kokemusta näyttelemisestä, kun kuoro oli mukana kesällä 2006 Ruoveden teatteriyhdistyksen musikaalissa "Viulunsoittaja katolla". Laulajat saivat kokea, miltä tuntuu laulaa, näytellä ja tanssia samanaikaisesti. Uusia tuttavuuksia solmittiin, ja saatiin mielenkiintoinen elämys teatterin maailmasta.

Kahtena kesänä kuoro on tehnyt myös yhdistetyn loma- ja esiintymismatkan Viroon. Matkoilla on luotu yhteishenkeä ja opittu vieraasta kulttuurista sekä luotu suhteita ystävällisiin virolaisiin. Yhdessä on myös käyty katsomassa teatteriesityksiä ja kuuntelemassa konsertteja sekä haettu oppia esiintymisestä. Kuorolaisten kanssa on siis laulettu, tanssittu, näytelty, reissattu ja talkoovoimin järjestetty erilaisia tapahtumia.

Waskiköörilläiset ovat vuosien ajan sitoutuneet harrastukseensa kiitettävällä tavalla. Laulajien vaihtuvuus on ollut vähäistä, ja halu kehittyä kuorona on ollut yhteinen tavoite. Kuoronjohtajalle tämä on ihannetilanne.

Tein opiskeluaikanani tutkimuksen kuoroharrastuksen merkityksestä laulajalle. Tutkimustulokseni

oli, että kuoroharrastus näyttäisi olevan hyvin pitkäaikainen, monilla se tuntuu kestävän lähes koko aikuisiän. Kuoroharrastus ei ole samanlainen kuin jotkut muut harrastukset, joihin innostutaan ja kyllästytään. Kuoroharrastuksesta tulee monille elämäntapa, josta luovutaan vasta sitten, kun elämäntilanne tulee sellaiseksi, että säännöllinen mukanaolo ei enää onnistu. Vaikka tutkimuksestani on jo yli 15 vuotta, olen edelleen samaa mieltä. Myös kuoron johtamisesta tulee elämäntapa. Siitä tulee sekä työ että harrastus, joka antaa paljon. Kymmenen vuotta Waskiköörin johtajana on antanut rikkaita kokemuksia ja ennen kaikkea uskoa laulun ja laulamisen voimaan.

Marjaana Martin

Waskiköörin naisia *esiintymässä maaliskuussa 2008. Kuva Waskiköörin arkisto.*

Vaskiveden Villit

Kokoonnumme joka toinen tiistai 17.30–19.00. Ohjaajamme ovat Ari Nyyssönen ja Pipsa Panula. Tapaamme Vaskiveden koululla, ja meitä on n. 28 innokasta kerholaista. Kerhossa kokkaamme, pelaamme ulkopelejä, kerromme sketsejä ja vitsejä, askartelemme, paistamme joskus makkaraa ja tikkupullia ja teemme mitä mieleen juolahtaa. Kerhossa kaikki on mukavaa. Parasta on se kun saa tavata kavereita. Opimme kerhossa, että kaikkien kanssa täytyy osata olla ja leikkiä. Ohjaajat ovat hauskoja ja lapset ovat aina kivoja kavereita. Vaskiveden Villit on omasta mielestämme paras 4H-kerho!

Erika Hörkkö ja Mira Jussila

Vaskiveden Villien *makkaratalkoot pidettiin tänä vuonna 22. syyskuuta. Kuva Tiina Perämäki.*

Yhdessä nuorten kanssa

Suurin osa suomalaisista nuorista voi todella hyvin ja menestyy kansainvälisenkin mittapuun mukaan erinomaisesti. Sen vuoksi onkin hätkähdyttävää kuulla, että maassamme noin 100 000 nuorta syrjäytyy heti peruskoulun jälkeen. Tutkimus osoittaa, että aikuiset ovat hävinneet nuorten elämästä. Monet lapset ja nuoret kokevat itsensä turvattomiksi, ja joillekin heistä on tietokonemaailmasta tullut ihmissuhteiden korvike. Lionstoiminnalla on tästä syystä entistä tärkeämpi merkitys nuorten tasapainoisen kasvun tukemisessa. Kansallinen teemamme "Yhdessä nuorten kanssa" antaa leijonille haasteen vaikuttaa suomalaisten lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Syyskuussa Tampereella järjestetyssä Eurooppa Forumissa, eurooppalaisten leijonien yhteisessä suuressa tapaamisessa, oli yhtenä osa-alueena Nuorisotyön Forum, jossa etsittiin uusia ideoita lionien nuorisotyöhön. Kasvatustieteen professori emeritus Kari Uusikylä kertoi luennossaan kansainvälisen Lions Quest -ohjelman upeista tuloksista kouluissa. Yhdysvalloissa 25 vuotta sitten aloitettu Lions Quest on elämisen taitoja lapsille ja nuorille opettava koulutusohjelma, joka keskittyy sosiaalisten ja tunne-elämän taitojen tärkeyteen. Se korostaa asenteiden, tunnetaitojen, vuorovaikutuksen, itsetunnon sekä terveiden elämäntapojen merkitystä. Suomessa lionsklubit ovat tarjonneet opettajille Lions Quest -koulutusta jo lähes 20 vuoden ajan.

Suomen Lions-liiton *puheenjohtaja Heidi Rantala (vas.) oli vieraanamme teatteriretkellä Tampereella huhtikuussa 2009. Kuvassa myös viime kauden presidentti Helena Vuorenmaa ja rahastonhoitaja Sirpa Heinämäki. Kuva Karoliina Syrjä.*

Virroilla LC-Virrat/Tarjanne on järjestänyt yhdessä paikkakunnan kahden muun lionsklubin kanssa yli 20 opettajalle mahdollisuuden osallistua kyseiseen Lions Quest -koulutukseen. Mikä parasta, ohjelma on myös otettu käyttöön paikkakuntamme kouluissa. Helmikuun klubikokouksessa opettaja Leila Nieminen Rantatien koululta piti klubimme jäsenille Quest-tunnin, jolloin saimme itse tehden kokea, mistä Lions Questissa on kyse. Myös lasten vanhemmat ovat päässeet vanhempainilloissa tutustumaan ohjelmaan.

Huumeiden vastainen työ on myös tärkeää. Jälleen tänä syksynä annoimme avustuksen Virtain yläkoulun ja lukion oppilaille järjestettyyn huumevalistusluentoon. Keväällä jaettiin paikallisille nuorille stipendejä ja matka-avustuksia sekä tuettiin nuorten tapahtumia. Kesällä 2009 lähetimme jo toisen kerran virtolaisen nuoren kolmen viikon kansainväliselle nuorisoleirille; kansainvälisessä ympäristössä nuoren identiteetti ja ymmärrys maailmasta vahvistuvat. Lokakuussa järjestämämme Eurooppa Neljä -teatterin tuoton käytämme kokonaisuudessaan paikkakuntamme lasten ja nuorten hyväksi.

Kansainvälisen lionsjärjestön tunnuslause "We serve" – "Me palvelemme" ohjaa monenlaiseen palveluja auttamistyöhön. Lasten ja nuorten ohella kehitysvammaiset, vanhukset ja näkövammaiset ovat meille tärkeitä. Vierailumme kehitysvammaisten asuntolassa ovat molemmille osapuolille antoisia hetkiä. Viime syksynä hankimme suurikirjaimisia joululauluvihkoja näkövammaisten käyttöön ja keväällä isotekstisiä virsikirjoja yhdessä LC-Virrat -klubin kanssa terveyskeskuksen vuodeosastolle. Olemme myös antaneet avustuksen Kuurosokeiden palvelukeskuksen pihankunnostustöihin Tampereelle. Klubillamme on Sri Lankassa kaksi kummilasta, joille olemme antaneet mahdollisuuden koulunkäyntiin.

Lionsjärjestössä toiminen ei ole kuitenkaan pelkkää muiden auttamista ja varojen hankintaa vaan avartaa myös omaa elämäämme. Tällä hetkellä LC-Virrat/Tarjanne on 23 naisen klubi ja menossa on 13. toimintavuosi. Lähes kaikki jäsenemme toimivat työelämässä eri ammattialoilla ja perhetilanteemme ovat erilaisia, joten yhdessä toimiminen antaa paljon uusia näkökulmia meille jokaiselle. Vaikka lionstoimintaa ohjaavat kaikille klubeille yhteiset säännöt, muotoutuu jokaisen klubin toiminta siinä olevien ihmisten mukaan. Jokainen jäsen tuo omalla persoonallaan ja toimintatavallaan tärkeän panoksen yhteiseen toimintaan. Virkistystoiminta ja mukava yhdessäolo antavat voimia tehdä työtä muiden hyväksi.

Virtain Joulu -lehden tekeminen yhdessä Virtain Seuran kanssa on jo monta vuotta ollut tärkeä osa toimintaamme. Toivotan klubimme puolesta kaikille lehden lukijoille Hyvää Joulua.

Eija Riitamäki
presidentti
LC Virrat/Tarjanne

***Keuruun kotiseutuyhdistyksen** ja Virtain Seuran väkeä vierailulla Ohtolankylän päremyllyllä 26. syyskuuta 2009. Taiteilija Armid Sandbergin hauta Virtain kirkon kellotapulin kupeessa (kuva oik.) kukitettiin kotiseuturetken aluksi 5. heinäkuuta 2009. Kuvat Juha Kallio.*

Virtain Seuran kuulumisia

Virtain Seura on menneenä vuonna toiminut monipuolisesti ja perinteisesti paikkakunnan kulttuurin ja kotiseututyön merkeissä.

Seuran vuosikokouksessa esitteli kaupungin kaavoitusarkkitehti Arto Nummijärvi uutta rakennusjärjestysluonnosta, jossa on tarkennettu rakentamismääräyksiä ja liitekartalla on esitetty muun muassa arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kaupungin eri kyliltä löytyy kymmenkunta arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, joita itse emme ehkä osaa tarpeeksi arvostaa.

Kulttuuririentoihin Virtain Seura on osallistunut keväällä onnittelukäynnein Vaskiveden Nuorisoseuran 90-vuotisjuhlissa ja Waskiköörin 10-vuotiskonsertissa. Samoin Virtain Mieskuoroa onniteltiin 60-vuotisen laulu-uran johdosta. Kesäkuussa käytiin Kirstin Gallerian 25-vuotisnäyttelykauden avajaisissa.

Virtain päivän kotiseuturetki tehtiin 5. heinäkuuta Martti Kitusen kotikylään Kotalaan. Retken aluksi muistettiin kukkakimpuilla Martti Kitusen ja taiteilija Armid Sandbergin hautapaikkoja kirkkomaalla. Sen jälkeen matka suuntautui Ohtolaan Asevelihengen muistomerkille, jossa Antti Sipilä piti erittäin hyvän, omakohtaisen puheen.

Savelan tien kautta ajettiin Kotala talolle, jossa oli oppaana Aulikki Länsiaho. Kitusen kotitalolla ja Vironkosken muistomerkillä kertoi Kari Korhonen kuuluisan karhunkaatajan ja hänen muistopatsaansa historiasta. Viimeiseksi poikettiin katsomassa Virtain vanhinta rakennusta, joka on täynnä museoesineitä oleva suola-aitta Anneli ja Jussi Korhosen pihapiirissä.

Elokuussa kutsu kävi Keuruulle Keurusseudun museotoimen 50-vuotisjuhliin Museonmäelle. Siellä viriteltiin yhteistyötä naapuriseurojen kanssa – onhan meillä yhteinen kuuluisuus, runoilija Einari Vuorela. Vastavierailu toteutuikin jo syyskuun lopulla, kun keuruulaisten kotiseutuyhdistyksen joukko saapui virtolaisten vieraaksi puheenjohtajansa Helena Kukkamon johdolla. Päivän vierailuun oli mahdutettu esittelyt kirjastosta, kirkosta, laivarannasta ja tietysti Perinnekylästä nähtävyyksineen sekä Rajaniemen vanhasta pappilasta, jossa nautimme maittavan lounaan historiallisessa ympäristössä. Lopuksi saimme nokipannukahvit Ohtolan päremyllyllä, josta vieraat lähtivät Killinkosken kautta takaisin Keuruulle.

Perinnekylä on ollut vuoden mittaan useasti esillä. Toivomme, että Perinnekylän tulevaisuus järjestyy siten, että arvokkaat rakennukset ja historialliset esineet säilyisivät nähtävillä tulevillekin sukupolville.

Pekka Jussila
puheenjohtaja

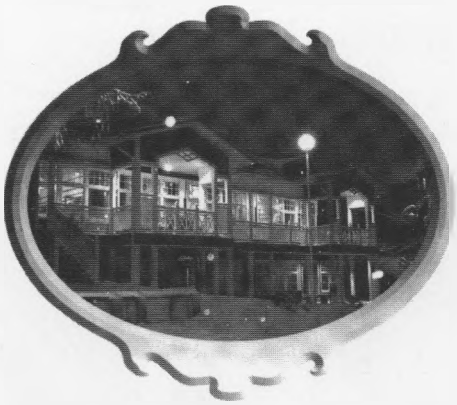

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!

Nuorisokeskus Marttinen
Herrasentie 16, 34800 Virrat
Puh. 03 - 485 1900
marttinen@virrat.fi
www.marttinen.fi

Rauhallista Joulua ja Onnea Vuodelle 2010

KIRJANPITOTOIMISTO KORO OY
Virtaintie 42, 34800 Virrat
puh. (03) 475 5978 Fax (03) 475 5878
e-mail: kirjanpito.koro@phpoint.fi

Arkipäivän henkireikä

VIRRAT KANSALAISOPISTO

Kyselyt ja toiveet puh. 4851 264

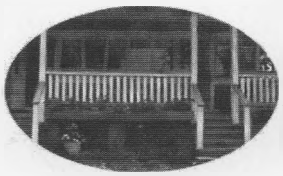

TORISEVAN KAHVIMAJA

Torisevajärvientie 493, puh. 03 475 5330, 050 531 8125

PELTOMÄEN
RAKENNUS OY

Huonekalut edullisesti
Kaluste-Katja Oy
Keskustie 2, 34800 VIRRAT
Puh. 040 729 4905, 040 538 1449

GATINEAU
Kauneus- ja jalkojenhoitola
Kirsi Multamäki
SKY-kosmetologi
Korpiniementie 3, 34710 Vaskivesi
Puh. 044-5758988

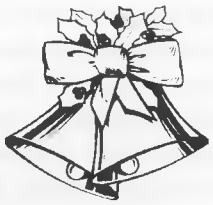

KEBABPIZZERIA DILANA
✆ (03) 475 3476
Virtaintie 25

Avoinna:
ark 10.30 - 22.00
la 11.00 - 22.00
su 12.00 - 22.00

Virtain
Sähkötyö Oy
toivottaa

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Pirkantie 22
34800 Virrat
s-posti: virtain.sahkotyo@phpoint.fi

Puh. (03) 475 3890
Fax. (03) 475 3891
GSM 0500 739 066

RaunonLeipä

Pullapolku 1 , 34870 VISUVESI
Puhelin: (03) 472 5300

KOTALAN KATTOPELLIN ja
KANGASAHON RAUTAKAUPAN
VÄKI TOIVOTTAA
Rauhaisaa Joulua

Virtain Urheilijat ry
KIITTÄÄ YHTEISTYÖKUMPPANEITA
KULUNEESTA VUODESTA JA
TOIVOTTAA KAIKILLE HYVÄÄ JOULUA!

RUUKKI

Merikanto
OPISTO
www.merikanto-opisto.fi

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
KELLOSEPÄNLIIKE
Heikki T. Virtanen
puh. (03) 475 5949
VIRTAIN KUKKA JA HAUTAUSTOIMISTO
MEMORIA puh. (03) 475 3570
SUOMEN HAUTAUSTOIMISTOJEN LIITTO RY:N JÄSENLIIKE
Keskustie 8 - 34800 VIRRAT
www.virtainhautaustoimisto.com

LINJA-AUTO OY
Tilinuotta Oy
Puh. (03) 475 3862
Gsm 040 568 6286
Tilitoimisto-palveluja

Hyvää Joulua!
Järvi-Suomen Laaturakentajat Oy
HYVÄ TALO
Virtaintie 37, 34800 VIRRAT
Puh. 03-475 9229, fax 03-475 9219
Gsm 0400 338 405

Hyvää Joulua!
METSÄTYÖ HAVANKA OY
METSÄKONEURAKOINTI
TIUKANTIE 307, 34710 VASKIVESI
PUH. 475 8952, 0400 622 171

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
LVI-PALVELU
TMI. L. HÄRKÖNEN
puh. 050 598 2559

VALMET METSÄKONEHUOLTO
M. ALA-SULKAVA OY
p. (03) 475 8129, 0400 233043

Finnhostel
matkailutila
HAAPAMÄKI
34710 VASKIVESI, VIRRAT
www.virrat.fi/matkailu www.matkailutilahaapamaki.com
timo@maatilamatkailu.com puh. 03 475 8845, 0400-627 854

Kiittäen menneestä vuodesta toivotamme
joulun iloa ja onnekasta vuotta 2010.
LIIKENNE
HALLAKANGAS
TAUNO MÄKINEN, 475 9260 KOTALA, VIRRAT
www.hallakangas.fi

MINI MARKET
st1
NYKYAIKAINEN LIIKENNEASEMA
VASKIPALVELU
OLLI SALMI ● 34710 VASKIVESI ● PUH. 03-475 8950
•HUOLLOT •KORJAUKSET
•VARAOSAPALVELU •KAHVIO
•PALVELUA VUODESTA 1984

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivottaa
VIRTOPRINT
Meijeritie 14, 34800 VIRRAT
puh. (03) 475 4501, fax (03) 475 4503
virtoprint@phpoint.fi

SÄHKÖASENNUS KYTÖLÄ
Kangasniementie 306, 42870 KOTALA
Puh. 040 506 5730
sahkoasennus.kytola@gmail.com
jouko.kytola@phpoint.fi
• sähköasennukset • sähkötarvikkeet

Kiitämme asiakkaitamme kuluneesta vuodesta
ja toivotamme Kuvauksellista Joulua
VIRTAIN FOTO RING 1. VALOKUVAUSLIIKE
Virtaintie 35, Puh. (03) 475 5106
www.virtainvalokuvausliike.fi

JOULURAUHAA
JA
ONNEA VUODELLE 2010
Tili-Fakta Oy
kirjanpito- ja toimistopalvelut

virtain valomainos oy
-varmista yrityksesi valoisa tulevaisuus-
Virrat p.03-475 5699 www.virtainvalomainos.fi

Luontaishoitola VALONSILTA
koulutettu hieroja KAIJA SUNDBERG
JALAVANKUJA 2a VIRRAT
p. 040 5021 502

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
VIRTAIN AUTOKORJAAMO
Pirkantie 22, 34800 VIRRAT, puh. 03-475 4544, 0440-621 042

Rauhallista Joulua !
VIRRAT KIRJA
KIPA www.kipa.fi KIRJAKAUPAT
Virtaintie 35, Puh. (03) 475 4165

Yhteistyöstä kiittäen
toivotamme hyvää ja rauhallista joulua

SRL:n hyväksymä ratsastuskoulu
MALLATIN RATSUTILA
Siekkiniementie 25, puh. 044-086 9758
Tuntivaraukset 040- 538 5952

KAUNEUSHOITOLA LIISA
Pihlajajärventie 77, puh. 050-593 8627

Kaiken tarvittavan parhaalle ystävällesi löydät VIPstoresta
VIP Store.fi TASSUVÄEN TAVARATALO
Tarjoaa kattavan valikoiman tuotteita kissoille ja koirille.
Myymälä avoinna ark. 8.00 - 16.00
VIP Vescor Oy
Kiertotie 3, Virrat (Sampola)
TERVETULOA!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
LINJA-AUTOLIIKENNE
YKSPETÄJÄ OY
Opintie 7, 34800 VIRRAT
Puh. (03) 475 5348, 475 5448 ja 0400 232 838
SUORITAMME TILAUSAJOA
LINJA-AUTOLLA

VIRTAIN RATSASTUSTALLI
Perinnekylä Virrat
03 - 475 6550 talli
0400 765 809

Laiva-Nuuttila Oy
M/S KIMALLE
www.laivanuuttila.net
puh. 044-345 0406
posti@laivanuuttila.net

•Näöntarkastukset
•45 v. ajokorttinäöntarkastukset
•Piilolasit, piilolasinesteet
•Aurinkolasit
•Omron-verenpainemittarit
•Silmälääkäripalvelut

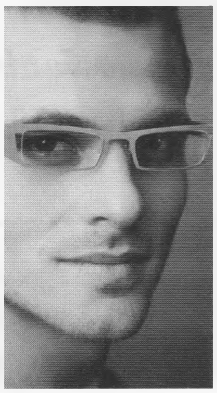

Joulutähti tuiki, loista
Arkimurheet meiltä poista.
Joulumieli meille luo,
Tunnelma iloinen tuo...

Rauhallista Joulua ja
Onnellista vuotta 2010!

NÄKÖVIRRAT
SILMÄ- JA PIILOLASIT
Virtaintie 34 (Tamminiemen talo), 34800 Virrat
Puh. 03-475 4343
Email: optikko.nakovirrat@phpoint.fi
Avoinna ma–pe 9.30–17.00

Paikallisosuuspankin väki
toivottaa
Rauhallista Joulua
ja
Onnea Vuodelle 2010!

KEURUUN OSUUSPANKKI
KEURUU, VIRRAT, MÄNTTÄ, RUOVESI, TERÄLAHTI

Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta

M-MARKET VIRRAT
Puh. (03) 475 3253
Avoinna: **Ma-Pe 8 - 21**
La 8 - 18

HERMORATAHIERONTA
S. JYSKE
Kiittää asiakkaitaan kuluneesta vuodesta
ja toivottaa kaikille
Rauhallista Joulua
-myös jäsenkorjauksia
os. Rantatie 49
puh. 475 4722, 050 5582477

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
Eurovirrat Ky
Puh. (03) 475 3355 ja 0400 335355
Renkaat, autovarusteet, matkapuhelimet
myynti ja asennus

Rakentamisen kokonaissuunnittelua
SUUNNITTELUTALO
S. Anttila Oy
Virtaintie 17, PL 36, 34801 VIRRAT
Puh. (03) 475 2800 Fax (03) 475 2850
etunimi.sukunimi@suunnittelutalosanttila.fi
www.suunnittelutalosanttila.fi

Kiitämme asiakkaitamme kuluneesta vuodesta
Jussilan Marjatila
Patalantie 158
34740 Koro
Puh. 03-475 9855

TASEVIRRAT EERO LAITINEN
Siekkisenpolku 16
34800 Virrat
puh. 475 5730
Tilitoimistopalvelut

Kahvila-Konditoria
Marjaana
Keskustie 6 • 34800 Virrat
(03) 475 3160 • 044 270 5367
Ma-Pe 8-17, La 9-14

Hyvää Joulua toivottaa
Rengasalan erikoisliike
VIRTAIN KUMIKORJAAMO
03 - 475 5207
Fax 03-475 3373

KIITTÄEN KULUNEESTA VUODESTA
JA HYVÄÄ JOULUA TOIVOTTAEN
KONTTORITYÖPALVELU
Pasi Nieminen
VIRRAT (03) 475 4557, 040 586 2686

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
VIRTAIN PUUNJALOSTUS
VELJ. VIRTANEN | SIEKKINIEMENTIE 9 34800 VIRRAT |
Puh. (03) 475 5323, fax (03) 475 4166

Matkailumaatila Lomajärvinen
Kivimäentie 37, 42870 Kotala
puh. (03) 475 9251, 050 556 7435

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
VIRTAIN KAUPUNGINKIRJASTO

VIRTAIN PALA
Toivottaa
Hyvää Joulua

Hyvää Joulua ja Kiitokset
asiakkaille kuluneista vuosista
Ahon Jogurtti
Lea ja Tapani Rautanen puh. 0500-631 736
www.ahonjogurtti.com

Virtain Kiinteistöpalvelu Oy
- 50 t ajoneuvovaaka. Viljan ym. punnitukset
- Monipuoliset rakennus- ja maanrakennuspalvelut
- Lokasäiliöiden, sakokaivojen ym. tyhjäykset tehokkaalla imuautokalustolla
- Jätevesijärjestelmien vuosihuoltosopimukset
- Vaihtolavavuokraus ja kuljetukset
- Purkutyöt erikoiskalustolla
- Rakennustelineiden ja henkilönostinten vuokraus
0400-623819 info@vkpoy.fi www.vkpoy.fi
VIRTAIN KIINTEISTÖPALVELU OY
Ahjolantie 29, 34800 Virrat, puh. 0400 623 819
0400 235 007, virtain.kiinteistopalvelu@vk.poy.fi

TAMPEREEN
YLIOPISTON
VIRTAIN
KULTTUURINTUTKIMUSASEMA
Virtain Herrasessa sijaitsevan kulttuurintutkimusaseman tarkoituksena on luoda edellytyksiä eri tieteenalojen kenttätutkimukselle. Asemaa käytetään tieteellisten seminaarien, kokousten ja koulutustilaisuuksien järjestämiseen.
Kokoontumistiloja vuokrataan myös yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille.
Tutkimusaseman omia julkaisuja on myynnissä. Päivitetty luettelo julkaisuista on tutkimusaseman internetsivuilla.
Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasema
Palolammintie 361, 34 800 VIRRAT
Puh. (03) 485 1952
Faksi (03) 485 1954
Sähköposti: virtain.kulttuurintutkimusasema@uta.fi
Kotisivu: www.uta.fi/laitokset/virrat
Tule ja tutustu!

Kiitämme kuluneesta vuodesta
toivotamme Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!
VIRTAIN MOOTTORISAHA
Salinintie 2, 34800 VIRRAT
Puh. (03) 475 8300

[A]
Kiinteistötoimisto LKV
Asuntovirrat Oy
Virtaintie 34 • 34800 VIRRAT
Puh. 03-4755 779
Sähköposti: info@asuntovirrat.fi
Internet: www.asuntovirrat.fi
Ammattitaitoista isännöintiä ja kiinteistönvälitystä jo 30 vuotta.

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
PARTURI TERTTU
Terttu Rantanen
Varpustie 1
34800 VIRRAT
puh. (03) 475 4830

Rauhallista Joulua toivottaa
VP Virtain Hitsauspalvelu Oy
Puutavarakuivaamot ja -laitteet
Lekatie 4
34800 Virrat
Puh. (03) 475 5488
Fax (03) 475 3127

Schwarzkopf PROFESSIONAL
Parturi-Kampaamo
Riitta & Mari
puh. 03-475 3095
34800 VIRRAT
Hyvää Joulua!

Kiitämme asiakkaitamme kuluneesta vuodesta ja toivotamme
HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
VIRTAIN AUTOTALO Oy
Kiertotie 8, VIRRAT, puh. (03) 475 2400

PARTURI - KAMPAAMO
Rauhallista Joulua!
Mia
☎ 03 - 475 92 35
Koivukuja 8, 34800 Virrat
Ma - Pe 9 - 17, La sopimuksen mukaan.

PARTURI-KAMPAAMO
Leena ja Heli
Leena & Heli toivottavat Rauhallista Joulua

Virtain Kuntoutus
Virtain Keskus, Virtaintie 36, Virrat, puh. 475 5875
Fysioterapeutti **LIISA VAALI, 0440 509 127**
Lymfaterapeutti **MARJAANA KESKINEN, 0400 637 555**
Toivotamme asiakkaillemme
Hyvää Joulua!

MIRUNTALO KESKELLÄ LOMASUOMEA
VIRROILLA
VIIHTYISÄ RAVINTOLA
PUHELIN (03) 475 6560
VIRTAIN PERINNEKYLÄ

Pohjois-Hämeen Sähkötyö Oy
Pirkantie 1, 34800 VIRRAT
Puh. 03 475 4555, GSM 050 598 0394
Fax 03 476 4795
- Sähköasennukset ja suunnittelu
- Automaatioasennukset ja suunnittelu
- Valvonta- ja hälytyslaitteet
- Kodinkoneet
- Tietokoneet
- Sähkötarvikkeet ym.

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!

Rauhaisaa Joulua
toivottaa
Digi-TV HUOLTIMO
Antenni asennukset, TV-huollot
Virtaintie 32 Virrat
Puh: 050 4005598

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
RAUTIA
RAUTIA K-MAATALOUS VIRRAT

Rauhallista Joulua!
SHOPPARI
Keskustie 7, 34800 Virrat
puh. 03-4754350
www.shoppari.com

GRILLI 66
toivottaa asiakkailleen
Hyvää Joulua!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Yleislääkäri
FRANCOISE MIGNOT-KOIVULAMPI
Vastaanotto
Virtaintie 36 B 31, 34800 Virrat
Puh. (03) 475 3211

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
EDULLISET LAATUVARAOSAT
Virtain VARAOSA OY
Linjatie 2, 34800 Virrat
Puh. 03 475 5264, Fax 03 475 5255

LUOTETTAVAA SIIVOUSPALVELUA
YRITYKSILLE JA YKSITYISILLE
VIRTAIN SIIVOUSPALVELU
34800 Virrat puh. **0500-468 266**

Toivotamme Hyvää Joulua
Tamminiemi
VIRRAT, puh. (03) 475 5388

VALTRA Husqvarna Hydro Pista
Power Partner
Rauhaisaa Joulua
ja
Toimeliasta tulevaa vuotta
WWW.VIRHYDRO.FI
VIRHYDRO OY
Pirkantie 22 Virrat 03 475 4111

Maukasta Joulua
ja Hyvää Uutta Vuotta!
Vilénin Leipomo
Virrat (03) 475 2900

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
K EXTRA
P. LEHTOVAARA
34930 Liedenpohja, puh. (03) 475 8115

HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
KOLARIKORJAAMO
JA AUTOMAALAAMO
A. KAIPIO KY
Pirkantie 22 • 34800 Virrat • Puh. (03) 475 5362

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Sportia
VALLESPORT
Virtaintie 36, 34800 VIRRAT puh. 475 3100

Hyvää Joulua toivottaen
Hämeen Kuljetus Oy
puh. 020 1616 295

JITA OY
34800 VIRRAT
Ahjolan teollisuusalue
Puh. (03) 475 6100
www.jita.fi

HIERONTAPALVELU JUSSI PALANNE
Lihas-, nivel- ja nikamakäsittelyt sekä perinteinen kuppaus
Toivottaa asiakkailleen HYVÄÄ JOULUA
Torisevantie 2 A 8, 34800 VIRRAT
puh. (03) 475 5093, 040-586 4863

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Onnen Päivät
RAVINTOLA
marttakarhu
Virrat Puhelin (03) 475 5129

FOTO-RIITTA
Virtaintie 35 • Virrat • puh. 475 4249
www.fotoriitta.fi

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!

Virrat
Virtaintie 33, puh. 0200 3000

Nordea

VIRTAIN APTEEKKI
-palveleva apteekki-

Virtaintie 30, 34800 VIRRAT
Puh. (03) 474 0180, (03) 474 0181
Fax (03) 474 0189, Apteekkari 050 549 3356
virtainapteekki@apteekit.net

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Kirpputori Killinki
Pirkantie 13, VIRRAT puh. 050 325 1414

❄

MAANRAKENNUS LAHDENPERÄ OY
34800 Virrat
Puh. 0400 635 432

❄

Hyvää Joulua!

Kirstin Galleria
Ittemäentie 56, 34800 Virrat
puh. 03-475 6508, 050 327 3845
www.kotipoint.fi/kirstingalleria

Hetki itsellesi
Virtain
Kauneushoitola
ajanvaraus 046-6345788

KOSMETOLOGIN PALVELUT
SUOLAHUONE

Virtaintie 36, Virrat

Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta
toivoo
Maatalousyhtymä
Niinivehmas & Tallila

Eija ja Lassi, Petri

PARTURI-KAMPAAMO
S.E.
SALONKI
✆ 475 4959

Kirsi Maininki 045 127 2802
Seija Maskonen 040 766 8888

Virtaintie 33
✆475 4959

VIRTAIN KAUPUNKI
KARHUN ASKEL

TEKSTIILIOSASTO, Ahjolantie 5
Työnsuunnittelija Riitta Peramäki puh. (03) 485 1332
- tekstiili- ja vaatetusteollisuuden alihankintatyöt

PUU- JA MUOVIOSASTO, Kiertotie 14
Työnsuunnittelija Samuli Savolainen 044 715 1452
- puualan tuotesuunnittelu
- puualan tilaustyöt yrityksille, yhteisöille ja yksityisille
- muovialan kokoonpano- ja viimeistelytyöt sekä pakkaustyöt yrityksille

HYVÄÄ JOULUA!

Marin Kenkä toivottaa
Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
puh. (03) 475 3755

Kiitämme kuluneesta vuodesta ja
toivotamme Hyvää Uutta Vuotta 2010
AILA ANNE IRA
Parturi Kampaamo Carita
VIRTAINTIE 25 Puh. (03) 4755885
34800 VIRRAT www.carita.fi

Marjatila Kuunsilta
* kokous-/juhlatilat ryhmille (myös tarjoiluineen)
* aittamajoitusta * holvisavusauna
* juhla-astiavuokraus * mustaherukoita /-mehua
Vuorenmaa Anja, Niemikyläntie 261, 42870 Kotala
Puh. 040 5677 621, (03) 4756 327
marjakahvila.kuunsilta@mbnet.fi

KAKS-TILIT OY
Toivottaa
Hyvää Joulua ja
Menestystä Uudelle Vuodelle

Symppis
Virrat puhelin 475 3360

VIRTAIN KÄSITYÖKESKUS
Mäkitie 24
34800 VIRRAT
puh. (03) 475 5817
kesäaikana
KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUS
MYYMÄLÄ VIRTAIN PERINNEKYLÄ
puh. 050 5273 120

HYVÄÄ JOULUA TOIVOTTAA
AUTOSÄHKÖKORJAAMO
R.KEMPPINEN
Pirkantie 13, 34800 VIRRAT, puh. (03) 475 4403

Kiittäen kuluneesta
vuodesta toivotamme
Rauhallista joulunaikaa ja
hyvää uutta vuotta
Virtain taksiautoilijat

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
expert
MATTILAN SÄHKÖ
Virtaintie 32, 34800 VIRRAT, Puh. (03) 475 2500

Kiitämme asiakkaitamme
kuluneesta vuodesta ja
toivotamme hyvää joulua
Virtain
PUTKITYÖ OY
Ahjolantie 1, Virrat (03)475 2100,
autop. 0500-331147

HYVÄÄ JOULUA
toivottaa
Virtain Muovityö Oy!
VMT
VIRTAIN MUOVITYÖ OY

Ainala
Asunto- ja palvelukeskus
Ainala ry
Erilaisia tukipalveluja ikäihmisille mm.
▪ Asuntoja ▪ Aterioita ▪ Hoivaa
▪ Kuntoutusta ▪ Turvaa ▪ Virkistystä
Kysy lisää!
Puh. 03 485 1550
Fax. 03 458 1556
ainala@ainala.fi
www.ainala.fi

Hyvää joulua!

KOTALAN KYLÄKAUPPA

TÄRMÖ LÄHIKAUPPIAS

Vironkoskentie 72, 42870 Kotala
p. (03) 475 9510

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
Naisten asujen erikoisliike

Putiikki Selina

Keskustie 6, 34800 Virrat, puh. (03) 475 4312

Hyvää Joulua toivottaen

VIRTAIN PAITAPAINO

PIRKANTIE 20, 34800 VIRRAT

WANHA TEHDAS

Killinkoski

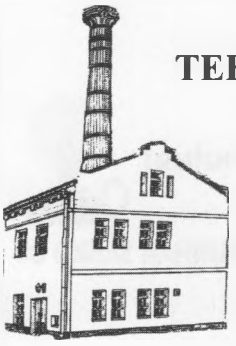

TEHDASMYYMÄLÄSTÄ

Maan laajin nauha- ja
nauhatuotevalikoima

RUNSAASTI POISTOERIÄ

KILLINKOSKEN
KYLÄKIRJAN
2. UUDISTETTU
PAINOS MYYNNISSÄ

Killinkosken tehdasmyymälä
puh. 040 528 6592
Inkantie 60
34980 Killinkoski
e-mail: killinkoski@killinkoski.fi
www.killinkoski.fi

Avoinna:
ma - pe 10-17,
la 10-14, su 12-17

T:mi Sirkka Veija
Virtain Matkahuoltoasiamies
p. (03) 475 5542
kiittää asiakkaita kuluneesta vuodesta
ja toivottaa kaikille hyvää joulua

LINDAVISION
Toivottaa kaikille
Iloista Joulua!
www.lindavision.net

Toivotamme
asiakkaillemme
Rauhallista
Joulua

Purran Kukka
ja Hautauspalvelu

Meijeritie 14 • 34800 Virrat • Puh. (03) 475 5568
GSM 040 721 1318 • Faksi (03) 475 4057
e-mail: purrankukkajahautaus@purrankukkajahautaus.fi
www.purrankukkajahautaus.fi

VIRTAIN VESILÄMPÖ OY
VUODESTA 1985

Täyttä palvelua LVI-alalla

LVI-tarvikkeet
ja asennukset

Puh. 03-475 4869

Pirkantie 11 34801 Virrat
www.virtainvesilampo.fi

TAKSISIPILÄ

kiittää kuluneesta vuodesta
iloisin joulutoivotuksin

p. 040 762 0312

Hyvää Joulua!
Oriveden Sammutinhuolto
Pekka Leppämäki Ky
0400-625933

Rauhaisaa Joulua
ja Onnellista Uutta
Vuotta!

Rajaniemen
LOMAKESKUS

– kun on juhlan tai loman aika...

Rajaniementie 35, 34800 Virrat. Puh. 475 5648
emäntä: maija-liisa.peura@phpoint.fi

Valoisaa ja lämmintä Joulua!

KOILLIS-SATAKUNNAN SÄHKÖ OY

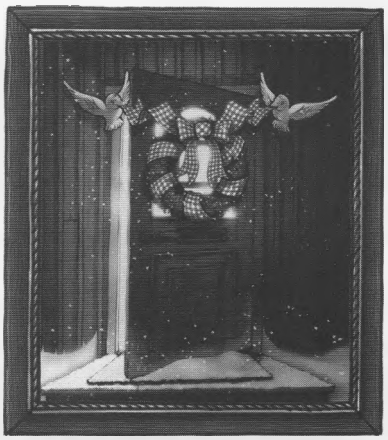

Kuluneesta vuodesta kiittäen
toivotamme Rauhallista Joulua ja
Turvallista Uutta Vuotta

Pirkanmaan Lähivakuutusyhdistys
Virtaintie 31, Virrat p. 03 3391 1210

www.lahivakuutus.fi

LÄHI VAKUUTUS

❖ HINAUKSET
❖ MAALAUKSET
❖ TUULILASIT

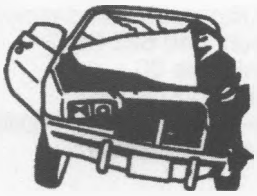

Saarimäen
KOLARIKORJAAMO

Kiertotie 5, 34800 VIRRAT
☎ 03-475 4898, 0500 362 298

Joulun Iloa!

VIRTAIN FYSIOTERAPIA
Osuuspankkitalo, Virrat, puh. 475 4703
Fysioterapeutit
MATTI VÄISÄNEN ja RAIJA LEPISTÖ

JOULULAHJAVINKKI:
HOITOLAHJA-
KORTTI

Rehband®
- selkä-, polvi-, nilkka- ym. tuet
- anatomiset niskatyynyt

Iloista Joulua!
Käykää talossa!

SUOMENSELÄN SANOMAT
PUOLUEETON PAIKALLISLEHTI
Virtaintie 40, 34800 Virrat
ss.sanomat@phpoint.fi
Puh. (03) 475 5522

Hyvää ja rauhallista joulua
sekä menestyksekästä
uutta vuotta kaikille!

PHPOY FINNET
Paras yhdistää maailman kotiin.

Hyvää Joulua toivottaen

HAMMASLÄÄKÄRI
TUIJA KÄHKÖNEN

Virtaintie 43 D, 34800 VIRRAT
Puh. (03) 475 3885
(myös iltavastaanotto)

AUTOKORJAAMO
HARRI AITTASALO
Kiertotie 1, 34800 VIRRAT
Puh. 03-475 5088, 0400 867 399, Fax 03-475 5058

AUTOHUOLTO
ISOKIVIJÄRVI
Kiertotie 1, 34800 Virrat
Puh. 03 4753611, Fax 03 4753606, www.isokivijarvi.com
PEUGEOT
Varaosat ja merkkihuolto

SÄHKÖMAKKONEN KY
Kontiontie 8, 34800 Virrat
puh. 0400-635 722

RAUTANET RAUTA EKOS
HYVÄÄ JOULUA!
Virtaintie 32, 34800 VIRRAT
Puh. (03) 475 3775, fax (03) 475 3310

Vanhoja Virtain Jouluja saatavilla

Irtonumerot 1 €/kpl, kaikki saatavilla olevat vuosikerrat yhteensä 10 €.
Vuosien 1958–65, 1971–72, 1974–75, 1979, 1987–88 ja 2003 numerot on loppuunmyyty.

Yli-Rajala, Tarmo:
Virtain Joulu 1958–2007 Hakemisto.
Hinta 10,00 €

Tiedustelut ja tilaukset
gsm 050 531 8125.
www.virtainseura.fi

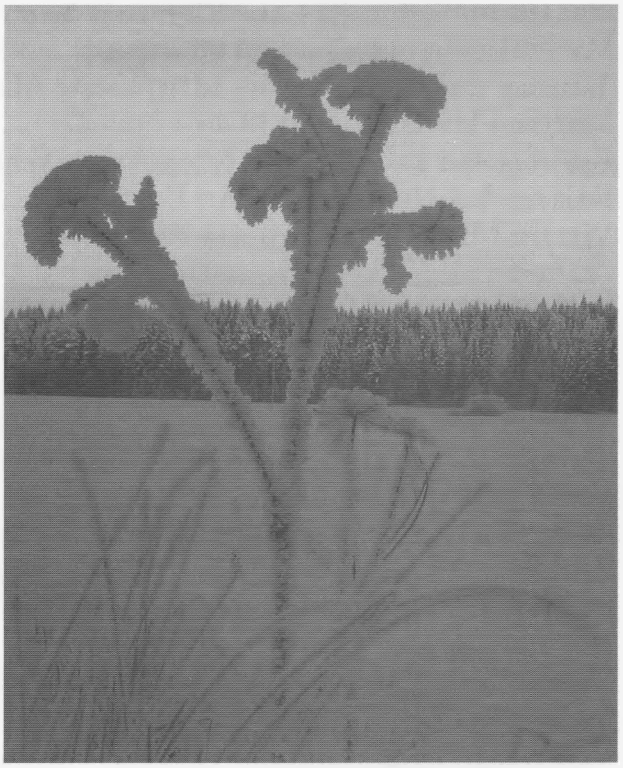

Virtain Joulun toimituskunta kiittää yhteistyökumppaneitaan ja toivottaa lehden lukijoille

Hyvää Joulua ja Onnea Uudelle Vuodelle 2010!

Sisällys

Lukijalle Jaana Kallio ... 1
Hyvinvoiva virtolainen – hyvinvoiva Virrat Tapani Leppänen ... 2
Kynttilätaivas Hannu Haukkala ... 3
Otto Juhani Moision muistolle Mikko Moisio ... 4
Seppo Simosen muistolle Hannu Huhtiniemi ... 5
Vaskiveden Nuorisoseura 90 vuotta Aila Sipilä ... 6
Patalanmajan Nuorisoseura 90 vuotta Olli Koro ... 11
Matias-kappeli, monitoimitila Kosti Helimäki ... 14
Vaskuun kylätalo 50 vuotta Aila Sipilä ... 16
Virrat – aktiivinen maaseudun kehittäjä Kaisa Vihinen ja Senni Jalonen ... 19
Myllyniemen tanssilava 50 vuotta Aila Sipilä ... 20
Taustaa Vaskiveden hevosyhdistyksestä Aila Sipilä ... 23
Martta – ja Maria myös Maija Viitamäki ... 24
Korhosselän kalliomerkki Marja-Leena Vehka-aho ... 26
Rajaseudun Nuorisoseura Ari Kaitajärvi ... 27
Virtain Mieskuoro 60 vuotta Tauno Sarva ... 28
"Liitolennokki laskeutunut Uurasen kylässä Härkäpohjan heinäpellolle" Heikki Kellomäki ... 30
Vuosi väreissä ... 31
Kurjenkyläpäivä toi väen kylään Tuija Veija ... 39
Virroille nousee uusi uljas Kisapirtti Karoliina Syrjä ... 40
Virtain ensimmäiset SM-soudut Erkki Pajumäki ... 41
Virrat juhlisti japanilaista kulttuuriyhteistyötä risteilyllä Karoliina Syrjä ... 42
Korkeakoulukaupunki Virrat – PIRAMK kouluttaa monipuolisia media-alan ammattilaisia Heli Antila ... 44
Joulun odotusta Koivurinteen päiväkodissa Eija Viinikka-Virtanen ... 46
Vuoden varrelta ... 48
Vaskiveden kylätoiminnan vireät 30 vuotta Aila Sipilä ... 50
Waskiköörin kymmenen laulurikasta vuotta Marjaana Martin 52
Vaskiveden Villit Eerika Hörkkö ja Mira Jussila ... 53
Yhdessä nuorten kanssa Eija Riitamäki ... 54
Virtain Seuran kuulumisia Pekka Jussila ... 55

JOULUPÖYTÄ Keski-Suomen Marttaliiton Jyväskylässä vuonna 1929 järjestämästä katettujen pöytien näyttelystä. Kuvaan on kirjoitettu selitykseksi: "Joulupöytää koristavat kotoiset, oljista valmistetut kynttilänjalat sinisin paperiröyhelöin ja vihrein nauhoin. Pöydän yläpuolella riippuu olkihimmeli, johon on kiinnitetty kynttilät ja vihreiden villalankapunosten varaan riippumaan joulukellot. Lisäksi somistavat pöytää tulpaanit ruukuissa ja lautasliinoihin pistetyt rukiin tähät." Kuva Virtain kotiseutuarkisto/Virtain marttayhdistys.

Virtain Joulu 2009
Päätoimittaja:
Jaana Kallio
Toimitussihteeri:
Aila Sipilä
Toimituskunnan sihteeri:
Helena Vuorenmaa
Taloudenhoitaja:
Arja Saarinen

Toimituskunta:
Kirsi Koskela
Ritva Kämäri
Karoliina Syrjä
Sirpa Ilvesaho
Olli Koro
Kirsi-Marja Larjo-Väärälä
Paula Sutinen
Taitto:
Osuuskunta Monitiimi

Kansikuva:
Marja Niemi-Sipilä

Ilmoitusmyynti:
Raija Ahokas
Hanna-Liisa Haavisto
Jaana Hautakangas
Eila Karhukorpi
Liisa Mallat
Paula Sutinen

Julkaisijat:
Virtain Seura ry
LC Virrat/Tarjanne

Painopaikka:
Virto-Print, Virrat

52. vuosikerta
Painosmäärä: 1800 kpl
Hinta: 7 €
ISSN 1237-0169

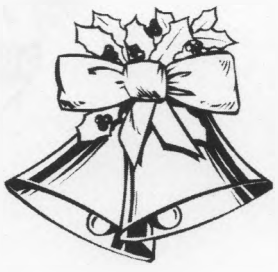

Joulunajan tapahtumia Virtain seurakunnassa 2009

To 24.12. JOULUAATTO

klo 15 Jouluaattokirkko Virtain kirkossa
klo 15.30 Aattokirkko Killinkosken kirkossa
klo 17 Aattokirkko Liedenpohjan kirkossa
klo 17 Jouluhartaus uuden hautausmaan kappelissa

Pe 25.12. JOULUPÄIVÄ

klo 8 Joulukirkko Virtain kirkossa

La 26.12. TAPANINPÄIVÄ

klo 10 Messu Virtain kirkossa
klo 13 Sanajumalanpalvelus Kurjenkylän rukoushuoneella

To 31.12. UUDENVUODENAATTO

klo 23 Aattohartaus Virtain kirkossa

MUSIIKKITILAISUUDET

Pe 19.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Vaskiveden nuorisoseuralla
Su 13.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Virtain kirkossa
Ti 15.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Killinkosken kirkossa
To 17.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Liedenpohjan kirkossa
Pe 18.12. klo 19 Kauneimmat joululaulut Kurjenkylän kylätalolla
Su 20.12. klo 19 Tenorissimo-joulukonsertti Virtain kirkossa: Reijo Ikonen, Lasse Rintamaa ja Matti Pesonen, urut

RAUHALLISTA JOULUNAIKAA JA VARJELUSTA VUODELLE 2010

VIRTAIN SEURAKUNTA www.virtainseurakunta.fi

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

Pohjola Virtain Osuuspankki
Pohjois-Hämeen OP-Kiinteistökeskus

HYVÄÄ JOULUA

VIRTAIN KAUPUNKI